

**AKDENİZ ÜNİVERSİTESİ
EĞİTİM BİLİMLERİ ENSTİTÜSÜ
TEMEL EĞİTİM ANA BİLİM DALI
OKUL ÖNCESİ EĞİTİMİ
TEZLİ YÜKSEK LİSANS PROGRAMI**

**OKUL ÖNCESİ ÖĞRETMEN VE ÖĞRETMEN ADAYLARININ MÜZİK
EĞİTİMİNDE TEKNOLOJİ KULLANIMINA YÖNELİK TUTUMLARI**

YÜKSEK LİSANS TEZİ

Ezgi Düriye ÇÖREKÇİ

Danışman: Doç. Dr. Sabahat BURAK

Antalya, 2020

DOĞRULUK BEYANI

Yüksek lisans tezi olarak sunduğum bu çalışmayı, bilimsel ahlak ve geleneklere aykırı düşecek bir yol ve yardıma başvurmaksızın yazdığımı, yararlandığım eserlerin kaynakçalardan gösterilenlerden oluştuğunu ve bu eserleri her kullanışında alıntı yaparak yararlandığımı belirtir; bunu onurumla doğrularım. Enstitü tarafından belli bir zamana bağlı olmaksızın, tezimle ilgili yaptığım bu beyana aykırı bir durumun saptanması durumunda, ortaya çıkacak tüm ahlaki ve hukuki sonuçlara katlanacağımı bildiririm.

13/08/2020

Ezgi Düriye ÇÖREKÇİ

TEŞEKKÜR

Gelişen teknolojinin eğitim alanına dahil olmasından sonra öğrenme–öğretme sürecinde hızlı bir değişim yaşanmıştır. Toplumun eğitim kurumundan beklentisi değişmiş, teknolojiyi kullanabilen bireye duyulan ihtiyaç artmıştır. Bu durum öğretmene teknoloji kullanımı konusunda sorumluluk yüklemiştir. Birtakım etkenlerin öğretmenin teknolojiye bakış açısını etkilediğini, öğretmenlerin teknolojiye yönelik tutumunun da bu etkenlerden olduğu düşünülmektedir.

Bu araştırmada okul öncesi öğretmen ve öğretmen adaylarının müzik eğitiminde teknoloji kullanımına yönelik tutumlarının belirlenmesi ve gerekli çıkarımların yapılması amaçlanmıştır.

Araştırmanın gerçekleştirilmesi ve ortaya çıkmasında değerli görüşleri ile bana yol gösteren, araştırmanın tüm aşamalarında yardımını ve psikolojik desteğini esirgemeyen, yoğun zamanlarında bile bana zaman ayıran, tüm sorularıma en hızlı şekilde ve içtenlikle yanıtveren, hayatım boyunca aklımın bir köşesinde olacağını bildiğim çok değerli tez danışmanım Doç. Dr. Sabahat Burak’a sonsuz teşekkür ve saygılarımı sunarım.

Aldığım her kararda arkamda durup beni destekleyen, bana olan sevgilerini her daim hissettiren, maddi ve manevi desteklerini hiçbir zaman esirgemeyen, beni bu günlere getiren, araştırmam süresince stresimi paylaşan özellikle sevgili annem Şerife Çörekci’ye, sevgili babam Süleyman Çörekci’ye ve sevgili ablam Aysel Dullu’ya sonsuz sevgilerimi sunarım.

Ezgi Düriye ÇÖREKÇİ

Antalya

ÖZET

OKUL ÖNCESİ ÖĞRETMEN VE ÖĞRETMEN ADAYLARININ MÜZİK EĞİTİMİNDE TEKNOLOJİ KULLANIMINA YÖNELİK TUTUMLARI

Çörekci, Ezgi Düriye

Yüksek Lisans, Okul Öncesi Eğitimi Tezli Yüksek Lisans Programı

Tez Yöneticisi: Doç. Dr. Sabahat BURAK

Ağustos 2020, 95 sayfa

Bu araştırmanın amacı, okul öncesi öğretmeni ve öğretmen adaylarının müzik eğitiminde teknoloji kullanımına yönelik tutumlarını ortaya koymaktır. Araştırmada ayrıca okul öncesi öğretmenleri ve okul öncesi öğretmen adaylarının tutumlarının, onların demografik özelliklerine göre anlamlı farklılıklar gösterip göstermediğinin ortaya çıkarılması ve okul öncesi öğretmenleri ve öğretmen adaylarının müzik eğitiminde teknoloji kullanımına yönelik görüşlerinin belirlenmesi amaçlanmıştır. Bu araştırmanın çalışma grubu 2019-2020 eğitim-öğretim yılında Antalya ilinin Muratpaşa, Konyaaltı, Kepez ilçelerinde özel, devlet ve belediyelere ait okul öncesi kurumlarında görev yapmakta olan okul öncesi öğretmenleri ve 2019-2020 eğitim-öğretim yılında Akdeniz Üniversitesi Eğitim Fakültesi Temel Eğitim Bölümü Okul Öncesi Öğretmenliği bölümü 4. Sınıfta okuyan okul öncesi öğretmen adaylarından oluşmaktadır. Araştırmada veriler “Müzik Eğitiminde Teknoloji Kullanımına Yönelik Tutum Ölçeği”, “Müzik Eğitiminde Teknoloji Kullanımına Yönelik Görüşler Anketi” ve “Kişisel Bilgi Formu” kullanılarak toplanmıştır. Araştırmaya toplamda 104 okul öncesi öğretmeni ve 76 okul öncesi öğretmeni adayı katılmıştır.

Bu araştırmada analiz için Betimsel İstatistikler, Mann Whitney U, ANOVA, Kruskal Wallis, Pearson Korelasyon Katsayısı, İçerik Analizi kullanılmıştır.

Analizlerden elde edilen bulgular sonucunda okul öncesi öğretmeni ve okul öncesi öğretmen adaylarının müzik eğitiminde teknoloji kullanımına yönelik tutumunun olumlu olduğu tespit edilmiştir. Demografik özelliklere bakıldığında ise Mann Whitney U, Kruskal Wallis, Pearson Korelasyon Katsayısı ve ANOVA testi sonuçlarına göre katılımcıların cinsiyeti, okul öncesi öğretmeni veya öğretmen adayı olma, yaş, tecrübe, öğretmenlerin

Çalıştığı ilçe, öğretmenlerin çalıştığı kurum, enstrüman çalabilme, müzik eğitiminde yeterlilik, müzik eğitiminde teknoloji kullanımında yeterlilik değişkenlerine göre müzik eğitiminde teknoloji kullanımına yönelik tutum puanlarının anlamlı farklılık göstermediği sonucuna ulaşılmıştır. İçerik analizi aracılığı ile okul öncesi ğretmeni ve ğretmen adaylarının müzik eğitiminde teknoloji kullanımına yönelik görüşleri temalara ayrılmıştır. Elde edilen bulgular literatür ışığında tartışılmış, araştırmanın sınırlılıkları ve gelecekte yapılacak araştırmalar için önerilerde bulunulmuştur.

Anahtar Kelimeler: Müzik Eğitimi, Müzik Eğitiminde Teknoloji Kullanımı, Tutum, Okul ncesi ğretmenleri

ABSTRACT

PRE-SCHOOL TEACHERS and TEACHER CANDIDATES' ATTITUDES TOWARDS USING TECHNOLOGY In MUSIC EDUCATION

Corekci, Ezgi Duriye

Master of Education, Department of Pre-School Education

Supervisor: Assoc. Prof. Dr. Sabahat BURAK

August 2020, 95 pages

The aim of this research is to reveal the attitudes of preschool teachers and teacher candidates towards using of technology in music education. The study also aimed to determine whether pre-school teachers and pre-school teacher candidates differ significantly depending on demographic characteristics and the views of preschool teachers and teacher candidates towards using of technology in music education. The study group of this research were of the pre-school teachers studying in private, public and municipal preschool institutions in Muratpaşa, Konyaaltı, Kepez districts of Antalya province and pre-school teacher candidates from Department of Early Childhood Basic Education, Faculty of Education at Akdeniz University in the 2019-2020 academic year. The data were collected by using the "Attitude towards Using Technology in Music Education", "Open-Ended Question Survey for the Use of Technology in Music Education" and "Personal Information Form" in the study. A total of 104 pre-school teachers and 76 pre-school teacher candidates participated in the study.

In this study Descriptive Statistics, Mann Whitney U, ANOVA, Kruskal Wallis, Pearson Correlation Coefficient, Content Analysis were used for statistical analysis. The result of the descriptive statistics revealed that pre-school teachers and pre-school teacher candidates have positive attitudes towards using of technology in music education.

The results of Mann Whitney U, Kruskal Wallis, Pearson Correlation Coefficient and ANOVA tests show no significant differences between the participants with regard to being their pre-school teacher or teacher candidate, age, experience, the district, the ability of playing instruments, proficiency in music education and attitudes towards proficiency

using of technology in music education. The content analysis were used to divide pre-school teachers and teacher candidates' views on the using of technology in music education into themes. The findings were discussed in the light of the literature. The limitations of the research and suggestions were provided for the future research.

Keywords: Music Education, Using Technology in Music Education, Attitude, Preschool Teachers

İÇİNDEKİLER

TEŞEKKÜR.....	i
ÖZET	ii
ABSTRACT	iv
TABLolar VE ŞEKİLLER LİSTESİ.....	ix
KISALTMALAR LİSTESİ	x
BÖLÜM I	1
GİRİŞ.....	1
1.1. PROBLEM DURUMU	1
1.2. ARAŞTIRMANIN AMACI VE PROBLEMLERİ	3
1. 2. 1. Problem Cümlesi	3
1.3. ARAŞTIRMANIN ÖNEMİ.....	4
1.4. ARAŞTIRMANIN SAYIL TILARI (VARSAYIMLAR)	5
1.5. ARAŞTIRMANIN SINIRLILIKLARI	5
1. 6. TANIMLAR	5
BÖLÜM II.....	6
KURAMSAL ÇERÇEVE VE İLGİLİ ARAŞTIRMALAR	6
2.1. EĞİTİM TEKNOLOJİSİ	6
2.1.1. Eğitim Teknolojisinin Amaçları	7
2.1.2. Teknolojinin Eğitime Getirdiği Değişiklikler.....	8
2.1.3. Teknolojinin Eğitimle Bütünleştirilmesi	9
2.2. ÖĞRENME YAKLAŞIMLARININ EĞİTİM TEKNOLOJİSİ İLE İLİŞKİSİ	11
2.2.1. Davranışçı Yaklaşım	11
2. 2. 2. Bilişsel Yaklaşım.....	12
2. 2. 3. Yapılandırmacı Yaklaşım	12
2. 3. ÖĞRETİM TASARIMI.....	14
2. 3. 1. Öğretim Tasarımı Modelleri.....	14
2. 4. EĞİTİM TEKNOLOJİSİ VE ÖĞRETMEN.....	19
2. 5. OKUL ÖNCESİ DÖNEMDE MÜZİK EĞİTİMİ.....	21

2. 6. MÜZİK VE TEKNOLOJİ	24
2. 7. TUTUM.....	25
2. 8. İLGİLİ YAYIN VE ARAŞTIRMALAR	26
2. 8. 1. Eğitimde Teknoloji Kullanımına Yönelik Tutum Araştırmaları	26
2. 8. 2. Müziğe Yönelik Tutum Araştırmaları	34
2. 8. 3. Müzik Eğitiminde Teknolojiye Yönelik Tutum Araştırmaları.....	35
BÖLÜM III	38
YÖNTEM	38
3.1. ARAŞTIRMA MODELİ	38
3.2. ÇALIŞMA GRUBU	38
3.3. VERİ TOPLAMA ARAÇLARI	42
3.3.1. Kişisel Bilgi Formu (Ek-1).....	42
3.3.2. Müzik Eğitiminde Teknoloji Kullanımına Yönelik Tutum Ölçeği (METT) (Ek-2)	
.....	42
3.3.3. Müzik Eğitiminde Teknoloji Kullanımına Yönelik Görüşler Anketi (Ek-3)	43
3.4. VERİLERİN TOPLANMASI	43
3.5. VERİLERİN ANALİZİ	43
BÖLÜM IV.....	45
BULGULAR VE YORUM	45
4. 1. BİRİNCİ ALT PROBLEME İLİŞKİN BULGULAR	45
4. 2. İKİNCİ ALT PROBLEME İLİŞKİN BULGULAR.....	46
4. 3. ÜÇÜNCÜ ALT PROBLEME İLİŞKİN BULGULAR.....	49
4.3.1. Müzik Eğitiminde Teknoloji Kullanımının Çocuğa Olan Etkilerine İlişkin Görüşler	
.....	50
4.3.2. Müzik Eğitiminde Teknoloji Kullanımının Öğretmene Olan Etkilerine İlişkin	
Görüşler	53
4. 3. 3. Müzik Eğitiminde Teknoloji Kullanma ve Dönem Koşullarına Uyum Sağlamaya	
İlişkin Görüşler	56
4. 3. 4. Müzik Eğitiminde Teknoloji Kullanımının Müzik Eğitim/Etkinliklerine Olan	
Katkılarına İlişkin Görüşler	57
BÖLÜM V	63

TARTIşMA, SONUÇ VE ÖNERİLER.....	63
5.1. TARTIşMA VE SONUÇ.....	63
5.2. ÖNERİLER	70
5. 2. 1. Uygulayıcılara Yönelik Öneriler	70
5. 2. 2. Araştırmacılara Yönelik Öneriler	71
KAYNAKÇA.....	73
EKLER	87
EK 1. KİşİSEL BİLGİ FORMU.....	87
EK 2. MÜZİK EĞİTİMİNDE TEKNOLOJİ KULLANIMINA YÖNELİK TUTUM ÖLÇEĞİ	88
EK 3. MÜZİK EĞİTİMİNDE TEKNOLOJİ KULLANIMINA YÖNELİK GÖRÜşLER ANKETİ.....	89
EK 4. MEB İZİN YAZISI.....	90
EK 5. ETİK KURUL KARAR YAZISI	92
EK 6. ÖZGEÇMİş	93
EK 7. İNTİHAL RAPORU.....	94
EK 8. BİLDİRİM SAYFASI.....	95

TABLolar VE ŞEKİLLER LİSTESİ

Şekil 2.1. Öğretim Tasarımı (İşman, 2015).....	14
Tablo 2.1. Farklı Öğretim Anlayışlarının Karşılaştırılması (Yanpar Yelken, 2017).....	13
Tablo 3. 1. Katılımcıların Cinsiyetlerine Göre Dağılımları.....	39
Tablo 3. 2. Katılımcıların Öğretmen ve Öğretmen Adayı Olma Durumlarına Göre Dağılımları.....	39
Tablo 3.3. Öğretmenlerin Çalıştıkları İlçelere Göre Dağılımları.....	39
Tablo 3. 4. Öğretmenlerin Çalıştıkları Kurumlara Göre Dağılımları	40
Tablo 3. 5. Öğretmenlerin Eğitim Düzeyine Göre Dağılımları	40
Tablo 3. 6. Katılımcıların Enstrüman Çalabilmelerine Göre Dağılımları	41
Tablo 3.7. Katılımcıların Müzik Eğitiminde Kendilerini Yeterli Görmelerine Göre Dağılımları.....	41
Tablo 3. 8. Katılımcıların Müzik Eğitiminde Teknoloji Kullanırken Kendilerini Yeterli Görmelerine Göre Dağılımları.....	41
Tablo 4. 1. Okul Öncesi Öğretmenlerinin Çalışmakta Oldukları İlçelere Göre Müzik Eğitiminde Teknoloji Kullanımına Yönelik Tutum Puanlarına Yapılan Tek Yönlü Varyans Analizi Sonuçları	45
Tablo 4.2. Okul Öncesi Öğretmenlerinin Çalışmakta Oldukları Kurumlara Göre Müzik Eğitiminde Teknoloji Kullanımına Yönelik Tutum Puanlarına Yapılan Tek Yönlü Varyans Analizi Sonuçları	46
Tablo 4. 3. Katılımcıların Öğretmen ve Öğretmen Adayı Olmalarına Göre Müzik Eğitiminde Teknoloji Kullanımına Yönelik Tutum Ölçeği Puanlarına Yapılan Mann Whitney U Testi Sonuçları	47
Tablo 4. 4. Katılımcıların Enstrüman Çalabilmelerine Göre Müzik Eğitiminde Teknoloji Kullanımına Yönelik Tutum Puanlarına Yapılan Mann Whitney U Testi Sonuçları.....	47

Tablo 4. 5. Katılımcıların Müzik Eğitiminde Yeterlilik Durumlarına Göre Müzik Eğitiminde Teknoloji Kullanımına Yönelik Tutum Puanlarına Yapılan Mann Whitney U Testi Sonuçları..... 48

Tablo 4. 6. Katılımcıların Müzik Eğitimi Teknoloji Kullanımında Yeterliliklerine Göre Müzik Eğitiminde Teknoloji Kullanımına Yönelik Tutum Puanlarına Yapılan Mann Whitney U Testi Sonuçları 48

Tablo 4. 7. Okul Öncesi Öğretmen ve Öğretmen Adaylarının Müzik Eğitiminde Teknoloji Kullanımına Yönelik Görüşleri 49

KISALTMALAR LİSTESİ

METT : Müzik Eğitiminde Teknoloji Kullanımına Yönelik Tutum Ölçeği

BİT : Bilgi ve İletişim Teknolojileri

ÇOY : Çoklu Ortam Yazılımı

BÖTE : Bilgisayar ve Öğretim Teknolojileri Eğitimi

BÖLÜM I

GİRİŞ

1.1. Problem Durumu

Birçok alanda bilgiye kaynaklık eden teknoloji, bilginin en çok kullanıldığı alanlardan biri olan eğitim alanı ile de yakın ilişki içinde bulunmaktadır (Hızal, 1988). Eğitim ve teknoloji, bireyin çevresine uyum sağlamasında rol oynayan iki önemli etken olmakla birlikte geleneksel yöntemler, teknolojinin hızla ilerlediği bu dönemde bireyin bulunduğu çevreye uyum sağlaması için yetersiz kalmaktadır (Fidan, 2008; Kayaduman, Sırakaya ve Seferoğlu, 2011). Bireyin topluma uyum sağlaması için teknolojiyi kullanabilen, nitelikli bireyler olması gerekir (Cüre ve Özden, 2008). Bu durum, toplumun ihtiyaç duyduğu nitelikteki bireyleri yetiştirme görevini üstlenen öğretmenlere önemli bir sorumluluk yüklemektedir (Akkoyunlu, 1995). Bu sorumluluk, öğretmenlerin öğrencilerine teknolojinin bilgi edinme amacıyla nasıl kullanılacağını öğretmelerini ve öğretmenlerin eğitim sürecinde teknolojiyi etkin bir şekilde kullanmalarını gerektirmektedir (Dargut ve Çelik, 2014; Fidan, 2008).

Öğretmen, öğrenmeyi kolaylaştıran ve öğrencileri destekleyen bir rehberdir. Teknoloji de yeni bilgiler keşfetme ve bunları öğrencilere aktarmada öğretmenin önemli bir yardımcısıdır (Sastre, Cerda, Garcia, Hernandez, Lloret, Murillo, Pico, Serrano, Scaroni, 2013). Teknolojinin kullanılması eğitim sürecini geliştirme ve öğrenme-öğretme ortamına yeni alternatifler sağlama işlevi üstlenirken, teknolojinin sağladığı gelişmeler öğretim programlarının değişmesine zemin hazırlamaktadır (Akın, 2007; Akkoyunlu, 1995; Çağıltay, Çakıroğlu, Çağıltay ve Çakıroğlu, 2001).

Eğitim-öğretim sürecinde teknolojik aletlerin yer almaya başlaması ile birlikte eğitim teknolojisi kavramı ortaya çıkmıştır (Ayaz, Şekerci ve Oral, 2016). Eğitim teknolojisi; eğitim-öğretim sürecinin planlanması, sunulması ve değerlendirilmesi süreçlerinde teknolojik ürünlerin yer almasıyla oluşan bir disiplindir (Girginer ve Özkul, 2004). Eğitim teknolojisi, öğrenmenin kalitesini arttırmak için öğrenme sürecini ve ortamını düzenler (İşman, 2002). Ders müfredatı, derste kullanılacak materyaller,

derslikler ve öğretim yöntemleri ile ilgilenir; eğitimi kaliteli, verimli ve kalıcı hale getirir (Namdar, Sarıkaya ve Sarıkaya, 2017).

Formal eğitimin ilk basamağı olan okul öncesi dönemden başlayarak eğitim-öğretim sürecinin her kademesinde kullanılan teknolojik araçların sayısının artması ve giderek çeşitlenmesi ile çocuklar erken yaşta teknolojiyle karşılaşmaktadır (Gök, Turan ve Oyman, 2011). Son zamanlarda gelişen uygulamalar, iletişim kanalları ve oyunlar aracılığıyla çocukların günlük yaşantısına da dahil olan teknoloji, görsel ve işitsel yönden zengin içeriklerle çocukların dikkatini çekmekte ve öğrenmeyi somutlaştırmaktadır (Korkmaz ve Ünsal, 2016). Bu durum eğitimde teknoloji kullanımının önemini ortaya koymaktadır (Bektaş, Nalçacı ve Ercoşkun, 2009). Okuma-yazma bilmeyen okul öncesi dönem çocukları görerek ve işiterek öğrendikleri için bu dönemde birden fazla duyuya hitap eden materyaller önemlidir (Göncü Özal, 2016; Korkmaz ve Ünsal, 2016). Okul öncesi çocuğu öncelikle seslerle ilgilenir ve hangi aracın nasıl sesler çıkardığını merak eder (Kabataş, 2017). Bu aşamada müzik, çocuklara kavram ve değerlerin kazandırılmasında rol oynayan önemli bir araç olarak düşünülebilir (Şen, 2006). Dolayısı ile bu dönemde verilen müzik eğitimi çok önemlidir (Kılıç, 2012). Müzik etkinlikleri, çocuğun hem müziksel gelişimine katkı sağlar hem de çocuğun zihinsel, dil, motor, sosyal ve duygusal gelişim alanlarını destekler (Bolat, 2017; Modiri, 2010). Öğretim materyalleriyle zenginleştirilmiş ve çok uyaranlı bir çevrede gerçekleştirilen müzik etkinliği; çocuğun müziğin anlamını kavramasını ve çocukta müziğe yönelik ilginin oluşmasını sağlayabilir (Algan, Kaya ve Özkut, 2012; Çilden, 2001). Ayrıca çocuğun yaşadığı toplumu anlayıp uyum sağlamasına ve sosyalleşmesine yardımcı olabilir (Çilden, 2001).

Eğitim teknolojisi eğitimin diğer alanlarında olduğu gibi müzik eğitimi de etkilemiştir (Başuğur, 2009; Yıldız, 2013). Gelişen teknoloji ile müzik oluşturma ve müziği öğretmede farklı alternatifler ortaya çıkmış ve bu alternatifler müzik alanında hızlı bir değişime sebep olmuştur (Levendoğlu, 2004). Müzik teknolojileri; müzikal sesleri seçmek, dinlemek, kaydetmek, analiz etmek ve yeni müzik oluşturmak için kullanılan elektrikli veya dijital araçlardır (Creech, 2019). Müzik alanındaki yazılım, donanım ve uygulamaların çeşitliliği, müzik üretimi açısından birçok olanak sağlamış ve oluşturulan ürünün geniş kitlelerle paylaşılmasını kolaylaştırmıştır (Kızılkaya, 2011). Müzik eğitiminde ise teknolojinin kullanımı ve işlevleri teknolojiyle birlikte aynı anda birden fazla kişiye çalgı eğitimi verme, çalgı kültürünü tanıtmaya, ders süresini kısaltma,

öğrencilerin şarkı söyleme ve çalgı çalma performanslarını kaydedip saklama olarak öne çıkmıştır (Yıldız, 2013).

Öğretmen eğitim ortamını zenginleştirmek için kendi tasarladığı materyallerin yanı sıra teknolojik aletlerden yararlanabilir (Güven, 2006). Öğretmenlerin teknolojiden yararlanabilmeleri ve derslerde teknolojiyi kullanabilmeleri için teknolojik gelişmelerden haberdar olmaları, teknolojiye yönelik olumlu inanç ve tutuma sahip olmaları önemlidir (Şahin ve Akçay, 2011). Yapılan bu araştırma ile okul öncesi öğretmen ve öğretmen adaylarının müzik eğitiminde teknoloji kullanımına yönelik tutumu ve görüşleri ele alınmış ve belirlenen değişkenlere göre müzik eğitiminde teknoloji kullanımına yönelik tutum düzeylerinin ortaya çıkarılması gerekli görülmüştür.

1.2. Araştırmanın Amacı ve Problemleri

Bu araştırmanın amacı okul öncesi öğretmen ve öğretmen adaylarının müzik eğitiminde teknoloji kullanımına yönelik tutumlarını ortaya koymak, müzik eğitiminde teknoloji kullanımına yönelik görüşlerini tespit etmek, demografik değişkenler ile müzik eğitiminde teknoloji kullanımına yönelik tutum puanları arasında ilişki olup olmadığını ortaya çıkarmaktır.

1. 2. 1. Problem Cümlesi

Okul öncesi öğretmen ve öğretmen adaylarının müzik eğitiminde teknoloji kullanımına yönelik tutumları hangi düzeydedir? Okul öncesi öğretmen ve öğretmen adaylarının tutumları onların demografik değişkenlerine göre anlamlı farklılık göstermekte midir? Okul öncesi öğretmen ve öğretmen adaylarının müzik eğitiminde teknoloji kullanımına yönelik görüşleri nelerdir?

1. 2. 1. 1. Alt Problemler

1. Okul öncesi öğretmenlerinin müzik eğitiminde teknoloji kullanımına yönelik tutumları onların,

- a. çalışmakta oldukları ilçelere,**
- b. çalışmakta oldukları kurumlara,**
- c. kıdem yıllarına göre anlamlı farklılıklar göstermekte midir?**

2. Okul öncesi öğretmen ve öğretmen adaylarının müzik eğitiminde teknoloji kullanımına yönelik tutumları onların,

- a. öğretmen veya öğretmen adayı olmalarına,
- b. enstrüman çalabilmelerine,
- c. müzik eğitiminde kendini yeterli görmelerine,
- ç. müzik öğretirken teknoloji kullanımında kendini yeterli görmelerine,
- d. yaşlarına göre anlamlı farklılıklar göstermekte midir?

3. Okul öncesi öğretmen ve öğretmen adaylarının müzik eğitiminde teknoloji kullanımına yönelik görüşleri nelerdir?

1.3. Araştırmanın Önemi

Eğitimin ilk basamağı olan okul öncesi dönem, çocuğun gelişime açık ve çevresinde olup biten herşeye duyarlı olduğu bir dönemdir. Okuma-yazma bilmeyen okul öncesi dönem çocuğu, görme ve işitme organlarıyla etrafını keşfeder. Bu dönemde verilen eğitim, çocuğun yaşamı boyunca edineceği bütün bilgilere temel oluşturur. Bu sebeple çocuğun gelişiminde okul öncesi öğretmenin rolü önemlidir. Okul öncesi öğretmeni, çocuğun doğru bilgiye ulaşmasına rehberlik etmeli ve çocuğu uyarıcı yönden zengin bir ortam sağlamalıdır. Bu dönemde öğretme-öğrenme sürecini geliştirmek için yeni eğitim yöntemleri ve materyalleri önerilmektedir (Ayvaci ve Devecioğlu, 2010). Bu aşamada teknoloji, görsel ve işitsel uyarıcıları somutlaştırarak bir arada bulundurma ve çocuğun dikkatini çekerek öğrenmesini kolaylaştırma yönüyle öğretmene yardımcı olabilir.

Okul öncesi dönemde işitme organına hitap eden müzik etkinlikleri, bu dönem için en etkili öğrenme araçlarından biridir. Müzik aracılığı ile çocuğa birçok değer ve kavram öğretilir, çocuğun sesleri ve enstrümanları tanınması sağlanır, çocuğun dil gelişimine ve çocuğun sınıf içinde sosyalleşmesine katkıda bulunulur. Ayrıca çocukta müzik eğitiminin temeli oluşturulur, çocuğun sesleri ve enstrümanları tanınması sağlanır. Müzik etkinliklerine teknolojik araçların eklenmesiyle de çocuğa sunulan öğrenme ortamı daha da zenginleştirilir. Böylece çocuğun birden çok duyusuna hitap edilir ve çocuk kendi öğrenmesinde daha etkin bir rol oynar.

Müzik eğitiminde teknolojiyi kullanabilecek nitelikte ve yeterlilikte okul öncesi öğretmenlerine ihtiyaç duyulmaktadır. Ayrıca okul öncesi öğretmenlerinin teknoloji yeterlilikleri kadar teknolojiye ilişkin inançları ve tutumları da önemlidir. Okul öncesi öğretmenlerinin teknolojiye yönelik tutumlarının ve müzik eğitiminde teknolojiden faydalanıp faydalanmamalarının çocuğun teknoloji destekli müzik eğitimine yönelik bakış açısı ve tutumunu etkileyeceği düşünülmektedir. Buna ek olarak Türkiye’de okul öncesi eğitimde müzik eğitiminde teknoloji kullanmaya yönelik tutum alanı ile ilgili çalışmalar sınırlı sayıdadır. Bu araştırma müzik eğitiminde teknoloji kullanılması yönündeki çalışma ve uygulamalara kaynaklık etmesi bakımından önem taşımaktadır.

1.4. Araştırmanın Sayıtları (Varsayımlar)

Bu araştırmada öğretmen ve öğretmen adaylarının araştırmada uygulanan ölçeklere samimi ve yansız cevap verdikleri varsayılmıştır.

1.5. Araştırmanın Sınırlılıkları

Bu araştırma 2019-2020 eğitim-öğretim yılında Antalya ilindeki Muratpaşa, Konyaaltı, Kepez ilçelerinde çalışan okul öncesi öğretmenleri ve Akdeniz Üniversitesi Eğitim Fakültesi Temel Eğitim Bölümü Okul Öncesi Öğretmenliği Ana Bilim Dalı 4. sınıfta okuyan öğretmen adayları ile sınırlıdır.

1. 6. Tanımlar

Teknoloji: Bir sanayi dalı ile ilgili yapım yöntemlerini, kullanılan araç, gereç ve aletleri kapsayan bilgi (Türk Dil Kurumu [TDK], 2005, s. 1939).

Materyal: Malzeme, gereç (Türk Dil Kurumu [TDK], 2005, s. 1353).

Eğitim Teknolojisi: “Genelde eğitime, özelde öğrenme durumuna egemen olabilmek için ilgili bilgi ve becerilerin işe koşulmasıyla öğrenme ya da eğitim süreçlerinin işlevsel olarak yapılandırılmasıdır” (Alkan, 2005, s. 13).

BÖLÜM II

KURAMSAL ÇERÇEVE VE İLGİLİ ARAŞTIRMALAR

Araştırmanın bu bölümünde kuramsal çerçeve ve ilgili araştırmalara yer verilmiştir.

2.1. Eğitim Teknolojisi

Teknoloji günden güne gelişmekte ve bireyin hayatında giderek daha çok alana yayılmaktadır. Bu alanlardan biri de eğitim alanıdır. Teknolojinin gelişmesiyle toplum ve toplumun ihtiyaçları değişmekte, bu da eğitimin karşılaması gereken beklentiyi arttırmaktadır (Fidan, 2008). Bilgi teknolojilerinin gelişmesi ile birlikte teknoloji ve eğitimin bir araya gelmesi kaçınılmaz olmuştur. Eğitimde teknoloji kullanımı ile niteliği eksiltmeden daha ucuza daha çok öğrenciye ulaşmak ve öğrenci maliyetini yükseltmeden öğretme etkisini arttırmak amaçlanmıştır (Akkoyunlu,1995; Alkan ve Kurt, 2007).

Yanpar Yelken (2017) eğitim ve teknolojinin her alanda gerekli olduğunu ve bu bağlamda birbirlerini etkilediğini belirtmiştir. Alkan'a (2005) göre eğitim, insanın doğuştan olan yeteneklerini açığa çıkartarak yeni bilgilerle geliştirmesine; teknoloji ise insanın eğitim yolu ile kazandıklarından en verimli haliyle yararlanmasına yardımcı olmayı amaçlar. Eğitim ve teknoloji kendi başlarına ayrı bir disiplin olup farklı kuram ve yöntemlerden oluşmasına rağmen; öğrenme ve öğretme süreçlerinin verimini artırmak için birlikte kullanılmaktadır (Levendoğlu, 2004). Bu kullanım, yeni bir disiplin olarak eğitim teknolojisini ortaya çıkarmıştır (İşman, 2003).

Eğitim teknolojisi; eğitim programlarının planlanması, uygulanması, değerlendirilmesi süreçlerine teknoloji ile ilgili bilgi ve becerilerin eklenerek yapılandırılmasıdır (Alkan, 2005). Başka bir ifade ile eğitim teknolojisi; eğitimde sadece teknolojik materyallerin kullanımı değil, aynı zamanda eğitim sürecinin planlanması, uygulanması ve değerlendirilmesi aşamalarının her adımında yer alan bir disiplindir (Girginer ve Özkul, 2004). Bilginin doğrudan verildiği öğrenme yaklaşımının yerini ihtiyaç duyduğunda bilgiye ulaşabilen, ulaştığı bilgiyi kullanabilen ve öğrenme sürecine aktif katılım gösteren bireyler yetiştirme anlayışına sahip çağdaş eğitim almıştır (Albuz ve Akpınar, 2009).

Yanpar Yelken (2017) eğitim teknolojisinin, öğrencilerin teknolojik araçlar ile etkileşimde bulunarak kendi öğrenmesini gerçekleştirdiği ve kendini değerlendirdiği bir öğretim biçimi olduğunu belirtmiştir. Teknolojideki gelişmelerle birlikte değişen iletişim araçları, görsel ve işitsel kaynaklar bilgi paylaşımına hız kazandırmıştır (Güdek, 2009). Yazı tahtası, akıllı tahta, etkileşimli tahta, kitap, defter, kalem, baskı makinesi, tarayıcı, model, maket, resim, slayt, film, radyo, TV, video, bilgisayarlar, laptop, flash bellek, kamera, fotoğraf makinesi, web kamerası, ses kayıt cihazları, cep telefonu, projeksiyon cihazı, radyo-teyp, bireysel ve kitlesel otomasyon, ağ sistemleri, telekomünikasyon (video, konferans vb.) gibi araçlar eğitim teknolojisi araçları arasında sayılabilir (Alpar, Avcı ve Batdal, 2007; Yanpar Yelken, 2017).

2.1.1. Eğitim Teknolojisinin Amaçları

Teknolojinin eğitimde kullanılmasının birden çok amacı olabilir. Eğitim teknolojisi, eğitimde “Ne” ve “Niçin”i saptar, ardından saptadıklarının “Nasıl” gerçekleşeceği ile ilgilenir (Alkan, 2005). Eğitim sürecini düzenlemek ve uygulamak, eğitim sürecini verimli hale getirmek ve öğrenciye uyarlamak, eğitim sürecinin sürekliliğini sağlamak ve sorunlarını çözmek de eğitim teknolojisinin amaçları arasındadır (Alpar ve diğ., 2007). Ayrıca zamanın gereklerine uyum sağlamak ve değişimi yakalamak için de eğitime büyük bir görev düşmektedir (Şimşek, Özdamar, Becit, Kılıçer, Akbulut ve Yıldırım, 2008). Demirel, Seferoğlu ve Yağcı (2001) eğitim teknolojisinin 4 önemli özelliğine dikkat çekmiştir. Bunlar ;

- Ulaşılmak istenen amaçların tanımlanması,
- Konunun öğretim ilkelerine göre yapılandırılması,
- Konunun aktarılacağı ortamın belirlenip kullanılması,
- Öğrenci başarısının, materyallerin ve dersin etkililiğinin değerlendirilmesidir.

Silverman (1968) ise eğitim teknolojisini göreceli ve yapısal eğitim teknolojisi olmak üzere iki alt gruba ayırarak incelemiştir. Göreceli eğitim teknolojisi, eğitimde kullanılan araç ve yöntem üzerinde dururken; yapısal eğitim teknolojisi ise problemlerin analizi, değerlendirme araçlarını seçme ve geliştirme, hedeflenen çıktılara ulaşmak için kullanılacak yöntem ve araçları kapsar (Silverman 1968’den aktaran Alpar ve diğ., 2007).

2.1.2. Teknolojinin Eğitime Getirdiği Değişiklikler

Eğitim teknolojisinin kapsamı açısından temel öğeler bulunmaktadır. Bu öğeler öğrenci, hedef, kuram, yöntem-teknik, ortam, insan gücü, öğrenme durumu ve değerlendirme olup açıklamaları aşağıda verilmiştir:

Öğrenci: *Özgeçmiş,yetenek, ihtiyaç,davranışsal.*

Eğitim sürecinde öğrenci; işlem gören bir gereç olarak düşünülür ve bu süreçte öğrenci zihinsel ve psikomotor gelişim, beklenti, ilgi alanı, yetenek alanı gibi yönlerden değişime uğrayabilir. Kısaca insanın bilgi ve toplum arasındaki ilişkisinin değişime uğraması; insanın niteliklerini de değiştirebilir (Alkan, 2005).

Hedef: *Bilişsel, duyuşsal, psikomotor.*

Eğitimde hedef, sürece dahil olan öğrencilerin tümünün belirlenen amacı gerçekleştirmesi ve eğitimde tam öğrenmenin sağlanmasıdır. Eğitim teknolojisinin hedefi ise; sınanabilir ve gözlenebilir davranışlar olarak nitelendirilir. Günümüzde eğitimin genel hedefleri yöntem ve özellikleri, herkesin eğitilmesi ve toplumsal yaşam için gerekli niteliklerin kazandırılması amacı ile değiştirebilir. Örneğin; bugün eğitimde genel hedefler bağımlı kişilikten bağımsız kişilik geliştirmeye, grup öğretiminden bireysel öğretime, tüketicilikten üreticiliğe doğru değişim göstermektedir (Yanpar Yelken, 2017). Bu değişimler doğrultusunda eğitim teknolojisinin hedefleri de değişime uğrayabilir.

Kuram: *Eğitim felsefesi, eğitim teknolojisi ilkeleri, iletişim, sistem ilkeleri, öğretme ilkeleri, ortam düzenleme ilkeleri, fizik bilimi, davranış bilim, araştırma.*

Eğitim teknolojisi, kuramsal bilgileri içinde bulunduğu çevrede ortaya çıkan sorunlara uygular, bu süreçleri düzenler ve eğitim kuramlarını eğitime bir bütün içinde aktarır (Alkan ve Kurt, 2007).

Yöntem-Teknik: *Çağdaş, geleneksel, bireysel, grupsal,kitlese.*

Var olan yöntem türleri ve bu yöntemlerin uygulanışı değişirken, eğitimde teknoloji disiplininin yöntem-teknik yönü de gelişmektedir (Alkan, 2005).

Ortam: *Araç, gereç, donanım, tesis, kitlese.*

Eğitim mimarisindeki düzenlemeler öğrenme merkezleri, özel öğrenme istasyonları, çok amaçlı salonlar, gerçek yaşam ortamı gibi çeşitli yapıları geliştirmiştir. Bunlara ek olarak bireysel öğrenmeye imkan sağlayacak ortamlar ve yeni çevre

düzenlemeleri gibi yeni alternatifler gelişmektedir. Eğitim sürecinin gerçekleştiği çevreyi kontrol etmek; eğitim teknolojisinin ilkelerinden birisidir (Yanpar Yelken, 2017).

İnsan gücü: *Öğretmen, yönetici, görevli, uzman, teknisyen, hizmetli.*

Eğitimde yeni iş bölümlerinin oluşması ile farklı görev alanları oluşmakta ve bu durum eğitim teknolojisini de etkilemektedir. Eğitimde teknolojinin kullanılması ve yeni yöntemlerin uygulanması ile geleneksel öğretmenlik anlayışı değişmekte ve başta öğretmen olmak üzere diğer eğitim personelinin aktifliğini arttırmak esas alınmaktadır (Alkan ve Kurt, 2007).

Öğrenme Durumu: *Öğretmen, öğrenme etkinlikleri, birlikte öğrenme, öğeler arası ilişkiler, yaşantıya dönüştürme.*

Öğrenme durumu, öğretmen ve öğrenciyi içine alan öğrenme ortamına değinir. Çevre düzenlemesi, eğitimde yaşantıların kazandırılması, öğrenme sürecinin yürütülmesi, öğrenci ile bilginin etkileşime girdiği düzen olarak ifade edilir. Eğitim teknolojisinin öğrenme durumunda meydana getirdiği değişiklikler; işlevsellik, nitelik değişimi, çeşitliliğin artırılması olarak sıralanabilir (Yanpar Yelken, 2017).

Değerlendirme: *Hedef, amaç, etkinlik, objektiflik, çok boyutluluk.*

Öğrenci performansını ve öğrencileri birbirleriyle subjektif yöntemlerle ve göreceli olarak kıyaslayan bu kapsam; teknolojinin eğitimde yer alması ile öğrenme düzeyinin objektif yöntemlerle ölçülmesi yönünde değişim göstermeye başlamıştır (Alkan, 2005).

2.1.3. Teknolojinin Eğitimle Bütünleştirilmesi

Teknolojinin eğitimle bütünleştirilmesi (teknoloji entegrasyonu); “*eğitimsel ve teknolojik süreç ve kaynakların işbu süreç ve kaynakların kolayca bulunabilir ve öğretim programı ile uyumlu olabileceği ve öğrenme ile öğretmeyi pürüzsüz bir biçimde kolaylaştırabileceği bir biçimde geliştirilmesi, uyarlanması, zenginleştirilmesi, yönetilmesi ve rutinleştirilmesi*” olarak tanımlanmaktadır (Atabek, 2020: 4).

Teknolojinin eğitimle başarılı bir biçimde bütünleştirilmesinde, teknolojik kaynaklar kesintisiz kullanılarak eğitim sürecinin ayrılmaz bir parçası olmalı; öğretmen, öğrenci, veli, yöneticiler ve bakanlık yetkilileri teknolojinin eğitimle bütünleştirilmesinde karşılıklı bağımlılık içinde olmalıdır (Atabek, 2019; Laferriere, Hamel & Searson, 2013).

Teknolojinin eğitim ile bütünleştirilmesine yönelik birçok araştırma yapılmış, teknolojik araçların kullanımı sonucunda yeni yöntemler elde edilmiş ve öğrenme ortamlarında düzenlemeler yapılmıştır (Usta ve Korkmaz, 2010).

Teknolojinin öğretimde ilk yaygın kullanımı 1950’li yıllarda Stanford Üniversitesi-IBM işbirliği ile ilkokullar için bilgisayar destekli öğretim sunulması ile sınırlı olarak başlamış ve 1990’lı yıllarda bilgisayarların ucuzlaması, internetin yaygınlaşması gibi etkenler ile eğitim alanında bilgisayar kullanımı artarak sınıflarda teknoloji kullanımı önemli bir hale gelmiştir (Altun, 2015).

MEB (1999) eğitim teknolojisinin tarihini 5 döneme ayırmıştır :

1. Dönem: Eğitim teknolojisinin endüstriyel teknolojiye geride olduğu dönemdir. Bu dönemde teknolojik gelişmeler daha çok sanayi sektörünü etkilemiştir.

2. Dönem: Eğitim teknolojisinin altın çağıdır. İkinci Dünya Savaşı, uzayı keşfetmeye yönelik yapılan çalışmalar, fizik ve davranış bilimlerindeki gelişmeler bu dönemde eğitim teknolojisine birçok yenilik getirmiştir. Televizyonun icadı da bu dönemdeki önemli yeniliklerdendir.

3. Dönem: Bu dönemde kitle eğitimi ve bireysel öğretim öne çıkmıştır. Televizyon, bilgisayar, uydu ve videonun eğitime eklenmesi ile birlikte kitle eğitimine yönelik telekonferans gibi yöntemler gelişmiştir. Bireysel öğretime yönelik ise öğretim makineleri olarak adlandırılan sistemler ve bu sistemlerin oluşturduğu ortamlar oluşturulmuştur.

4. ve 5. Dönem: Eğitim teknolojisindeki gelişmeler birleşerek daha gelişmiş düzeyde olan otomasyon ve sibernasyon dönemlerini kapsamıştır. Otomasyon dönem, bireysel ve kitlesel öğretimin bütünleşeceği; sibernasyon dönem ise geleneksel okul ve öğretmenlik anlayışının tamamen değişeceği tahminine dayanan dönemdir (Alkan, 2005; MEB, 1999).

“Eğitim Teknolojisi” kavramı Türkiye’de ilk kez 1982 yılında yapılan 11. Milli Eğitim Şurası’nda gündeme gelmiştir (Dağhan, Kalaycı ve Seferoğlu, 2011). Türk eğitim sisteminde bilgisayar kullanımına yönelik ilk resmi girişim ise; 1984 yılında Milli Eğitim Bakanlığı’nda Ortaöğretim Bilgisayar Eğitimi İhtisas Komisyonu’nun oluşturulmasıdır. Milli Eğitim Bakanlığı okullarda bilgisayar kullanımını yaygınlaştırmak için 1985-87 yıllarında ortaokul ve meslek liselerine 2400 bilgisayar dağıtmıştır. 1988-1989 ders yılında pilot çalışma olarak 2000 bilgisayar laboratuvarı kullanıma açılmış, bazı firmalar

üniversiteler ile işbirliği ile içinde yazılım geliştirerek seçilmiş okullarda uygulamıştır (Aşkar ve Akkoyunlu, 1994).

2.2. Öğrenme Yaklaşımlarının Eğitim Teknolojisi ile İlişkisi

Öğrenmenin nasıl gerçekleştiğini açıklayan birden çok öğrenme yaklaşımı vardır. Bu yaklaşımlar öğrenmenin hangi aşamalar ile gerçekleştiğini açıklar ve en iyi öğrenmenin nasıl olabileceği ile ilgili süreç ve ilkelere yer verir (Yanpar Yelken, 2017). Öğrenme yaklaşımlarının teknoloji ve öğretim araçlarına ilişkin çıkarımları da bulunmaktadır (Arı, 2015). Öğretmenler eğitim teknolojisini öğrenme-öğretme ortamlarında uygularken öğrenme yaklaşımlarından birlikte ya da tek başına yararlanabilirler (Alkan, 1998). Bu bağlamda öğrenme yaklaşımları kendi başlıkları altında ele alınmıştır.

2.2.1. Davranışçı Yaklaşım

Davranışçı yaklaşıma göre öğrenme, uyarıcı ile tepkinin arasında oluşan bir bağ sonucunda gerçekleşir (Yanpar Yelken, 2017). Bu yaklaşıma göre öğrenme kişi ve içerik arasındaki etkileşim sonucu bireyin davranışlarında meydana gelen gözlenebilir ve ölçülebilir değişikliklerdir (Yıldırım ve Özden, 1998).

Davranışçı kuramda etki, tepki, uyarıcı, ödül, inceleme, gözlem, pekiştirici ve frekans gibi önemli kavramlar vardır ve bu kavramlar kalıcı öğrenmeler gerçekleştirmek için eğitim teknolojisi ile birlikte kullanılabilir (İşman, 2015). Ayrıca davranışçı yaklaşım başka uygulamalarda da kullanılabilir. Örneğin, öğrencilere önceki bilgilerini hatırlamaya çalışılırken, öğretmen öğrenme-öğretme eylemleri sırasında hatırlamaya yardımcı eğitim teknolojilerini kullanabilir (İşman, 2015).

Davranışçı yaklaşımın eğitim teknolojisinde uygulanması; programlı öğretimdir (Altun, 2015). Skinner'in (1904-1990) programlı öğretim ile ilgili çalışmaları vardır ve bu öğretimin kurucusudur (Altun, 2015; Yanpar Yelken, 2017). Bu uygulamanın önemli noktası, çeşitli yaklaşımlardan yararlanarak var olan yöntemlerin en uygun biçimde bir araya getirilmesidir (Alkan, 1998). Programlı öğretimin bilgisayarlı uygulamaları “Bilgisayar Destekli Öğretim” olarak da adlandırılır (İşman, 2015). Programlı öğretim, kontrollü adımlarla gerçekleşen öğretim yöntemi olarak açıklanmıştır (Altun, 2015). Başka bir ifadeye göre ise bir bilgisayar veya makine kullanılarak öğretimin gerçekleştirildiği ortamdır (Akpınar, 1999). Özetle, programlı öğretimde öğrenilecek bilgiler bilgisayar

ortamına aktararak programlanır ve öğrenciler bilgisayar karşısında programlanan bilgileri öğrenmeye çalışır (İşman, 2015). Bu yöntemin başlıca olumlu yönleri öğrenci dikkatini toplaması ve öğrencinin bireysel hızla ilerlemesine olanak sağlamasıdır (Alkan, 1998). Bu öğretim yöntemi, ağırlığı öğrenme ortamında bulunan öğrenci ve öğrenci davranışları üzerine çekmiştir ve 1960-1970 yılları arasında eğitim teknolojisi kuramını etkilemiştir (Alkan, 2005). Bu yaklaşımın temel sorunu, aşırı sözel iletişim olarak görülmüş ve görüntü ortamının daha etkili olduğu ileri sürülmüştür (Alkan, 1998). Davranışçı yaklaşıma dayalı öğretim yöntemlerinin eksik kaldığı durumlarda bilişsel yaklaşıma dayalı öğretim yöntemleri kullanılabilir (İşman, 2015).

2. 2. 2. Bilişsel Yaklaşım

Bilişsel yaklaşım, 20. yüzyılın ikinci yarısında ortaya çıkmıştır. Bu yaklaşıma göre öğrenme; organizmanın yeni tecrübe ve bilgilere kendi yaşantısı yolu ile ulaşması sonucunda gerçekleşir (Aydın ve Yılmaz, 2010). Alkan'ın (1998) ifadesine göre öğrenme; insan ve çevre gibi faktörlerin doğrudan ürünü olmanın yanı sıra daha çok içsel ve bilişsel süreçler sonucunda oluşan bir üründür. Birey bütünü ayrı ayrı değil, anlamlı bir bütün halinde algılar (Yanpar Yelken, 2017). Öğrenme için öğrencinin dikkatini çekme, mevcut bilgilerin üzerine yenilerini ekleme, yeni bilgiyi organize etme, öğrenme stratejilerini belirleme ve kullanma, ipucu ve dönüt verme, anlamlı kodlama ve özet gibi ilkeler vardır (Senemoğlu, 2004). İşman'a (2015) göre; eğitim teknolojisinden faydalanarak zenginleştirilmiş bilgiyi öğrenme-öğretme ortamında öğrenciye sunmak kalıcı öğrenmede etkilidir ve bu ortamın kaynaklarını öğretmen sağlar. Arı (2015) bireyin öğrenme kaynaklarını kullanırken öğretmen rehberliğinden daha az yararlanıp kendi stratejilerini geliştirdiğini ve kalıcı öğrenmenin gerçekleştiğini belirtmiştir.

2. 2. 3. Yapılandırmacı Yaklaşım

Yanpar Yelken'e (2017) göre yapılandırmacı yaklaşım; öğrenenin mevcut bilgisi ile yeni bilgiyi birleştirerek zihinsel oluşum inşa etmesi ve bunu yorumlamasıdır. Gençel Ataman ve Okay (2009) yapılandırmacı yaklaşımı; bilgi yönünden zengin bir ortamda öğrenenin merak, problem çözme gibi bileşenler ile kendi anlamlı öğrenmesini gerçekleştirmesi olarak belirtmişlerdir. Arı'nın (2015) ifadesine göre; 21. yüzyıl öğrencilerinin sadece mevcut bilgileri ile çözebileceği problemleri değil, yeni bilgi ve beceriler öğrenmesini gerektiren problemleri de çözmesi gerekir. Bu yüzden

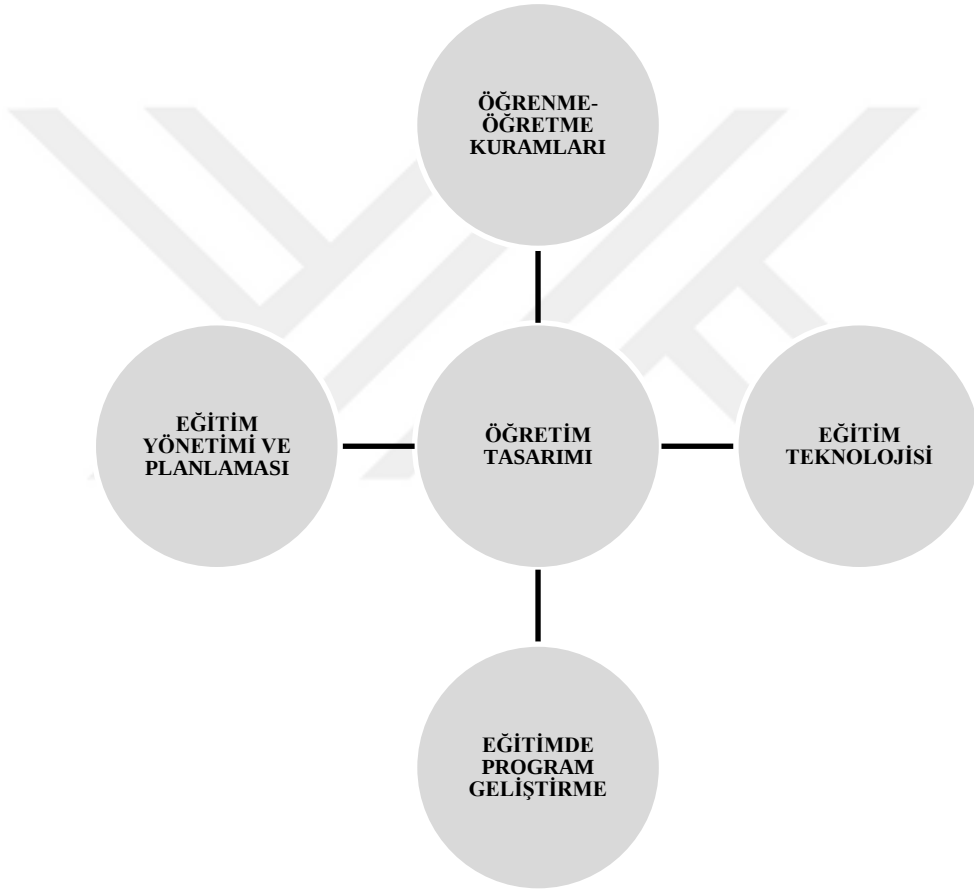
yapılandırmacı yaklaşımın 21. yüzyıl öğrencilerinin ihtiyaçlarına cevap verdiği söylenebilir. Özetle, bu yaklaşımın temel kavramları olan yaparak-yaşayarak öğrenme, gerçek yaşantılar, işbirlikli öğrenme, öğrenci merkezli ve bireysel öğretim yaklaşımları eğitim teknolojisi ile birlikte kullanılarak bireyde kalıcı davranış değişikliği oluşturabilir (Alkan, 1998).

Tablo 2.1. Farklı Öğretim Anlayışlarının Karşılaştırılması (Yanpar Yelken, 2017)

	Davranışsal Bakış	Bilişsel Bakış	Yapılandırmacı Bakış
Öğrenme	Bir davranışın meydana gelme olasılığındaki değişim	Bellekteki bilgide meydana gelen değişim	Yaşantılar sonucunda meydana gelen değişim
Öğrenme Süreci	Etki-tepki-davranış	Dikkat-kodlama-bellekten geri çağırma	Tekrarlanan grup diyalogları ve öğrenmeye katılma Problem çözme
Öğretmenin Rolü	Dış etkenlerin görüntülenmesi	Bilişsel süreci destekleyen koşulların düzenlenmesi	Örnek olma ve rehberlik sağlama
Öğretmenin Görevleri	Hedeflerin belirlenmesi	Yeni bilgiyi organize etme	İyi bir problem durumu yaratma
	Öğrenci davranışını yönlendirici ipuçları sağlama	Yeni bilgiyi mevcut bilgiyle ilişkilendirme	Grup içinde öğrenme etkinlikleri düzenleme
	Öğrenci davranışını pekiştirme	Öğrencinin dikkatini toplamasını ve hatırlamasını sağlayıcı etkinlikler	

2. 3. Öğretim Tasarımı

Tasarım, eğitimin öğrenme-öğretme ortamını belirleme, düzenleme ve uygulama adımlarında kullanılmaktadır ve bu adımlar eğitim içinde öğretim tasarımı olarak adlandırılır (İşman, 2015; Selvi, 2008). Öğretim tasarımı, bireyin öğrenme sürecini kolaylaştırmak ve verimli hale getirmek için sürece rehberlik eder (Babayiğit, Calp ve Doğan, 2015).

Şekil 2.1. Öğretim Tasarımı (İşman, 2015)

2. 3. 1. Öğretim Tasarımı Modelleri

Öğretim tasarımı ile ilgili yaklaşımlar sonucunda öğretim tasarımı modelleri ortaya çıkmıştır (Özerbaş ve Kaya, 2017; Selvi, 2008). Öğretim tasarımı modelleri, eğitim-öğretim süreçlerinin daha etkili bir şekilde planlanması, materyallerin tasarlanması, kullanılacak strateji, yöntem ve tekniklerin belirlenmesi ve değerlendirme süreçlerini içerir

(Çakır, Çebi ve Özcan, 2013; Özerbaş ve Kaya, 2017). Öğretim tasarımı modellerinden Addie Modeli, Arcs Modeli, Assure Modeli, Dick & Carrey Modeli, Kemp, Morrison ve Ross Modeline aşağıda değinilmiştir :

2. 3. 1. 1. ADDIE Modeli

ADDIE Modeli, 1978 yılında Florida Eyalet Üniversitesi tarafından geliştirilmiştir. ADDIE modeli bir anda ortaya çıkmış bir model değildir ve süreç içerisinde eksiklerin belirlenip yeni basamaklar eklenmesiyle 5 basamaktan oluşan son halini almıştır (Çakır ve diğ., 2013). Bu model başlangıçta bireyin ne öğrenmesi gerektiği ile ilgilenir; bireyin öğrenmesi gerektiği bilginin öğrenilip öğrenilemediğini ortaya çıkardıktan sonra ise son bulur (Yanpar Yelken, 2017). Model; odak noktasında performans olan, yenilikçi ve etkileşimli bir öğretim ortamı oluşturmada sistemli bir yol gösterir (Yünkül ve Er, 2014). ADDIE, çeşitli amaçlar için uyarlanabilen ve çekirdek bir model olup; birçok öğretim tasarımı modeline temel oluşturur (Göksu, Özcan, Çakır ve Göktaş, 2014; Selvi, 2008; Yünkül ve Er, 2014).

Bu modelin ismi, Assure Modeli gibi modelin basamaklarını ifade eden sözcüklerin İngilizce ilk harfleri alınarak oluşturulmuştur. Bunlar ;

Analysis	-	Analiz
Design	-	Tasarım
Development	-	Geliştirme
Implementation	-	Uygulama
Evaluation	-	Değerlendirme

ADDIE modeli, öğretim tasarımının tam olarak nasıl yapılacağını değil; tasarım sürecinin genel aşamalarını gösterir (Babayiğit ve diğ., 2015). Her basamağın çıktısı bir sonraki basamağa girdi oluşturur (Özerbaş ve Kaya, 2017). Buna göre ;

Analiz basamağı; öğrenci özellikleri, çevre olanakları, öğretim etkinliğinin amacı, hedef kitle belirleme işlemleridir ve var olan durum ile olması gereken durumun ortaya konmasıdır (Babayiğit ve diğ., 2015; İşman, 2015; Selvi, 2008).

Tasarım basamağında; öğretim amaçları ve hedefler planlanır, öğretim sürecinde kullanılacak stratejiler organize edilir, zaman çizelgesi, ders planı gibi bütün araçlar belirlenir (Babayiğit ve diğ., 2015; İşman, 2015; Selvi, 2008). Bir başka ifade ile öğretim

sürecine uygun ortamın seçilmesi, öğretim yöntemi ve etkinliklerinin tasarlanması sürecidir (Arkün, Baş, Avcı, Çevik ve Gürcan, 2009).

Geliştirme basamağında; süreçte kullanılması planlanan öğretim materyalleri hazırlanır, uygun öğrenme ortamı tasarlanır ve hedeflere uygun ürünler geliştirilir (Arkün ve diğ., 2009; Babayiğit ve diğ., 2015; İşman, 2015; Selvi, 2008).

Uygulama basamağı; öğretim etkinliklerini gerçekleştirmek üzere belirlenen planlar ve geliştirilen materyallerin uygulama aşamasıdır (Selvi, 2008). İşman'ın (2015) ifadesine göre bu basamakta yapılacak bir hata bir sonraki basamağı etkileyebilir, bu yüzden uygulamaların dikkatli yapılması gerekir.

Değerlendirme basamağında ise; öğretim programının etkiliği ölçülür, hedefleri gerçekleştirme açısından yorumlanır, tasarımın ihtiyaçlarını ne kadar karşıladığı belirlenir; gerekli düzeltme ve düzenlemeler yapılır (Arkün ve diğ., 2009; Babayiğit ve diğ., 2015; İşman, 2015; Selvi, 2008). Ayrıca basamakların her birinin sonunda da değerlendirme yapılabilir ve bu değerlendirmeler süreci daha sağlıklı hale getirebilir (Arkün ve diğ., 2009).

2. 3. 1. 2. ARCS Modeli

ARCS Modeli, Keller tarafından 1979 yılında geliştirilmiştir. ARCS modeli, motivasyonu öğrenme ve davranış üzerinde odak nokta olarak görmekte; motivasyonun öğretim tasarımında nasıl kullanılması gerektiğini açıklamaktadır (Göksu ve diğ., 2014). Bu model 1987 yılında Keller ve Kopp tarafından geliştirilerek “Attention”, “Relevance”, “Confidence” ve “Satisfaction” olmak üzere dört aşamadan oluşmuştur (Göksu ve diğ., 2014). ARCS Modeli, bu 4 aşamanın İngilizce baş harflerinden oluşmuştur :

Attention	-	Dikkat
Relevance	-	İlgi
Confidence	-	Güven
Satisfaction	-	Doyum

Bu modelde ilk adım merak uyandıracak etkinliklerle öğrencilerin ilgisini derse çekmektir. Sonraki adım, öğrenenlerin ilgisini öğrenme etkinliği üzerine yoğunlaştırmaktır. Üçüncü adım, öğrenende başarabilme duygusunun oluşmasına yardımcı olmaktır. Son adımda ise öğrenenler doyuma ulaşmalı, öğrenenlerin başarısı çeşitlilik gösteren ödüller ile ödüllendirilmelidir (Yanpar Yelken, 2017).

2. 3. 1. 3. Assure Modeli

Assure Modeli Heinich, Molenda ve Russell tarafından 1993 yılında geliştirilmiş, öğretmenlerin öğrencilerine öğrenme ortamı tasarlama ve geliştirmede yararılandıkları bir tasarım modelidir (Selvi, 2008). Arı'ya (2015) göre Assure Modeli, teknolojiyi ders sürecinde ve modelin basamaklarında etkili bir şekilde kullanmada öğretmene rehberlik ederek, öğrenciyi geleceğe hazırlamayı ve öğrenme sürecinin verimini arttırmayı amaçlamıştır.

Bu modelden faydalanarak öğrencilerin karakteristik özelliklerine ve öğretim hedeflerine uygun teknik ve materyal seçilerek öğrencilerin yüksek performans elde etmesi sağlanabilir (Çetinkaya ve Taş, 2016). Eğitimi planlamaya yardımcı teknolojinin en önemli rollerinden biri eğitim ortamlarında değişim için hizmette bulunmasıdır (Arı, 2015). Özetle, Assure Modeli öğretmenin derste öğretim teknolojileri kullanımını planlamasında ve süreçte meydana gelebilecek problemleri çözmesinde bir yol göstericidir (Selvi, 2008). Bu modele göre öğretimde kullanılması planlanan araç-gereç ve materyallerin hangi amaç için kullanılacağı sorusu net bir şekilde cevaplanmalıdır (Çetinkaya ve Taş, 2016).

Türkçe'de garanti-temin etmek anlamına gelen Assure sözcüğünü, modelin basamaklarının İngilizce baş harfleri oluşturmaktadır (Selvi, 2008) :

Analyze learners	-	Öğrenenlerin analizi
State objectives	-	Hedefleri belirleme
Select methods, media and materials	-	Yöntem, medya ve materyal seçilmesi
Utilize media and materials	-	Medya ve materyallerin kullanılması
Require learner participation	-	Öğrenci katılımını sağlama
Evaluate and revise	-	Değerlendirme ve revizyon

Yukarıdaki öğelerin açıklaması aşağıda verilmiştir :

Öğrenenlerin Analizi

Sistemin merkezinde öğrenen vardır ve tüm etkinlikler öğrenenin çevresinde gerçekleşir (Yanpar Yelken, 2017). Modelin ilk basamağında öğrenenler analiz edilir ve öğrenenlerin özellikleri incelenir (Arı, 2015). Öğrenen özelliklerinin, öğretim teknolojileri planlamasında dikkate alınmasının gerektiği ve öğrenme sürecini etkilediği kabul edilmiştir (Selvi, 2008). Bu özellikler genel özellikler (yaş, cinsiyet, sosyo-ekonomik

düzey, iş, eğitim seviyesi vb.), giriş yeterlilikleri (yetenek, ön bilgiler vb.) ve öğrenme stilleri (öğrenme çeşitleri, stratejileri vb.) olarak belirtilmiştir (Çetinkaya ve Taş, 2016; Yanpar Yelken, 2017).

Hedefleri Belirleme

Standartların ve amaçların belirtilip stratejilerin seçilmesidir (Arı, 2015). Bu adımda öğretme süreci sonunda öğrencinin sahip olacağı kazanımlara odaklanılır (Selvi, 2008). Strateji seçiminde yol gösterici olan hedef ve kazanımlar anlaşılır olmalı, öğrenenin kazanması gereken davranışlara dönük olmalı ve bu yönde değerlendirilmelidir (Yanpar Yelken, 2017).

Yöntem, Medya, Materyallerin Seçimi ve Kullanılması

Bu adımda “Nasıl öğretilim?” sorusuna cevap aranır (Selvi, 2008). Öğrenmenin gerçekleşmesi için uygun yöntem, medya ve materyallerin seçilip kullanılmasıdır (Arı, 2015). Seçilen yöntemlerin uygulamasına dikkat edilmelidir, aksi takdirde yöntem seçilme amacına uygun düşmez (Selvi, 2008).

Öğrenci Katılımını Sağlama

Öğrencinin aktif katılımının sağlanmasıdır (Arı, 2015). Bu adımda katılımın hangi düzeyde ve nasıl olması gerektiği üzerine yoğunlaşılır (Selvi, 2008). Geribildirim, aktif katılımı olması gereken önemli bir unsurdur (Yanpar Yelken, 2017).

Değerlendirme ve Revizyon

Assure modelinin son basamağında öğrenenin kaydettiği ilerleme, nelerin gözden geçirilmesi gerektiğini belirleyecek değerlendirme ve revizyon basamağı yer alır (Arı, 2015). Değerlendirme öğretim öncesinde, öğretim sırasında, öğretim sonrasında da yapılabilir ve niteliği arttırmada etkili bir basamaktır (Selvi, 2008).

2. 3. 1. 4. Dick&Carrey Modeli

Walter Dick ve Lou Carrey tarafından 1978 yılında geliştirilmiştir. Uyarıcı ile tepki arasında güvenilir bir bağ olduğunu ileri süren Dick&Carrey Modelinde öğretim; küçük parçalara ayrılmalıdır (Yanpar Yelken, 2017). Bu modelde öğretim tasarlamaktan çok öğretimin geliştirilmesine dikkat edilmiştir (Göksu ve diğ., 2014).

Dick&Carrey (1978) bu modelin aşamalarını; “Amaçları Tanımla”, “Analiz Yap”, “Öğrencilerin Davranış ve Özelliklerini Tanımla”, “Kazanımları Belirle”, “Ölçütleri

Geliştir”, “Öğretim Stratejisini Geliştir”, “Öğretim Materyallerini Geliştir ve Seç”, “Şekilsel Değerlendirme Yap”, “Öz Değerlendirme Yap” ve “Öğretimi Gözden Geçir” şeklinde ifade etmiştir (Dick&Carrey 1978’den aktaran: Göksu ve diğ., 2014). Dick&Carrey Modelinde öğrencilerin hazır bulunuşluk düzeyi belirlenir, kazandırılmak istenen hedefler doğrultusunda öğretim programı düzenlenir ve analiz edilir; ardından belirlenen hedefler doğrultusunda öğretim yöntemi ve materyalleri seçilip uygulanır ve sonuç değerlendirilir (İşman, 2015). Bu model öğrenme çıktılarına önem verir (Göksu ve diğ., 2014).

2. 3. 1. 5. Kemp, Morrison ve Ross modeli

Kemp, Morrison ve Ross Etkili Öğretim Tasarımı Modeli, esnek bir yaklaşım ortaya koyan ve farklı gelişim basamaklarını tanımlayan Jerrold Kemp ve diğerleri tarafından 1994 yılında geliştirilen bir tasarım modelidir (Selvi, 2015). Kemp, Morrison ve Ross (2004) içerik, amaç ve hedeflerin belirlenip kaynak seçiminin yapıldığı bir öğretim tasarımı modeli ortaya çıkarmışlardır (Göksu ve diğ., 2014). Bu model, diğer modellerden farklı olarak sürece bütüncül bir bakış açısıyla yaklaşmaktadır ve dört bileşeni vardır; amaçlar, öğrencilerin özellikleri, yöntemler ve değerlendirmedir (Göksu ve diğ., 2014).

Kemp, Morrison ve Ross modeli daireseldir ve bir sıralama ile ilerlemesine gerek yoktur (Selvi, 2015). Bir basamakta yapılan düzenleme veya değişiklik diğer tüm adımlara etki edebilir (Göksu ve diğ., 2014). Bundan dolayı model, gelişim sürecinde her aşamanın sürekli değerlendirilmesi gerektiğini belirtir (Selvi, 2008). İlköğretim, ortaöğretim, yükseköğretim ve hizmet içi kurslarda kullanılabilir özellikte bir modeldir (İşman, 2015).

2. 4. Eğitim Teknolojisi ve Öğretmen

Günümüzde eğitim teknolojisine ilişkin gelişmelerin eğitim sistemine girmesi; eğitim-öğretim sürecinde var olan bilgi akışına yeni boyutlar kazandırmış ve ezbere dayalı bilgi aktarımına dayanan eğitim sistemlerinde köklü değişikliklere yol açmıştır (Uşun, 2004). Levendoğlu’na (2004) göre teknoloji destekli eğitim; öğrenciyi görsel ve işitsel araçlar ile donatılmış eğitim ortamında yetiştirerek düşünen, araştıran ve yaparak-yaşayarak öğrenen bireyler haline getirirken; öğretmenin de pozisyonunu değiştirmeye başlamıştır. Öğretmenin görev ve sorumlulukları geçmişten bugüne değişim göstermiştir ve öğretmenin profili üst düzey düşünme becerilerine sahip, eleştirebilen, yaratıcı, araştırmacı, değerlerine sahip çıkabilen, iyi bir model, zengin materyaller hazırlayabilen ve

hazırlatabilen, bilgi ve iletişim teknolojilerini kullanabilen, çağa ayak uydurabilen, kendini sürekli yenileyebilen bireyler olarak değişmiştir (Yanpar Yelken, 2017). Eğitim kurumlarından beklenen; toplumun ihtiyaçlarına cevap verebilecek bilgiye sahip, teknolojiyi kullanabilen ve kendi öğrenmesini gerçekleştirebilen bireyler yetiştirmektir (Usta ve Korkmaz, 2010). Bu açıdan eğitim sürecinde "öğretmen" ve "teknoloji" unsurları; öğrencilerin öğrenmelerinde büyük etkiye sahiptir (Alpar ve diğ., 2007).

Günümüzde eğitimcilerin karşılaştığı öğrenci profili bilgisayarı rahatlıkla kullanabilen bir kitledir (Şahin ve Akçay, 2011). İçinde bulunduğumuz zamanda öğretmenin teknolojiyi kullanma becerisine sahip olması ve teknolojiyi öğrenme amaçlı kullanma yöntemlerini öğrenciye öğretmesi gereklidir (Alpar ve diğ., 2007). Öğretmenlerden teknolojiyi kullanma konusunda beklenen yeterlilikler incelendiğinde bazı ölçütlerle karşılaşılmaktadır. Öğretmenlerin teknoloji kullanma yeterliliklerini belirlerken baz alınan güncel standartlar arasında Amerika Birleşik Devletleri'nde geliştirilen Ulusal Eğitim Teknolojisi Standartları (NETS-National Educational Technology Standards) yer alır (Altun, 2015). Öğretmende bulunması gereken yeterlilikleri; *“teknoloji okur-yazarı olma, derslerinde teknolojiden istifade edebilme, öğrencilerini teknoloji kullanmaya yöneltebilme, öğrencilerine bilgiye ulaşma ve bilgiyi kullanma becerilerini kazandırmada öğrenme çevresini teknoloji kullanabilecekleri şekilde düzenleyebilme, mesleki gelişimleri ve deneyim paylaşımı için meslektaşları ile internet üzerinden iş birliği yapabilme”* olarak belirtmiştir (Altun, 2015; Cüre ve Özden, 2008; ISTE-NETS, 2008; Kayaduman, Sırakaya ve Seferoğlu, 2011).

Yayınlanan NETS ilkelerine göre öğretmen yeterlilikleri 5 başlık altında incelenmiştir (Altun, 2015; Arı, 2015; ISTE-NETS, 2008):

- Öğrenme ortamlarında öğrencinin öğrenmesini ve yaratıcılığını kullanmasına yardımcı olmak ve teşvik etmek.
- Dijital çağda gerçek öğrenme deneyimleri ve ölçme-değerlendirme süreçlerini tasarlamak, geliştirmek ve böylece öğrenmeye katkıda bulunmak.
- Dijital ve küresel çağa uygun görevlerini yerine getirmek.
- Dijital vatandaşlık ve sorumluluğu teşvik etmek.
- Mesleki ilerleme konusunda model olmak, mesleki gelişim için çaba göstermek ve lider olmak.

Ülkemizde ise Milli Eğitim Bakanlığı (MEB) tarafından 2006 yılında “Öğretmenlik Mesleği Genel Yeterlilikleri” adı altında öğretmenlerin teknoloji kullanımı ile ilgili sahip olması gereken bilgi ve beceriler şöyle tanımlanmıştır (MEB, 2006) :

“Bilgi ve İletişim Teknolojileri (BİT) ile ilgili yasal ve ahlaki sorumlulukları bilme ve bunları öğrencilere kazandırabilme, teknoloji okur-yazarı olma, BİT’deki gelişmeleri izleyebilme, meslekî gelişimini desteklemek ve verimliliğini artırmak için BİT’den yararlanabilme, BİT’den (çevrimiçi dergi, uygulama yazılımları, e-posta, vb.) bilgiyi paylaşma amacıyla yararlanabilme, BİT’i de kullanarak farklı deneyimlere, özelliklere ve yeteneklere sahip öğrencilere uygun öğrenme ortamları hazırlayabilme, ders planında BİT’in nasıl kullanılacağına yer verebilme, materyal hazırlamada bilgisayar ve diğer teknolojik araçlardan yararlanabilme, teknolojik ortamlardaki (veritabanları, çevrimiçi kaynaklar vb.) öğretme-öğrenme ile ilgili kaynaklara ulaşabilme, bunların doğruluk ve uygunlukları açısından değerlendirebilme, teknoloji kaynaklarının etkili kullanımına model olabilme ve bunları öğretebilme, öğrencilerin farklı ihtiyaçlarını dikkate alarak öğrenci merkezli stratejileri destekleyen teknolojiler kullanabilme, teknoloji yoğun öğrenme ortamlarında davranış yönetimi için stratejiler geliştirebilme ve uygulayabilme, BİT’i kullanarak verileri analiz edebilme, BİT’i kullanarak sonuçlardan velileri, okul yönetimini ve diğer eğitimcileri haberdar edebilme” olarak belirtilmiştir.

Eğitim teknolojileri, eğitim sürecinde öğretmene ders planı hazırlama, öğretim programını tasarlama, geliştirme ve değerlendirme konularında beceri kazandırır; öğretmen teknolojik araç-gereçler ile konuyu aktarabilir, öğrencilerin ölçme ve değerlendirmesini yapabilir (Alpar ve diğ., 2007). Ayrıca öğretmenler internet ortamında eğitimle ilgili temel konularda bilgi paylaşımında bulunabilir, grup tartışmalarına katılabilir, derslere katılıp ders açabilir, yeni fikirler edinebilir ve bu fikirleri destekleyici bir ortamda deneme şansı elde edebilir (Arı, 2015). Meslektaşları ile işbirliği yapabilir, bilmediklerini öğrenme şansı elde edebilir, proje çalışmaları oluşturabilir (Altun, 2015).

2. 5. Okul Öncesi Dönemde Müzik Eğitimi

Müzik, bütün toplumlarda yer alarak insan gelişiminin bütünleyici bir parçası olmuştur (Erden, Şeker ve Topoğlu, 2012; Özdemir ve Yıldız, 2010). Müzik insana neşe,

keder, mutluluk gibi duyguları hissettirebilir, insan davranışında değişiklik yaratabilir, toplum içinde sosyo-kültürel bağ oluşturabilir (Göncü Özal, 2016). Bir toplumda müzik kültürünün oluşmasında müzik eğitiminin rolü önemlidir, bu nedenle toplumun tüm bireylerine elverişli koşullarda temel müzik eğitiminin verilmesi gerekli görülmektedir (Kılıç, 2009). Müzik eğitimi, bireye toplumsal dayanışma ve paylaşma duygularını yaşatır, bireyin sosyalleşmesini sağlar, sosyal ve psikolojik gelişmelere ayak uydurmayı öğretir (Yayla ve Yayla, 2009).

Müzik eğitimi, bireye müziksel davranış kazandırma, bu davranışı geliştirme ve değiştirme sürecidir (Uçan, 2005: 14). Bir başka ifadeyle müzik eğitimi, müziksel davranışları bireyin kendi deneyimleri ile kazanması olarak belirtilmiştir (Çevik, 2007). Müzik eğitimi, bireyin ilerideki yaşantısı için müziksel davranışlarını bir bütün olarak geliştirmeyi ve yön kazandırmayı hedefler (Yener, 2009). Müzik eğitimi bireyin sadece müzik gelişimine değil; bilişsel, sosyal gelişim gibi her yönden gelişimine katkı sağlar (Özdemir ve Yıldız, 2010).

Okul öncesi dönem, çocukların dikkatinin yoğun olduğu ve çevresinde olup biten herşeye duyarlı olduğu bir dönemdir (Okumuş ve Karadağ, 2014). Bu dönemde çocuklar okuma-yazma bilmedikleri için gözlemleyerek ve işiterek öğrenirler (Göncü Özal, 2016). Bu nedenle okul öncesi dönem; çocukların müziğe ilgisini arttırmak ve müzik yeteneğini ortaya çıkarmak için en ideal zamanlardan biridir (Okumuş ve Karadağ, 2014; Oğuz ve Kaya, 2017).

Okul Öncesi Eğitim Programında müzik, türkçe, drama, sanat, fen, matematik, okuma-yazma, oyun, hareket ve alan gezileri olmak üzere on farklı etkinlik türü vardır (Oğuz ve Kaya, 2017). Okul Öncesi Eğitim Programında müzik etkinlikleri; *“çocukların her açıdan gelişimini destekleyen; ses, müzik dinleme ve ayırt etme çalışmaları, ritim çalışmaları, nefes ve ses çalışmaları, şarkı söyleme, çalgı çalma, yaratıcı hareket ve dans, müzik eşliğinde hareket, müzikli öykü oluşturma gibi etkinliklerden oluşmaktadır”* (MEB, 2013). Müzik etkinlikleri aracılığı ile çocuklar şarkı söyleme, enstrüman çalma, ritime eşlik etme, ritime uygun dans etme, müziği algılama gibi müziksel beceriler edinir (Erdal, 2012; Göncü Özal, 2016). Ayrıca müzik etkinlikleri dil gelişimi, zihin gelişimi, sosyal gelişim, psikomotor gelişim, kişilik gelişimi ve duygusal gelişim olmak üzere çocuğun diğer gelişim alanlarına da katkı sağladığından dolayı önemlidir (Başer, 2004; Oğuz ve Kaya, 2017; Okumuş ve Karadağ, 2014).

Müzik etkinliklerinde çocuk tekerleme, türkü, şarkı söylerken sesini kullanmayı öğrenir, şarkıda geçen sözcüklerin anlamlarını kavrar, sözcük dağarcığı gelişir, akıcı konuşmaya başlar (Erden ve diğ., 2012; Okumuş ve Karadağ, 2014; Şen, 2006). Çocuğun; sözcükleri şarkının ezgisi ve ritmine uygun olarak ifade etmesi ve dil, ağız, dudak kaslarının kontrolünü sağlaması da müzik etkinliklerinin dil gelişimine sağladığı katkılardır (Başer, 2004).

Müzik etkinliklerinde çocuklar dikkatini bir konu üzerine odaklar, sesleri tanır ve ayırt eder (Sığırtmaç, 2005). Ayrıca müzik etkinlikleri yardımı ile çocuklara birçok kavram öğretilir, kazanımlar eğlenceli olarak sunulabilir ve böylece çocukların zihinsel gelişimi desteklenebilir (Başer, 2004; Oğuz ve Kaya, 2017). Okul öncesinde verilecek müzik eğitimi çocuğun hayatı algılaması ve yorumlamasında da yardımcı olabilir (Şen, 2006).

Müzik çocuğun sosyalleşmesinde önemli bir araçtır (Özdemir ve Yıldız, 2010). Müzik etkinlikleri çocuğa diğer çocuklar ile beraber yaşama alışkanlığının kazandırılmasında yardımcı olabilir (Şen, 2006). Müzik etkinliklerinde yapılan grup çalışmaları ile çocuğa; grup ile birlikte iş yapma, uyum sağlama, sorumluluk alma, arkadaşlarına saygı gösterme, sırasını bekleme gibi davranışlar kazandırılır ve bu tür etkinlikler çocuğun sosyal gelişimini destekler (Erden ve diğ., 2012; Tufan, 2006).

Müzik etkinlikleri, çocuğun sosyal gelişimine katkı sağladığı gibi psikomotor gelişimine de katkı sağlayabilir (Erden ve diğ., 2012). Çocuklar müzik aleti çalarken ve dans ederken büyük ve küçük kas motor becerilerini geliştirir (Okumuş ve Karadağ, 2014; Şen, 2006). Ritim çalışmaları ile çocuğun dikkat, denge, tepki becerileri gelişirken aynı zamanda el, kol, ayak, göz gibi organları arasında eş zamanlı hareket becerisi kazanılabilir (Başer, 2004).

Müzik etkinlikleri çocukların psikolojik gelişimini de olumlu yönde etkiler ve çocuğun iyi, güzel, doğru gibi toplumsal kavramları anlamasını sağlar (Şen, 2006). Aynı zamanda çocuklar müzikle hoş vakit geçirip ruhsal dinginliğe erişebilir (Karadağ ve Okumuş, 2014). Müzik aletlerini kullanan çocuk ritim oluşturup çalgı çalmayı öğrenebilir. Böylece çocukta başarı ve güven duygusu oluşur (Şen, 2006).

Okul öncesi eğitim ile ilgili kaynaklarda müzik etkinlikleri şarkı söylemenin yanı sıra ses dinleme ve ayırt etme, ritim çalışmaları, dramatizasyon, müzikli öykü, yaratıcı

dans gibi etkinlikleri kapsar (Sığırtmaç, 2005; Temiz, 2006). Böylece müzik etkinlikleri çocukların yaratıcı bireyler olarak yetiştirilmesine katkı sağlar (Erden ve diğ., 2012).

Okul öncesi dönemde müzik etkinliklerinin verimli bir şekilde gerçekleşmesi; öğretmenin müzik öğretimi alanında yeterliliğine bağlı olmakla birlikte eğitim ortamı, materyaller ve araçlar ile de ilişkilidir (Salı, Akkol ve Oğuz, 2013). Okul öncesi sınıflarında bulunan müzik köşesinde vurmali çalgılar, kaşık, teff, zil, çelik üçgen gibi materyallerin yanında zengin bir çevre oluşturmak için piyano, org, müzik seti, cd, kaset, dvd, cd gibi teknolojik aletler sağlanmalıdır (Çilden, 2001; Temiz, 2006).

2. 6. Müzik ve Teknoloji

21. yüzyıla adını veren küreselleşme dönemi, bilgi ve teknoloji alanında değişimler yaşanmasına sebep olmuş, birey ve toplumun ihtiyaçları da bu yönde değişiklik göstermeye başlamıştır (Albuz ve Akpınar, 2009). Teknolojide yaşanan gelişmeler müzik eğitimi alanında da önemli değişiklikleri beraberinde getirmiştir (Başuğur, 2009; Cain, 2004; Töreyin, 2002).

Bilgisayardan, ses ve görüntü kayıt cihazlarına kadar teknolojik alanda meydana gelen değişimler müzik öğrenme-öğretme sürecinde yeni uygulama alanları oluşturmaktadır (Gökbudak, 2004). Bilgisayarlar ve hızlı internet bağlantıları her ortamda yaygın olarak kullanılmaya başlamıştır (Crow, 2006). İnternet aracılığı ile nota yazma, seslendirme, müzik yazılımı oluşturma, müzik ile ilgili bilgiyi yayınlama kolay hale gelmiş ve bu uygulamalar eğitim sürecini kısaltmıştır (Koç, 2004).

Teknoloji birden çok öğretme yönteminin kullanılmasına imkan tanır ve ders süresinin verimli bir şekilde kullanılmasını sağlar (Gilbert, 2015). Müzik eğitimcileri kendilerinin ve öğrencilerinin bilgi ve becerilerini geliştirmek, performanslarını artırmak, çalgı çalabilme veya söyleyebilme yeteneklerini geliştirmek, doğru kaynaklara ulaşmak, yaratıcılıklarını ve motivasyonlarını artırmak için internet, televizyon, video, video kamera, DVD, CD, CD-ROM, elektronik piyanolar, bilgisayar, bilgisayar yazılım programları, ses kayıtları vb. teknolojileri müzik derslerine taşımaktadırlar (Tecimer, 2006).

Müzik eğitimi amaçlarının gerçekleşmesinde öğretme-öğrenme süreçleri önemlidir (Yükrük, 2004). Görsel-işitsel araçlar ve medya müzik eğitimine büyük katkı sağlayabilir ve bu araçların sağladığı ortamı verimli kullanmak önemlidir (Yayla ve Yayla, 2009).

Ayrıca teknoloji müzik alanındaki uygulamaları çeşitlendirir, müzik yeteneğini ortaya çıkarır ve bu yeteneğin geliştirilmesini sağlar (Arapgırlıoğlu, 2003). Ancak teknolojinin sağladığı imkanların yaratıcılığı ve özgür düşünce yapısını kısıtladığı, müzik üretme konusunda birtakım olumsuz görüşleri de beraberinde getirmiştir (Koç, 2004). Aslında teknolojinin müzik eğitiminde kullanılmasının amacı öğretmen ile öğrenci etkileşimini kaldırmak veya geleneksel eğitim sistemini yıkmak değil, teknolojinin sunmuş olduğu imkanları destekleyici olarak kullanmaktır (Tecimer, 2006). Öğrenme sürecini desteklemek için yeni görsel-işitsel teknolojilerin birleşiminden, müzik üreten arayüz programlarından, öğrencilerin günlük yaşamında kullandığı teknolojik aletlerden (akıllı telefon, tablet, oyunlar, bilgisayar) yararlanılabilir ve böylece öğrenciler müzik eğitime karşı motive edilebilir (Sastre, Cerda, Garcia, Hernandez, Llore t, Murillo, Pico, Serrano, Scaroni, 2013).

2. 7. Tutum

Tutum, davranış bilimlerinde önemli görülen bir kavramdır. Tutumun kendisi, tutumun oluşması, tutumun değişiklik göstermesi veya tutumun belirlenmesi sosyal psikolojinin ilgilendiği konulardandır (Gerçek, Köseoğlu, Yılmaz ve Soran, 2006). Tutumun birden çok tanımı vardır (Şeker ve Saygı, 2013). Tutum ile ilgili en sık karşılaşılan tanım Kağıtçıbaşı'nın (2010: 110); *“gözlenebilen bir özellik olmayıp, bireyin gözlenebilen davranışlarından çıkarsama yapılan ve bireye atfedilen bir eğilim”* ifadesidir. Birey davranışlarının belirleyicisi olarak incelenen tutumlar davranış ve sosyal algıyı etkilemektedir (Üstüner, 2006). Tutum doğrudan gözlenemez fakat davranışlar aracılığı ile incelenebilir (Kağıtçıbaşı, 2010). Bir olay veya duruma yönelik oluşan davranışlar ile ilişkilendirildiğinde; tutum insan davranışının kaynağı olarak görülebilir (Burak ve Erdoğan, 2018). Tutum bireyin çevresindeki olay ve durumlara karşı duygularına, fikirlerine ve tepkilerine tutarlılık ve devamlılık kazandırır (Balım, Sucuoğlu ve Aydın, 2009; Kağıtçıbaşı, 2010).

Tutum ile davranış ilişkisinde birtakım etkenler vardır (Kağıtçıbaşı, 2010). Bunlar :

Zaman: Tutum ile davranış ilişkisini ölçme sırasında geçen zamanın uzun veya kısalığı.

Tutumun güç derecesi: Tutumu oluşturan bilişsel, duyuşsal ve davranışsal öğelerin toplam gücü.

Tutumun ulaşılabilirliği: Tutuma ait bilgilerin zihinsel kestirme abukluğu.

Farkındalık: Kişinin tutum ve davranışlarının farkında olması.

Tutumun bilişsel, duyuşsal ve davranışsal olarak 3 eğesi vardır (Arslan, 2006) : Bilişsel yönü fikirler, onermeler ve bunların ifade edilmesi; duyuşsal yönü fikirlere eşlik eden duygusal tepkiler (kalp çarpıntısı, terleme gibi), davranışsal yönü ise sözel ya da diğer davranışlardır (Arslan, 2006; Kağıtçıbaşı, 2010).

Tutum bireyin çevresindeki nesnelere yönelik vereceği tepkiyi büyük lde etkiler ve tutumun konusu madde, somut varlıklar, soyut varlıklar veya meslekler olabilir (Burak ve Erdoğan, 2018; Çapri ve elikkaleli, 2008). Tutum insanın sosyal evre ile etkileşimi sonucunda oluşur ve aniden olabileceği gibi yaşantılar sonucunda da değişebilir (Arslan, 2006). Toplumda meydana gelen değişiklikler de tutumları etkiler ve bunlar da zaman içinde tutumların değişmesine sebep olabilir (Tınar, 1996).

rretmenlerin teknolojiyi eğitim ortamına taşıyabilmeleri ve kullanabilmeleri için teknolojiyi benimseyip takip etmeleri, teknolojiye ilişkin inançlarının ve teknolojiye yönelik tutumlarının olumlu olması onemlidir (Gerçek ve diğ., 2006; Gürsoy ve Uğurlu, 2018; şahin ve Akçay, 2011). rretmen ve rretmen adaylarının eğitimde bilgisayar ve teknoloji kullanmaya dair tutumlarının incelenmesi sonucunda olumsuz veya eksik durumların düzeltilebileceği ve bu kullanımlara ilişkin planların daha verimli uygulanabileceği rrlmektedir (evik Kılıç, 2015).

2. 8. İlgili Yayın ve Araştırmalar

2. 8. 1. Eğitimde Teknoloji Kullanımına Yönelik Tutum Araştırmaları

Tutum konusu her zaman ilgi görmüştür ve tutum ile ilgili birçok alanda araştırma yapılmıştır (Burak ve Erdoğan, 2018). elik ve Bindak (2005) ilköğretim okullarında görev yapan rretmenlerin bilgisayara yönelik tutumlarını çeşitli değişkenlere göre incelemiştir. Araştırma sonucunda rretmenlerin bilgisayara yönelik tutumlarının cinsiyete, branşa ve görev yapılan yerleşim birimine göre farklılık göstermediği sonucuna ulaşılırken; rretmenlerin bilgisayar kullanım özyeterliliği ve sıklığı ile bilgisayara yönelik tutumları arasında pozitif ve anlamlı ilişkiler bulunmuştur. Bununla birlikte bilgisayara sahip olan rretmenlerin bilgisayara sahip olmayan rretmenlere göre bilgisayara yönelik tutumlarının anlamlı derecede yüksek olduğu saptanmıştır.

Akkoyunlu (1995) bilgi teknolojilerinin okullarda kullanımını ve öğretmenlerin rolünü incelediği araştırmasında öğretmenlerin bilgisayar nasıl kullandıklarını ve bilgisayara yönelik tutumlarını incelemiştir. Araştırmanın tutum ile ilgili sonuçları öğretmenlerin genellikle bilgisayara yönelik olumlu tutum geliştirdiklerini göstermektedir. Evinde bilgisayar olan öğretmenlerin; evinde bilgisayara sahip olmayan öğretmenlere göre daha olumlu tutuma sahip olduğu sonucuna ulaşılması; Çelik ve Bindak'ın (2005) araştırma sonuçları ile benzerlik göstermektedir. Diğer değişkenler açısından bakıldığında elektrik, fizik, matematik ve fen alanından gelen öğretmenlerin bilgisayara yönelik tutumlarının muhasebe ve sosyal bilimler alanındaki öğretmenlere göre daha olumlu olduğu görülmektedir.

Usta ve Korkmaz (2010) öğretmen adaylarının bilgisayar yeterlilikleri ile teknoloji kullanımına karşı tutumları arasındaki ilişkiyi ortaya çıkarmayı amaçladığı araştırmasında Ahi Evran Üniversitesi Eğitim Fakültesi Sınıf Öğretmenliği ve Sosyal Bilgiler Öğretmenliği ana bilim dallarında öğrenim gören 106 öğretmen adayı ile çalışmıştır. Araştırmadan elde edilen sonuçlara göre öğretmen adaylarının çoğunluğu bilgisayar becerilerine yeterli düzeyde sahip olduğunu düşünmektedir. Sınıf öğretmeni ve sosyal bilgiler öğretmeni adaylarının teknoloji kullanımına ilişkin tutum puanları arasında anlamlı düzeyde bir farklılık bulunmamıştır. Her iki ana bilim dalında öğrenim gören öğretmen adaylarının eğitimde teknoloji kullanımına ilişkin tutumları genel olarak olumludur. Akkoyunlu'nun (1995) çalışmasında ise elektrik, fizik, fen ve matematik alanındaki öğretmenlerin, muhasebe ve sosyal bilimler alanındaki öğretmenlere göre olumlu bir algıya sahip olduğu sonucuna ulaşılmıştır. Usta ve Korkmaz'ın araştırma sonuçlarına göre; öğretmen adaylarının bilgisayara yönelik olumlu algı düzeyleri, öğretmenlik mesleğine yönelik tutumlarını da olumlu yönde etkilemektedir. Araştırmanın bir başka sonucu ise öğretmen adaylarının teknolojiye yönelik okur-yazarlık düzeyleri arttıkça eğitim sürecinde teknoloji kullanımına yönelik tutumlarında da olumlu yönde artış görülmektedir.

Akış (2008) okul öncesi öğretmen adaylarının bilgisayar kullanmaya yönelik tutumlarını incelediği çalışmasını Okul Öncesi Öğretmenliği bölümü 3. ve 4. Sınıfta öğrenim gören 210 öğretmen adayı ile gerçekleştirmiştir. Araştırma sonuçlarına göre okul öğretmen adaylarının büyük bir çoğunluğu okul öncesi dönem eğitiminde bilgisayar kullanımına ilişkin olumlu tutum içerisindedir fakat okul öncesi eğitiminde bilgisayar kullanılmasının zorunlu olmadığı düşüncesine sahiptirler. Şahin ve Akçay (2011) Türkçe Eğitimi Bölümünde öğrenim gören 135 öğretmen adayının bilgisayar destekli eğitime

ilişkin tutumlarını çeşitli değişkenler açısından incelemiştir. Araştırma sonuçlarına göre Türkçe öğretmeni adaylarının bilgisayar destekli eğitime ilişkin tutumlarının olumlu olduğu sonucuna ulaşılmıştır. İlgili değişkenlere göre ele alındığında ise öğretmen adaylarının bilgisayar destekli eğitime ilişkin tutum puanlarının cinsiyet ve bilgisayar sahibi olma değişkenlerine göre değişmediği; fakat öğretmen adaylarının sınıf düzeyi arttıkça bilgisayar destekli eğitime ilişkin tutum puanlarının arttığı sonucuna ulaşılmıştır. Benzer bir çalışma olan Dargut ve Çelik'in (2014) öğretmen adaylarının eğitimde teknoloji kullanımına ilişkin tutum ve düşüncelerini incelediği araştırmasında 282 Türkçe öğretmeni adayından veri toplanmış, toplanan verilerin desteklenmesi amacıyla Türkçe Öğretmenliği bölümünden 5 öğrenci ile görüşme yapılmıştır. Araştırma bulgularına göre Türkçe Öğretmen adaylarının eğitimde teknoloji kullanımına ilişkin tutumlarının genel olarak olumlu olduğu; ancak Şahin ve Akçay'ın araştırma sonuçlarının aksine öğretmen adaylarının sınıf düzeyi ve mezun oldukları okul değişkenlerine göre anlamlı bir farklılık bulunmamıştır. Dargut ve Çelik'in elde ettiği diğer bir sonuç ise cinsiyet ile teknoloji kullanımına ilişkin tutum arasında kadınlar lehine anlamlı bir ilişki bulunmasıdır. Panda ve Mishra'nın (2007) Gandhi Açık Üniversitesi'nde görev yapan öğretim üyelerinin e-öğrenmeye yönelik tutumlarını incelemek, e-öğrenmenin benimsenmesi ve kullanılmasının önündeki engelleri ve güdülenmeleri belirlemek için yaptıkları çalışmada ise erkekler lehine anlamlı bir fark bulunmuştur. Bu araştırma sonucunda elde edilen diğer bir bulgu ise bilgisayar ve e-postaların kullanım sıklığının artması ile e-öğrenmeye yönelik olumlu tutumun artması arasında yüksek bir ilişki bulunmasıdır.

Gerçek, Köseoğlu, Yılmaz ve Soran'ın (2006) biyoloji öğretmeni adaylarının bilgisayar kullanmaya yönelik tutumlarını çeşitli değişkenlere göre incelediği araştırmasının örneklemini Biyoloji Eğitimi Ana Bilim Dalında öğrenim gören 191 öğrenci oluşturmaktadır. Öğretmen adaylarının cinsiyetlerine, yaşlarına, sınıflarına, akademik başarılarına, ailede bilgisayar kullanımına, mezun olunan lise türüne, bilgisayar dersi almalarına, öğretmenlerin derslerde bilgisayar kullanmasına, bilgisayar erişim koşullarına, bilgisayar kullanmalarına, bilgisayar kullanma sıklıklarına ve deneyimlerine göre bilgisayara yönelik tutum puanları incelendiğinde anlamlı bir fark bulunmamıştır. Araştırma sonuçlarından genel olarak öğretmen adaylarının bilgisayar kullanımına yönelik tutumlarının orta düzeyde olduğu sonucuna ulaşılmıştır. Cüre ve Özden'er'in (2008) öğretmenlerin Bilgi ve İletişim Teknolojileri (BİT) uygulama başarılarını ve BİT'e yönelik tutumlarını incelediği çalışmada öğretmenlerin genel tutumlarının olumlu olduğu

sonucuna ulaşılmıştır. Tarama modeli araştırmanın çalışma grubunu 163 öğretmen oluşturmuş; araştırma bulguları ile öğretmenlerin BİT uygulamaları konusunda önemli eksiklerinin olduğu belirlenmiştir. Öğretmenlerin BİT uygulama başarıları ile BİT’e yönelik tutumları arasında yüksek düzeyde ve pozitif ilişki bulunmuştur fakat öğretmenlerin kalabalık sınıflarda bilgi ve iletişim teknolojilerinden yararlanmanın sorumluluklarını arttırdığını düşündükleri sonucuna ulaşılmıştır.

Erkan (2004) okul öncesi öğretmenlerinin bilgisayara yönelik tutumunu incelemiş ve araştırmasına katılan 164 okul öncesi öğretmenin bilgisayara yönelik tutumlarının olumlu olduğu sonucuna ulaşmıştır. Bilgisayara sahip olanlar ile bilgisayara sahip olmayan öğretmenler arasında tutum yönünden fark olmadığı ancak bilgisayar deneyimine sahip olanların daha olumlu tutuma sahip olduğunu gözlemlemiştir. Araştırmadan elde edilen diğeri bir sonuç ise yaşıya göre anlamlı bir fark bulunması ve genç öğretmenlerin ileri yaştaki öğretmenlere göre daha olumlu tutuma sahip olmasıdır.

Yavuz ve Coşkun (2008) ilköğretim sınıf öğretmeni adaylarının öğretimde teknolojik araç gereç kullanımına karşı tutumlarını ve sahip oldukları görüşlerini belirlediğı araştırmasını 2006-2007 öğretim yılı güz döneminde Zonguldak Karaelmas Üniversitesi Ereğli Eğitim Fakültesi Sınıf Öğretmenliği 3. Sınıf programına devam eden 30 öğrenci ile gerçekleştirmiştir. Araştırmanın başlangıcında katılımcılara ön test olarak Yavuz (2005) tarafından geliştirilen “Teknoloji Tutum Ölçeğı” uygulanmıştır. Ardından katılımcılardan teknoloji destekli proje çalışmaları yapmaları istenmiş ve bu amaçla çalışma grupları oluşturulmuştur. Projenin hedef soruları katılımcılar tarafından belirlenmiştir. Proje sonunda tutum ölçeğı bir kez daha uygulanmıştır. Bunun yanı sıra katılımcıların öğretimde teknoloji kullanımı hakkındaki görüşlerinin tespiti için katılımcılar arasından seçilen 5 kişi ile yapılandırılmış görüşme yapılmıştır. Teknoloji tutum ölçeğinin ön test ve son test ortalamaları karşılaştırıldığında istatistiksel olarak son test lehine anlamlı bir fark bulunmuştur. Öğretmen adaylarının öğretimde teknolojik araç gereçleri kullanmalarının; teknolojiye yönelik tutumlarını olumlu yönde etkilediğı tespit edilmiş ve yapılan görüşmeler sonucunda öğrencilerin teknoloji kullanımı hakkındaki görüşlerinin olumlu olduğu belirlenmiştir. Şimşek (2015) tez çalışmasında Aksaray Üniversitesi Eğitim Fakültesi Sosyal Bilgiler Öğretmenliği bölümündeki 232 öğretmen adayının eğitimde teknoloji kullanımına ilişkin tutumlarını ve görüşlerini belirlemek için teknoloji tutum ölçeğı uygulamış ve 11 öğretmen adayı ile de odak grup görüşmesi yapmıştır. Araştırma sonucunda öğretmen adaylarının teknolojiye yönelik tutum

puanlarının üzerinde cinsiyet, sınıf ve mezun olunan lise türü değişkenlerinin bir etkisi olmadığı belirlenirken öğretim üyelerinin derslerde teknolojik araç-gereç kullanma, sınıflarda teknolojik donanımın yeterliliği ve derslerde internete bağlanma etkenlerinin öğretmen adaylarının teknolojiye yönelik tutumlarına olumlu bir etkisi olduğu sonucuna ulaşılmıştır.

Yünkül ve Er (2014) araştırmasında ADDIE öğretim tasarımı modeline göre geliştirilen çoklu ortam yazılımının (ÇOY) öğrencilerin derse yönelik tutumlarına olan etkisini araştırmış; bununla birlikte öğrencilerin cinsiyetlerine ve mezun oldukları lise türüne göre derse yönelik tutumlarının değişimini incelemiştir. Uygun örnekleme yöntemi ile belirlenen araştırmanın katılımcılarını Türkiye’de bir devlet üniversitesinde Bilgisayar ve Öğretim Teknolojileri Eğitimi (BÖTE) bölümünde ikinci sınıfta öğrenim gören 41 öğrenci oluşturmaktadır. Araştırmada ön test ve son test kontrol gruplu desen kullanılmış, deneysel işlem öncesi öğrencilerin akademik ortalamaları göz önünde bulundurularak deney ve kontrol grupları denkleştirilmiştir. Deney grubuna ÇOY ile öğretim, kontrol grubuna ise geleneksel öğretim yöntemi uygulanmıştır. Öğrencilerin derse yönelik tutumlarını, deneysel işlem öncesi ve sonrasında belirlemek amacı ile tutum ölçeği uygulanmıştır. Araştırma sonucunda deney grubunda yer alan öğrencilerin, kontrol grubunda yer alan öğrencilere göre derse yönelik tutumlarının daha olumlu olduğu sonucuna ulaşılmıştır. Tsai, Lin & Tsai (2001) de lise öğrencilerinin internete karşı tutumunu belirlemek amacı ile yaptıkları tutum ölçeği geliştirme çalışmalarında öğrencilerin farklı cinsiyet ve farklı internet deneyimine sahip olmalarına rağmen teknoloji kullanımına yönelik tutumları arasında istatistiksel olarak anlamlı bir fark bulunmamıştır. Eğitimde teknoloji kullanımına yönelik tutum ile ilgili yapılan araştırmalar incelendiğinde katılımcıların tutumlarının genel olarak olumlu düzeyde olduğu sonucuna ulaşılmaktadır.

2. 8. 2. Müziğe Yönelik Tutum Araştırmaları

Müzik dersi ve etkinliklerine yönelik yapılan tutum araştırmalarına bakıldığında Uluocak ve Tufan’ın (2011) ilköğretim 6. Sınıf öğrencilerinin müzik dersine yönelik tutumlarını farklı değişkenler açısından incelediği araştırmasında blok flüt dışında farklı bir müzik aleti çalan öğrencilerin diğer öğrencilere göre daha olumlu tutuma sahip olduğu sonucuna ulaşılrken; kız ve erkek öğrenciler arasında kız öğrencilerin lehine anlamlı bir fark bulunmuştur. Bununla birlikte öğrencilerin müzik dersine yönelik tutum düzeylerinde öğrencilerin ebeveynlerinin eğitim düzeyleri ve mesleklerine göre ve öğrencilerin ailesinde

ya da yakın çevresinde müzik aleti çalan kişilerin bulunup bulunmamasına göre anlamlı bir fark bulunmamıştır. Özmenteş (2012) ise ilköğretim düzeyindeki öğrencilerin evdeki müziksel ortamları, müzik dersine yönelik tutumları ve kişisel değişkenleri arasındaki ilişkilerin belirlenmesine yönelik yaptığı araştırmasında ilköğretim öğrencilerinin evlerindeki müziksel ortamlarında özellikle müzik tüketme ve üretme boyutları ile müzik dersine yönelik tutumlarının arasında önemli ilişkiler bulunduğu sonucuna ulaşmıştır.

Burak ve Erdoğan'ın (2018) yaratıcı drama ve Orff-Schulwerk uygulamalarının ilkokul 4. Sınıf öğrencilerinin müzik dersine yönelik tutumları üzerindeki etkilerini belirlemeyi amaçladığı araştırmaları ön test-son test kontrol gruplu yarı deneysel modelde yapılmıştır. Gruplar yaratıcı drama yöntemi ve Orff-Schulwerk yaklaşımı ile müzik öğretimi yapılan deney grubu ve kontrol grubu olmak üzere toplamda 3 grup olarak belirlenmiştir. Her gruba uygulama öncesinde ve sonrasında Müzik Dersine İlişkin Tutum Ölçeği uygulanmış; yapılan analizler sonucu öğrencilerin yaratıcı drama yöntemi ile gerçekleştirilen müzik dersine yönelik tutumlarının geleneksel yöntemlere göre farklılaştığı ve olumlu yönde artış gösterdiği görülmüştür.

2. 8. 3. Müzik Eğitiminde Teknolojiye Yönelik Tutum Araştırmaları

Müzik öğretmeni adaylarının teknolojiye yönelik tutumları üzerine yapılan araştırmalar incelendiğinde Atabek ve Burak'ın (2019) Adnan Menderes Üniversitesi Eğitim Fakültesi Müzik Öğretmenliği bölümünde okuyan 94 müzik öğretmeni adayının eğitim teknolojilerine yönelik özyeterlilik ve tutumunu incelediği araştırmasında özyeterlilik ve tutum düzeyleri cinsiyete ya da sınıfa göre anlamlı bir fark göstermemektedir. Ancak eğitim teknolojilerine yönelik özyeterlilik ile eğitimde teknoloji kullanımına yönelik tutum arasında anlamlı düzeyde olumlu bir ilişki bulunmuştur. Benzer biçimde Güdek (2019) Ondokuz Mayıs Üniversitesi'nde öğrenim gören 102 müzik öğretmeni adayının bilgisayar özyeterlilik algılarını ve dijital teknolojiye yönelik tutumlarını incelediği araştırmasında müzik öğretmeni adaylarının teknoloji konusunda özyeterliliği ve teknoloji kullanmaya yönelik tutumu arasında anlamlı düzeyde olumlu bir ilişki olduğu sonucuna ulaşmıştır. Güdek (2019) araştırmasında Atabek ve Burak'ın (2019) araştırmasından farklı olarak müzik öğretmeni adaylarının teknolojiye yönelik tutum puanları arasında cinsiyet ve yaşa göre anlamlı bir farklılık bulmuştur. 1. ve 2. Sınıfta okuyan öğretmen adaylarının tutum puanları 4. Sınıfta okuyan öğretmen adaylarına göre ve erkek öğretmen adayların kadın öğretmen adaylarına göre tutum puanları daha yüksek bulunmuştur. Ayrıca bilgisayar ile

ilkokul yıllarında tanışan öğretmen adaylarının bilgisayar ile üniversite yıllarında tanışan öğretmen adaylarına göre, kişisel bilgisayara sahip olan öğretmen adayların kişisel bilgisayara sahip olmayan öğretmen adaylara göre teknoloji kullanımına yönelik tutum puanları daha yüksek bulunmuştur. Çevik Kılıç'ın (2015) 80 müzik öğretmeni adayının bilgisayar kullanma becerilerini ve bilgisayarlara yönelik tutumlarını incelediği araştırmasında ise öğretmen adaylarının bilgisayar kullanma becerileri ve bilgisayara yönelik tutumları zayıf düzeyde çıkmıştır. Bunun yanı sıra adayların bilgisayar kullanma becerileri ve bilgisayarlara yönelik tutumları ile cinsiyet ve sınıf düzeyi değişkenleri arasında anlamlı bir ilişki bulunmamakla birlikte kendilerine ait bilgisayarı olan adayların lehine istatistiksel olarak anlamlı bir farklılık elde edilmiştir.

Agnew (2009), 31 müzik öğretmenine uyguladığı ölçek ile müzik sınıfında teknoloji kullanımını etkileyen faktörleri incelemiş, araştırma sonucuna göre bu faktörleri müzik sınıfında teknolojinin mevcudiyeti, öğretmenin teknoloji özyeterliliği, öğretmenin sınıfta teknoloji kullanımına yönelik algısı ve tutumu olarak belirlemiştir. Agnew, müzik öğretmenlerinin müzik sınıfında teknoloji kullanımına yönelik tutumunun yüksek düzeyde olduğunu ve tutuma bağlı olarak öğretmenlerin müzik sınıfında teknoloji kullanımının arttığı sonucuna ulaşmıştır.

Gilbert (2015) Midwestern eyaletinin öğrencilerine okula başladığı ilk yılda enstrüman ile müzik eğitimi veren okullar bölgesinde öğretmenlerin, öğrencilerin ve ebeveynlerin müzik eğitiminde teknoloji kullanımına yönelik tutumlarını incelemiştir. Araştırmadan elde edilen tutum puanlarına göre öğretmenlerin öğrencilere ve velilere göre teknoloji kullanımına yönelik tutum puanları yüksek düzeydedir. Öğretmenler arasında ise daha fazla deneyime sahip öğretmenlerin tutum puanları daha yüksek bulunmuştur. Teknoloji kullanımına yönelik tutum puanları yüksek olan ebeveynler ile çocuklarının tutum puanları arasında pozitif bir ilişki vardır. Genel olarak öğretmenlerin, öğrencilerin ve ebeveynlerin müzik eğitiminde teknoloji kullanımına yönelik tutum puanları arasında istatistiksel olarak anlamlı fark yoktur ve teknolojiye yönelik tutumları olumludur.

Waddell ve Williamon (2019) 338 müzisyen ile yaptığı araştırmada müzisyenlerin bireysel öğrenme ve öğretimlerinde teknoloji kullanımlarını ve tutumlarını incelemiştir. Araştırma sonuçlarına göre müzisyenlerin teknolojiye yönelik tutumları olumludur ve müzisyenler teknolojiyi günlük yaşamlarında, kendi öğrenme ve öğretmelerinde aktif olarak kullanmaktadırlar.

Creech (2019) 60 yaş üstü yaşlıların müzik ile ilgilenme ve müzik ile ilgilenirken teknolojiden yararlanmaları üzerine yapılan araştırmaları incelemiş ve bu araştırmalardan derlediği sonuçlarda yaşlı insanların müzik dinlediklerini ve tercih ettikleri müziğe erişmek için müzik teknolojisini kullanmayı öğrenebildiklerini göstermektedir.

BÖLÜM III

YÖNTEM

Araştırmanın bu bölümü; araştırma modeli, katılımcılar, veri toplama araçları, verilerin işlenmesi, verilerin toplanması, verilerin çözümlenmesi ve yorumlanması alt bölümlerinden oluşmaktadır.

3.1. Araştırma Modeli

Araştırmanın amacı doğrultusunda toplanan veriler hem nicel hem de nitel olduğundan bu araştırma karma yöntem modelinde bir araştırmadır. Bu yöntem son zamanlarda sosyal bilimlerde sık kullanılmaktadır (Gürsoy ve Uğurlu, 2018). Sağlık, sosyal ve davranış bilimlerinde kullanılan bu yöntem, araştırmacının topladığı nicel ve nitel verileri birleştirerek ortaya bir sonuç çıkarır (Creswell ve Sözbilir, 2017). Araştırmanın problemini daha iyi anlamak için verileri ayrı ayrı incelemek yerine bu yöntemden yararlanmak daha avantajlıdır (Creswell ve Sözbilir, 2017).

Bu araştırmada katılımcıların müzik eğitiminde teknoloji kullanımına yönelik görüşlerini belirlemek için nitel veriler, katılımcıların müzik eğitiminde teknoloji kullanımına yönelik tutumlarını belirlemek için nicel veriler kullanılmıştır. Ayrıca elde edilen bulguların demografik özellikler ile olan ilişkileri incelenmiştir.

3.2. Çalışma Grubu

Araştırmaya 2019-2020 eğitim-öğretim yılında Akdeniz Üniversitesi Eğitim Fakültesi Okul Öncesi Eğitimi Ana Bilim Dalında okuyan 76 okul öncesi öğretmeni aday ve Antalya ilinde resmi ve özel okul öncesi kurumlarında görev yapan 104 okul öncesi öğretmeni katılmıştır (N=180). Katılımcıların cinsiyetlerine göre dağılımları Tablo 3.1.'de gösterilmektedir.

Tablo 3. 1. Katılımcıların Cinsiyetlerine Göre Dağılımları

Cinsiyet	(f)	(%)
Kadın	162	90,0
Erkek	18	10,0
Toplam	180	100

Tablo 3.1.'de görüldüğü gibi katılımcıların cinsiyetlerine göre dağılımında katılımcıların çoğunluğu % 90 oranında kadın katılımcılardan oluşmaktadır. Katılımcıların % 10'u erkektir. Katılımcıların yaş değişkenleri 20 ve 58 yaş aralığında olup birbirinden farklılık göstermektedir. Katılımcıların öğretmen ve öğretmen adayı olma durumlarına göre dağılımları ise Tablo 3.2.'de gösterilmektedir.

Tablo 3. 2. Katılımcıların Öğretmen ve Öğretmen Adayı Olma Durumlarına Göre Dağılımları

Meslek	(f)	(%)
Öğretmen Adayı	76	42,2
Öğretmen	104	57,8
Toplam	180	100

Tablo 3.2. incelendiğinde katılımcıların % 57,8'ini öğretmenler, % 42,2'sini öğretmen adayları oluşturmaktadır. Öğretmenlerin çalıştıkları ilçelere göre dağılımları Tablo 3.3.'te gösterilmektedir.

Tablo 3.3. Öğretmenlerin Çalıştıkları İlçelere Göre Dağılımları

İlçe	(f)	(%)
Konyaaltı	39	37,5
Muratpaşa	32	30,8
Kepez	33	31,7
Toplam	104	100

Tablo 3.3. incelendiğinde öğretmenlerin % 37,5'i Konyaaltı, % 31,7'si Kepez ve % 30,8'i Muratpaşa ilçesinde çalışmaktadır. Öğretmenlerin çalıştıkları kurumlara göre dağılımları Tablo 3.4.'te gösterilmektedir.

Tablo 3. 4. Öğretmenlerin Çalıştıkları Kurumlara Göre Dağılımları

Kurum	(f)	(%)
Özel Kreş	22	21,2
Devlet Okulu	53	51,0
Belediye Kreşi	29	27,8
Toplam	104	100

Tablo 3.4.'e göre öğretmenlerin % 51'i devlet okulunda, % 27,8'i belediye kreşinde ve % 21,2'si özel kreşte çalışmaktadır.

Öğretmenlerin kıdem yılı 1 yıl ve 35 yıl aralığında olup birbirinden farklılık göstermektedir. Öğretmenlerin kıdem yılına göre ortalaması alınmış ve $\bar{x} = 11,21$ olarak hesaplanmıştır. Öğretmenlerin eğitim düzeyine göre dağılımları Tablo 3.5.'te gösterilmektedir.

Tablo 3. 5. Öğretmenlerin Eğitim Düzeyine Göre Dağılımları

Mezuniyet Derecesi	(f)	(%)
Lise	9	8,7
Önlisans	16	15,4
Lisans	71	68,2
Yüksek Lisans	8	7,7
Toplam	104	100

Tablo 3.5.'te görüldüğü gibi öğretmenler eğitim düzeyine göre % 8,7 lise mezunu, % 15,4 önlisans mezunu, % 68,3 lisans ve % 7,7 yüksek lisans mezunu olarak dağılım göstermektedir. Katılımcıların enstrüman çalabilmelerine göre dağılımları Tablo 3.6'da gösterilmektedir.

Tablo 3. 6. Katılımcıların Enstrüman Çalabilmelerine Göre Dağılımları

Enstrüman Çalabilme	(f)	(%)
Evet	34	18,9
Hayır	146	81,1
Toplam	180	100

Tablo 3.6. incelendiğinde katılımcıların % 18,9'u enstrüman çalabilmekte % 81,1'i enstrüman çalamamaktadır. Katılımcıların müzik eğitiminde kendilerini yeterli görmelerine göre dağılımları Tablo 3.7.'de gösterilmektedir.

Tablo 3.7. Katılımcıların Müzik Eğitiminde Kendilerini Yeterli Görmelerine Göre Dağılımları

Müzik Eğitiminde Kendilerini Yeterli Görme	(f)	(%)
Evet	51	28,3
Hayır	129	71,7
Toplam	180	100

Tablo 3.7'ye göre katılımcıların % 28,3'ü müzik eğitiminde kendilerini yeterli görürken % 71,7'si müzik eğitiminde kendilerini yeterli görmemektedir. Katılımcıların müzik eğitiminde teknoloji kullanırken kendilerini yeterli görmelerine göre dağılımları Tablo 3.8.'de gösterilmektedir.

Tablo 3. 8. Katılımcıların Müzik Eğitiminde Teknoloji Kullanırken Kendilerini Yeterli Görmelerine Göre Dağılımları

Müzik Eğitiminde Teknoloji Kullanımında Kendini Yeterli Görme	(f)	(%)
Evet	69	38,3
Hayır	111	61,7
Toplam	180	100

Tablo 3.8.'e göre katılımcıların çoğunluğu % 38,3 oranında müzik eğitiminde teknoloji kullanırken kendilerini yeterli görürken, % 61,7'si müzik eğitiminde teknoloji kullanırken kendilerini yeterli görmemektedir.

3.3. Veri Toplama Araçları

Araştırmada katılımcıların demografik özelliklerinin belirlenmesi amacı ile kişisel bilgi formu kullanılmıştır. Buna ek olarak katılımcıların müzik eğitiminde teknoloji kullanımına yönelik görüşlerini belirttiği 5 adet açık uçlu soru ve Müzik Eğitiminde Teknoloji Kullanımına Yönelik Tutum Ölçeği (Atabek ve Burak, 2020) kullanılmıştır.

3.3.1. Kişisel Bilgi Formu (Ek-1)

Kişisel Bilgi formu, araştırmaya katılan okul öncesi öğretmen ve öğretmen adaylarını tanımayı sağlayacak toplam 10 sorudan oluşmaktadır. Kişisel Bilgi Formundaki sorular araştırmaya katılan okul öncesi öğretmen ve öğretmen adaylarının cinsiyet, yaş, öğretmen veya öğretmen adayı olma durumu, öğretmenlerin çalıştığı ilçe, öğretmenlerin çalıştığı kurum, öğretmenlerin eğitim düzeyi, öğretmenlerin kıdem yılı, enstrüman çalabilme, müzik eğitiminde kendini yeterli görme, müzik eğitiminde teknoloji kullanmada kendini yeterli görme gibi özelliklerini ortaya çıkarmaya yönelik olarak araştırmacı tarafından hazırlanmıştır.

3.3.2. Müzik Eğitiminde Teknoloji Kullanımına Yönelik Tutum Ölçeği (METT) (Ek-2)

Atabek ve Burak (2020) tarafından geliştirilen *Müzik Eğitiminde Teknoloji Kullanımına Yönelik Tutum Ölçeği (METT)*, öğretmen ve öğretmen adaylarının müzik eğitiminde teknoloji kullanımına yönelik tutumlarını ölçen bir araçtır. METT, 8 maddeden oluşmaktadır ve maddelerin ortalaması 3.97 ile 4.21 arasındadır ($\bar{x}$ = 4.08). Beşli Likert tipinde hazırlanan ölçekte yanıtlar; “Kesinlikle Katılmıyorum (1)”, “Katılmıyorum (2)”, “Kararsızım (3)”, “Katılıyorum (4)” ve “Kesinlikle Katılıyorum (5)” olarak derecelendirilmiştir. Ölçeğin geçerlik ve güvenirlik çalışmaları toplam 640 öğretmen adayının katılımı ile gerçekleştirilmiştir. Açıklayıcı Faktör Analizi uygulanarak ölçeğin tek faktörlü olduğu belirlenmiştir. Ölçeğin Cronbach α değeri 0.931 olarak hesaplanmıştır. Ölçeğin bu çalışma için hesaplanan Cronbach α değeri ise 0.953 olarak hesaplanmıştır. Atabek ve Burak (2020) tarafından ölçek geliştirme çalışması sırasında örneklemden alınan ortalama ölçek değeri $\bar{x}$ =32,64 olarak hesaplanmıştır. Ölçeğin bu çalışmadan elde edilen ortalama değeri ise $\bar{x}$ =32,40 olarak hesaplanmıştır.

3.3.3. Müzik Eğitiminde Teknoloji Kullanımına Yönelik Görüşler Anketi (Ek-3)

Açık uçlu sorulardan oluşan anket, müzik eğitimi ve ölçme alanındaki uzman görüşleri alınarak araştırmacı tarafından geliştirilmiştir. 180 kişiden oluşan çalışma grubuna yöneltilen sorulardan bazıları “Müzik eğitiminde teknoloji kullanımına yönelik düşünceleriniz nelerdir?”, “Müzik eğitiminde teknoloji kullanmanın olumlu ve olumsuz yönlerini yazınız.” şeklindedir.

3.4. Verilerin Toplanması

Veri toplama aracını geliştiren kişiler ile iletişime geçilip gerekli izinler alındıktan sonra veri toplama araçları hazırlanmıştır. Söz konusu araçları uygulayabilmek için Akdeniz Üniversitesi Sosyal ve Beşeri Bilimler Bilimsel Araştırma ve Yayın Etiği Kurulu ve Antalya Milli Eğitim Müdürlüğünden gerekli izinler alınmıştır. Daha sonra ölçeğin uygulanacağı okullar belirlenmiş ve belirlenen okullar ile bir hafta önceden iletişime geçilmiştir. Veriler araştırmacı tarafından, belirlenen okullara gidilip ölçekle ilgili gerekli açıklamalar yapıldıktan sonra gönüllü olan okul öncesi öğretmenleri ve Akdeniz Üniversitesi Eğitim Fakültesi Temel Eğitim Bölümü Okul Öncesi Öğretmenliği programı 4. Sınıflar ile gerçekleştirilmesi sonucunda toplanmıştır. Genel olarak ölçek ve anketlerin doldurulması yaklaşık 20 dakika sürmüştür.

3.5. Verilerin Analizi

Bu araştırmada veri toplama aracı ile katılımcılardan elde edilen veriler, bilgisayar ortamına aktararak uygun biçimde çözümlenmiştir. Verilerin girilmesi, saklanması, düzenlenmesi ve çözümlenmesi için SPSS 22.0 bilgisayar programı kullanılmıştır (IBM SPSS Statistics Version 22). Demografik özellikler, normallik dağılımı göz önünde bulundurularak betimleyici istatistiksel teknikler ile çözümlenmiştir. Normal dağılımda basıklığı ifade eden Kurtosis değeri vardır. Kurtosis Değeri 3 ve -3 arasında sık sık kullanılır (DeCarlo, 1997).

METT'den elde edilen verilerden Kurtosis değeri [-2, 2] arasında olanlar normal kabul edilmiş, normal kabul edilen değişkenlerin bağımsız değişkenlere göre farklılık gösterip göstermediğini inceleme amacı ile ikili karşılaştırmalarında t-testinden, ikiden çok

grup karşılaştırmalarında tek yönlü varyans çözümlemesinden yararlanılmıştır. Normal kabul edilmeyen değişkenlerden iki değişken arasındaki ilişkiyi belirlemek için non-parametrik testlerden Mann Whitney U testi, ikiden fazla değişken arasındaki ilişkiyi belirlemek için ise non-parametrik testlerden Kruskal Wallis testi yapılmıştır. Değişkenler arasında istatistiksel açıdan anlamlı bir ilişki olup olmadığını belirlemek amacı ile Pearson Korelasyon Analizi yapılmıştır. Yapılan istatistiksel çözümlemelerde değişkenler arasında anlamlı bir fark olup olmadığını belirlemek amacı ile anlamlılık düzeyi 0.05 olarak belirlenmiştir.

Araştırmada yer alan açık uçlu sorulardan elde edilen yanıtlar nitel araştırma analiz tekniklerinden içerik analizi tekniği ile çözümlenmiştir. İçerik analizi, verileri belirli kavramlar etrafında bir araya getirmek ve içinde saklı olabilecek gerçekleri okuyucunun anlayabileceği gibi yorumlamaktır. Araştırmacı bütün verileri tek tek okur ve verilerden araştırmanın amacına uygun boyutları saptar (Yıldırım ve Şimşek, 2008). İçerik analizinde şu adımlar takip edilir :

1. Verilerin kodlanması
2. Temaların bulunması
3. Verilerin kodlara ve temalara göre organize edilmesi ve tanımlanması
4. Bulguların yorumlanması (Yıldırım ve Şimşek, 2008: 228).

Katılımcıların müzik eğitiminde teknoloji kullanımına yönelik görüşlerinden elde edilen veriler öncelikle kodlanmış ve kodlanan verilerden temalara ulaşılmıştır. Ulaşılan veriler kodlara ve temalara göre organize edilmiştir. Organize edilen veriler doğrudan alıntılara yer verilerek tanımlanmıştır. Doğrudan alıntılarda demografik özelliklere yer verilmiştir. Demografik özellikler kısaltmalarla belirtilmiştir. Bu kısaltmalar Ö. : Öğretmen, Ö.A. : Öğretmen Adayı, K : Kadın, E : Erkek şeklindedir. Ayrıca katılımcıların yaşlarına da yer verilmiştir. Araştırmada güvenilirliğin sağlanması için veriler araştırmacı tarafından 2 hafta ara ile 3 defa kodlanmış ve uyum yüzdesi % 85 olarak hesaplanmıştır. Elde edilen verilerin nicel (sayısal) hale getirilmesinde, frekans (sıklık) oranı belirlenip tablolastırılmıştır.

BÖLÜM IV

BULGULAR ve YORUM

Araştırmanın bu bölümünde, verilerin analizi ile elde edilen bulgulara ve yorumlara her bir alt problem ile ilişkili olarak yer verilmiştir.

4. 1. Birinci Alt Probleme İlişkin Bulgular

Araştırmanın birinci alt problemi “Okul öncesi öğretmenlerinin müzik eğitiminde teknoloji kullanımına yönelik tutumları, onların çalışmakta oldukları ilçelere, çalışmakta oldukları kurumlara, onların kıdem yıllarına göre anlamlı farklılıklar göstermekte midir?” şeklinde ifade edilmişti. Okul öncesi öğretmenlerinin çalışmakta oldukları ilçelere göre müzik eğitiminde teknoloji kullanımına yönelik tutum puanları tek yönlü varyans analizi ile çözümlenmiştir. İlgili bulgular Tablo 4.1.’de sunulmuştur.

Tablo 4. 1. *Okul Öncesi Öğretmenlerinin Çalışmakta oldukları İlçelere Göre Müzik Eğitiminde Teknoloji Kullanımına Yönelik Tutum Puanlarına Yapılan Tek Yönlü Varyans Analizi Sonuçları*

İlçe	N	X	S	Varyansın Kaynağı	Kareler Toplamı	Kareler Ortalaması	sd	F	p
Konyaaltı	39	32.46	7.28	Gruplar içi	240.16	120.084	2	2.203	0.116
Muratpaşa	32	30.00	8.30	Gruplararası	5505.20	54.507	101		
Kepez	33	33.97	6.40	Toplam	5745.37	103			

Tablo 4.1. incelendiğinde uygulanan tek yönlü varyans analizi sonuçlarına göre araştırmaya katılan okul öncesi öğretmenlerinin çalışmakta oldukları ilçelere göre müzik eğitiminde teknoloji kullanımına yönelik tutum puanları anlamlı farklılık göstermemiştir ($F_{(2, 101)} = 2.203, p = 0.116$).

Okul öncesi öğretmenlerinin çalışmakta oldukları kurumlara göre müzik eğitiminde teknoloji kullanımına yönelik tutum puanları tek yönlü varyans analizi ile çözümlenmiştir. İlgili bulgular Tablo 4.2.’de sunulmuştur.

Tablo 4.2. Okul Öncesi Öğretmenlerinin Çalışmakta Oldukları Kurumlara Göre Müzik Eğitiminde Teknoloji Kullanımına Yönelik Tutum Puanlarına Yapılan Tek Yönlü Varyans Analizi Sonuçları

Kurum	N	X	S	Varyansın Kaynağı	Kareler Toplamı	Kareler Ortalaması	sd	F	p
Özel	22	29.55	29.55	Gruplar içi	218.200	109.100	2	0.1994	0.142
Devlet	53	33.28	33.28	Gruplararası	5527.125	54.725	101		
Belediye	29	31.97	31.97	Toplam	5745.375		103		

Tablo 4.2.'ye göre uygulanan tek yönlü varyans analizi sonuçlarına göre araştırmaya katılan öğretmenlerin müzik eğitiminde teknoloji kullanımına yönelik tutum puanları onların çalışmakta oldukları kurumlara göre anlamlı farklılık göstermemiştir ($F_{(2, 101)} = 0.1994$, $p = 0.142$).

Okul öncesi öğretmenlerinin kıdem yıllarına göre müzik eğitiminde teknoloji kullanımına yönelik tutumları Pearson Korelasyon Analizi ile çözümlenmiştir. Okul öncesi öğretmenlerinin müzik eğitiminde teknoloji kullanımına yönelik tutum puanları ve onların kıdem yılları arasında anlamlı bir ilişki tespit edilememiştir ($r = 0.097$, $n = 104$, $p = 0.326$).

4. 2. İkinci Alt Probleme İlişkin Bulgular

Araştırmanın ikinci alt problemi “Okul öncesi öğretmenleri ve öğretmen adaylarının müzik eğitiminde teknoloji kullanımına yönelik tutumları onların öğretmen veya öğretmen adayı olmalarına, enstrüman çalabilme durumuna, müzik eğitiminde kendini yeterli görmelerine, müzik eğitiminde teknoloji kullanırken kendini yeterli görmelerine ve onların yaşlarına göre anlamlı farklılıklar göstermekte midir?” şeklinde ifade edilmişti. Katılımcıların öğretmen ve öğretmen adayı olmalarına göre müzik eğitiminde teknoloji kullanımına yönelik tutum ölçeği puanları Mann Whitney U testi ile çözümlenmiştir. İlgili bulgular Tablo 4.3.'te sunulmuştur.

Tablo 4. 3. Katılımcıların Öğretmen ve Öğretmen Adayı Olmalarına Göre Müzik Eğitiminde Teknoloji Kullanımına Yönelik Tutum Ölçeği Puanlarına Yapılan Mann Whitney U Testi Sonuçları

Meslek	N	Sıra Ortalaması	Sıralar Toplamı	U	p
Öğretmen Adayı	76	94.26	7164.0	3666.0	0.406
Öğretmen	104	87.75	9126.0		

Tablo 4.3.'te verilen sonuçlara göre katılımcıların okul öncesi öğretmeni veya öğretmen adayı olmalarına göre müzik eğitiminde teknoloji kullanımına yönelik tutum puanları anlamlı farklılık göstermemiştir (U=3666.0, p=0.406).

Katılımcıların enstrüman çalabilmelerine göre müzik eğitiminde teknoloji kullanımına yönelik tutum puanları Mann Whitney U testi ile çözümlenmiştir. İlgili bulgular Tablo 4.4.'te sunulmuştur.

Tablo 4. 4. Katılımcıların Enstrüman Çalabilmelerine Göre Müzik Eğitiminde Teknoloji Kullanımına Yönelik Tutum Puanlarına Yapılan Mann Whitney U Testi Sonuçları

Enstrüman Çalabilme	N	Sıra Ortalaması	Sıralar Toplamı	U	P
Hayır	146	90.57	13222.5	2472.5	0.972
Evet	34	90.22	3067.5		

Tablo 4.4.'teki sonuçlara göre katılımcıların enstrüman çalabilmelerine göre müzik eğitiminde teknoloji kullanımına yönelik tutum puanları anlamlı farklılık göstermemiştir (U=2472.5, p=0.972).

Katılımcıların müzik eğitiminde kendilerini yeterli görmelerine göre müzik eğitiminde teknoloji kullanımına yönelik tutum puanları Mann Whitney U testi ile çözümlenmiştir. İlgili bulgular Tablo 4.5.'te sunulmuştur.

Tablo 4. 5. Katılımcıların Müzik Eğitiminde Yeterlilik Durumlarına Göre Müzik Eğitiminde Teknoloji Kullanımına Yönelik Tutum Puanlarına Yapılan Mann Whitney U Testi Sonuçları

Müzik Eğitiminde Yeterlilik	N	Sıra Ortalaması	Sıralar Toplamı	U	p
Hayır	129	93.65	13222.5	2883.5	0.196
Evet	51	82.54	3067.5		

Tablo 4.5. incelendiğinde katılımcıların müzik eğitiminde kendilerini yeterli görmelerine göre müzik eğitiminde teknoloji kullanımına yönelik tutum puanları anlamlı farklılık göstermemiştir (U=2883.5, p=0.0196).

Katılımcıların müzik eğitiminde teknoloji kullanırken kendilerini yeterli görme durumlarına göre müzik eğitiminde teknoloji kullanımına yönelik tutum puanları Mann Whitney U testi ile çözümlenmiştir. İlgili bulgular Tablo 4.6.'da sunulmuştur.

Tablo 4. 6. Katılımcıların Müzik Eğitimi Teknoloji Kullanımında Yeterliliklerine Göre Müzik Eğitiminde Teknoloji Kullanımına Yönelik Tutum Puanlarına Yapılan Mann Whitney U Testi Sonuçları

Müzikte Teknoloji Kullanımında Yeterlilik	N	Sıra Ortalaması	Sıralar Toplamı	U	p
Hayır	111	91.86	10196.0	3679.0	0.657
Evet	69	88.32	6094.0		

Tablo 4.6.'dan elde edilen sonuçlara göre katılımcıların müzik eğitiminde teknoloji kullanırken kendilerini yeterli görmelerine göre müzik eğitiminde teknoloji kullanımına yönelik tutum puanları anlamlı farklılık göstermemiştir (U=3679.0, p=0.657).

Katılımcıların yaşlarına göre müzik eğitiminde teknoloji kullanımına yönelik tutum puanları Pearson Korelasyon Katsayıları ile çözümlenmiştir. Okul öncesi öğretmenleri ve öğretmen adaylarının müzik eğitiminde teknoloji kullanımına yönelik tutum puanları ve yaşları arasında anlamlı bir ilişki tespit edilememiştir ($r = -0.005$, $n = 180$, $p = 0.946$).

4. 3. Üçüncü Alt Probleme İlişkin Bulgular

Araştırmanın üçüncü alt problemi “Okul öncesi öğretmenleri ve öğretmen adaylarının müzik eğitiminde teknoloji kullanımına yönelik görüşleri nelerdir?” şeklinde ifade edilmişti. Bu alt problemin çözümü için sorulan açık uçlu soruya katılımcıların verdikleri yanıtlar içerik analizi yöntemi ile çözümlenmiş ve frekanslar halinde sunulmuştur. Okul öncesi öğretmen ve öğretmen adaylarının müzik eğitiminde teknoloji kullanımına yönelik görüşleri kodlanarak analiz edilmiş ve çocuk, öğretmen, müzik eğitim/etkinliği ve teknoloji/dönem koşulları başlıkları altında temalar oluşturulmuştur. Ayrıca öğretmen ve öğretmen adaylarının görüşleri ayrı ayrı ele alınmıştır. İlgili bulgulara Tablo 4.7.’de yer verilmiştir.

Tablo 4. 7. *Okul Öncesi Öğretmen ve Öğretmen Adaylarının Müzik Eğitiminde Teknoloji Kullanımına Yönelik Görüşleri*

Müzik eğitiminde teknoloji kullanımına yönelik görüşler	Öğretmen (f)	Öğretmen Adayı (f)
Müzik eğitiminde teknoloji kullanımının müzik eğitim/etkinliklerine olan katkılarına ilişkin görüşler	182	202
Müzik eğitiminde teknoloji kullanımının çocuğa olan etkilerine ilişkin görüşler	95	72
Müzik eğitiminde teknoloji kullanımının öğretmene olan etkilerine ilişkin görüşler	46	48
Müzik eğitiminde teknoloji kullanımı ile dönem koşullarına uyum sağlamaya ilişkin görüşler	33	46

Tablo 4.7.’ye göre okul öncesi öğretmen ve öğretmen adaylarının müzik eğitiminde teknoloji kullanımına yönelik en çok görüş bildirdikleri konu teknoloji kullanımının müzik eğitim/etkinliklerine katkısı yönünde olmuştur. Bu konuda okul öncesi öğretmen adayları 182 görüş bildirirken, okul öncesi öğretmenleri 202 görüş bildirmiştir. Katılımcıların değindikleri bir diğer konu ise müzik eğitiminde teknoloji kullanımının çocuğa olan etkisine yöneliktir. Bu konuda okul öncesi öğretmenlerinin 95 öğretmen adaylarının ise 72 görüş bildirdiği gözlenmektedir. Müzik eğitiminde teknoloji kullanımının öğretmene olan

etkileri, katılımcıların üzerinde durdukları ve görüş bildirdikleri bir diğer boyuttur. Bu konuda okul öncesi öğretmenleri 46 görüş belirtirken öğretmen adayları 48 görüş belirtmiştir. Katılımcılar ayrıca müzik eğitiminde teknoloji kullanımını dönem koşullarına uyum sağlama açısından da ele almışlardır. Teknoloji ve dönem koşulları açısından okul öncesi öğretmenleri 33 görüş ve okul öncesi öğretmenleri 46 görüş belirtmiştir.

Tablo 4.7.'ye göre katılımcıların teknolojinin müzik eğitiminde kullanımı ile ilgili en çok üzerinde durdukları ve önem verdikleri konunun teknoloji kullanımının müzik eğitim/etkinliklerine olan etkileri olduğu, bunu sırasıyla müzik eğitiminde teknoloji kullanımının çocuğa ve öğretmene etkileri temalarının takip ettiği görülmektedir. Öğretmen adaylarının müzik eğitiminde teknoloji kullanımının öğretmene ve eğitime olan etkileri ile dönem koşullarına uyum sağlama açısından teknolojinin müzik eğitiminde kullanımı boyutlarında daha fazla görüş bildirdiği gözlenmiştir. Bununla birlikte okul öncesi öğretmenleri müzik eğitiminde teknoloji kullanımının çocuğa olan etkileri üzerinde öğretmen adaylarından daha fazla sayıda görüş belirtmiştir. Belirtilen görüşler tema başlıkları altında ele alınmıştır.

4.3.1. Müzik Eğitiminde Teknoloji Kullanımının Çocuğa Olan Etkilerine İlişkin Görüşler

Müzik eğitiminde teknoloji kullanımının çocuğa olan etkilerine ilişkin katılımcıların ortak görüşü teknolojinin çocuğun öğrenmesini hızlandırdığı ve kolaylaştırdığı, çocuğu isteklendirdiği, çocuğu aktif hale getirdiği, çocuğa uyaran bakımından zengin bir ortam sağladığı yönündedir. Katılımcılara göre teknoloji kullanılarak yapılan müzik etkinlikleri çocuğun sesleri orijinal olarak duymasını, çocukta ritim duygusunun gelişmesini, çocuğun yaparak-yaşayarak öğrenmesini sağlar. Küçük yaştaki çocuklar ile yapılan müzik eğitiminin görsellikle desteklenmesi gerektiğini, ses ve görseli aynı anda iletmenin çocuk için daha verimli olduğunu belirten katılımcılar, aynı zamanda çocukların dikkatini çekmesi nedeniyle de teknolojiyi müzik eğitiminde kullandıklarını ifade etmişlerdir. Katılımcılar müzik eğitiminde teknoloji kullanmanın çocuğun dikkatini çekmesinin yanı sıra dikkat becerilerini de günden güne geliştirdiğini ve çocuğun odak noktasını yakalamayı kolaylaştırdığını düşünmektedirler. Katılımcılara göre teknoloji destekli yapılan etkinlikler çocuğu etkinliğe katılmaya teşvik eder ve teknoloji sayesinde çocuk müziği birden çok duyusu ile öğrenir.

Okul öncesi öğretmenlerinin verdiği yanıtlara göre müzik eğitiminde teknoloji den yararlanmak; çocuğun görseller ile daha iyi anlamasını sağlar, çocuğun aktif öğrenmesine fırsat tanır. Özetle çocuğun öğrenmesini kolaylaştırır. Ayrıca çocuğu keyiflendirir, çocuğun yaratıcılık ve hayal gücünü geliştirerek onun çok yönlü gelişimini destekler. Öğretmenler, müzik eğitiminde teknolojiyi çocuğun kendini ifade etmesi ve dans etmesi için teşvik etmek, çocuklar etkinlikten sıkılmaya başladığı anda tekrar çocukların dikkatini toplamak için kullandıklarını belirtmişlerdir. Ayrıca teknolojinin çocuğun sanatsal zevkinin oluşumunu desteklediğini, çocuklara oyunları sevdirdiğini ve çocukları mutlu ettiğini ifade etmişlerdir. Okul öncesi öğretmenleri yeni neslin teknoloji ile iç içe olmayı sevdiğini ve çocukların sadece müzik etkinliklerinde değil, bütün etkinliklerde teknolojik bir materyalden müzik dinlemekten hoşlandığını ifade etmişlerdir. Yanıtlarda yer alan *“Çocuklar için bazı konularda pekiştireç olarak kullanılabilir.”* (Ö.A., K., 21) ifadesi ile teknolojinin çocuk üzerinde bir pekiştireç görevi olduğuna da değinilmiştir. Müzik eğitiminde teknoloji kullanmanın çocuğu her yönden olumlu etkilediğini düşünen öğretmenlerin görüşleri aşağıdaki gibidir :

“Çocuklar teknoloji aracılığı ile şarkıları ilk formundan işiterek kelimeleri doğru kullanır ve doğru telaffuz eder.” (Ö., K., 23)

“Müzik etkinliği teknolojik aletler ile yapıldığında çocuğun dikkatini daha çok çekiyor ve çocuk daha aktif oluyor.” (Ö., K., 35)

“Çoklu zeka kuramına göre teknoloji, müziksel zekaya sahip çocukların öğrenmesini kolaylaştırır.” (Ö., K., 38)

Okul öncesi öğretmen adaylarının yanıtlarına göre müzik eğitiminde teknolojiyi kullanmak çocuğa farklı yaşantılar sunar, çocuğun müziksel gelişimine katkı sağladığı gibi her yönden gelişimine de katkı sağlar. Müziğin çocuğa doğrudan ulaşmasını sağlayarak çocuğun yaşantısında yer alır. Teknolojik materyaller aracılığı ile çocuğa kendi kültürünün müziği tanıtılırken başka kültürlerin müzikleri de tanıtılır. Okul öncesi öğretmen adayları müzik eğitiminin teknolojik materyaller ile birlikte yapılmasının çocuğu müziğe karşı isteklendirdiğini ve çocuğa ilham verdiğini belirtmişlerdir. Çocuklarda teknoloji kavramının oluşmasını sağlamak, teknolojiyi verimli bir şekilde kullanarak çocuklara teknolojik farkındalık kazandırmak ve teknoloji aracılığı ile çocuklara farklı deneyimler yaşatmak öğretmen adaylarına göre teknolojiyi kullanmak için gereklidir. Müzik eğitimini düz anlatımdan kurtarıp farklı yöntemler denemek ve çocukların dersten sıkılmasını

önlemek için teknoloji kullanılması gerektiği görüşünde olan öğretmen adaylarının bazı yanıtları aşağıda verilmiştir :

“Müziğin çocuğa doğrudan ulaşmasını sağlayarak çocuğun yaşantısında yer almasını sağlar.” (Ö.A., K., 23)

“Müzik eğitiminde teknoloji kullanımının gerekli olduğunu düşünüyorum. Çünkü çocuklar teknoloji alanında da gelişim olduğunu bilmeli ve çocuklarda teknoloji farkındalığı oluşturulmalıdır.” (Ö.A., K., 23)

“Çocuklara ilham olur. Çocuğa farklı seçenekler sunar, hayatında hiç karşılaşmadığı şeylerle tanışma fırsatı bulur. Çocuğu geliştirir.” (Ö.A., K., 21)

Müzik eğitiminde teknoloji kullanımının çocuk üzerindeki olumlu etkileri yukarıdaki gibi sıralanırken teknolojinin çocuğa olumsuz etkilerinin de olduğu görüşü hem öğretmenler hem de öğretmen adayları tarafından ifade edilmiştir. Bu konuda katılımcılar tarafından en sık ifade edilen görüş; “müzik etkinliklerinde teknolojiden yararlanmanın çocuğun yaratıcılığını törpülemesi” olmuştur. Öğretmen ve öğretmen adayları teknolojinin çocuk ile enstrüman arasında engel oluşturup çocuğu enstrüman çalmak yerine hazırda yönlendireceğini, bu yüzden her çocuğun en az bir enstrüman çalması gerektiğini belirtmişlerdir. Ayrıca teknolojinin fazla kullanımının çocuğu çevreden soyutlayacağını ve çocukta bilgi kirliliğine yol açabileceğini ifade etmişlerdir. Belirtilen diğer bir olumsuz görüş ise teknolojinin aşırı kullanımının çocuğun müziğe bakış açısını yanlış etkileyeceği yönündedir. Teknolojinin olumsuz etkilerine ilişkin belirtilen yanıtlar şöyledir :

“Çok fazla teknoloji kullanımı çocukların müziğe bakış açısını yanlış etkilemekte ve yanlış bir algı oluşturmaktadır. Bu yüzden teknoloji belirli bir süre kullanılmalı ve teknolojinin müzik etkinliğinin önüne geçmesine izin verilmemelidir.” (Ö.A., K., 22)

“Müzik eğitiminde teknoloji kullanılabilir ama her zaman değil. Çoğunlukla marakas, zil, tef, davul, darbuka gibi vurmali çalgıları kullanmalıyız. Bu çocuklar için daha keyifli oluyor. Ayrıca öğrenme ve algılarına olumlu etki ediyor. Çocukların yaratıcılığına katkı sağlamak için kendilerinin bir şey çalarak müzik yapmaları daha doğru.” (Ö., K., 45)

Araştırmanın katılımcılarından bir öğretmen “Her çocuk en az 1 enstrüman çalmalıdır.” (Ö., K, 36) ve bir öğretmen adayı “Çocukların birebir enstrüman çalma

deneyimi olmalı çünkü deneyimlerle oluşan öğrenme kalıcı olur.” (Ö., K., 34) yanıtları ile teknolojik araçlar kullanmak yerine çocukların enstrüman çalmasının gerekli olduğunu ifade etmişlerdir. Uzun süre teknoloji kullanımının çocuğu radyasyona maruz bırakacağı ve sağlık açısından olumsuz etkileyeceği de dile getirilmiştir. Öğretmen adaylarına göre müzik eğitiminde teknoloji kullanmanın diğer bir olumsuz yönü ise; çocukların bireysel farklılıklarına ve öğrenme hızına göre hareket etme olanağı tanımamasıdır.

“Her çocuğun kavrama hızı birbirinden farklıdır. Teknoloji ile buna dikkat edilemez.” (Ö.A., K., 22)

“Uzun süre kullanımında dikkat eksikliğine sebep olur.” (Ö., K., 25)

“Çocuğun ilgisinin farklı noktalara dağılmasına sebep olabilir.” (Ö.A., K., 21)

“Uzun süre ekrana maruz kalmak sağlık açısından sorun yaratabilir.” (Ö.A., E., 21)

4.3.2. Müzik Eğitiminde Teknoloji Kullanımının Öğretmene Olan Etkilerine İlişkin Görüşler

Okul öncesi öğretmenleri ve okul öncesi öğretmen adayları müzik eğitiminde teknolojiye yararlanmanın öğretmene kolaylık sağlama, teknoloji aracılığı ile bilinmeyen ve ezberlenemeyen şarkıların çocukları aktarma gibi katkıları olduğunu belirtmişlerdir. Enstrüman çalamayan ve sesini doğru kullanamadığını düşünen okul öncesi öğretmenleri ve öğretmen adayları bu açığı teknolojik materyallerden faydalanarak kapattığını ve teknoloji kullanmanın gerekli olduğunu ifade etmişlerdir. Katılımcılar teknoloji kullanmanın öğretmenler için kolay olduğunu düşünürken aynı zamanda öğretmenlere müzik etkinliklerinde teknoloji kullanımına yönelik eğitim verilmesi gerektiği görüşüne de sahiptirler. Katılımcıların bazıları öğretmenlerin teknoloji aracılığı ile ulaştığı hazır etkinlikleri derste kullandığını böylece ders için ayrı bir hazırlık yapmaya gerek duymadığını belirtirken, katılımcıların bazıları ise teknolojinin öğretmene özgün fikirler sunarak yaratıcılığa yönelttiğini ileri sürmüştür. Teknoloji aracılığı ile yeni bilgi ve kaynaklara ulaşmak öğretmenleri araştırma yapmaya yöneltmektedir ve bu durum onlar için heyecan vericidir. Genel olarak teknolojinin öğretmene her an herşeye erişme fırsatı sunması, müzik eğitiminde teknoloji kullanımının öğretmene olan katkılarındandır. Bu durum ile ilgili verilen yanıtlar şöyledir :

“Müzik etkinliklerine ve etkinliklerde kullanacağımız şarkılara teknoloji ile kolaylıkla ulaşabiliyoruz. Aksi takdirde öğretmen zamanının çoğunu araştırma yapmakla geçirmek durumunda kalabilir.” (Ö., K., 26)

“Teknolojiyi kullanarak birçok kaynağa ulaşabiliyorum. Böylece bende araştırıp yeni şeyler öğreniyor ve öğrendiklerimi çocuklara öğretiyorum. Bu durum beni heyecanlandırıyor.” (Ö., K., 23)

Katılımcılardan bir öğretmen *“Öğretmen en az 1 enstrüman çalmalıdır.” (Ö., K., 27)* yanıtını verirken katılımcıların çoğunluğu öğretmenin enstrüman çalsa dahi teknoloji ile etkinliği desteklemesi gerektiğini belirtmişlerdir. Araştırmaya katılan öğretmenlerin verdiği yanıtlara göre öğretmen teknolojiye kolaylıkla erişebilir ve teknoloji öğretmene bilmediği konularda yol gösterir. Böylece öğretmen eksik yönlerini tamamlar ve derse profesyonellik kazandırır. Öğretmenlerin belirttiği diğer bir görüş ise müzik konusunda yeterli bilgiye sahip olmayan öğretmenin çocukta bilgi kirliliği oluşturmamak için teknolojiyi kullanması gerektiği yönündedir. Ayrıca her öğretmen müzik eğitimi konusunda ne kadar yeterli olursa olsun teknolojiden faydalanmalıdır. Öğretmenlerin bu konu ile ilgili belirttiği görüşlerden birkaçı şöyledir :

“Profesyonelliği arttırdığı için gereklidir. Ayrıca aradığım herşeyi teknoloji yardımı ile bulabilirim.” (Ö., K., 26)

“Enstrüman çalma konusunda yetersiz olduğum için kullanıyorum.” (Ö., K., 25)

“Müzik eğitimi konusunda yetkin olmayan öğretmenlerin çocukları yanlış bilgilendirmesini önler.” (Ö., K., 27)

“Orijinal sesten müzik dinlemek ve dersi böyle işlemek beni mutlu eder.” (Ö., K., 25)

“Müzik eğitiminin daha iyi ve ilgi çekici olabilmesi için müzik konusunda yeterli olsam bile teknolojiyi doğru kullanarak vermek istediğim uyarıcı ve kazanımları çocuklara verdiğimi düşünüyorum. Teknoloji bana yeni şeyler öğretiyor. Eksik ve tamamlamam gereken yönleri teknoloji ile tamamladığımı düşünüyorum. Bu nedenle geliştirilebilir olan teknoloji her zaman kullanılabilir. Teknolojiyi kullanmayan öğretmen “bilmiyorum değil araştırmıyorum” demeli. Eğer Beethoven-Mozart değilse herkes müzik eğitiminde teknolojiden yararlanmalı.” (Ö., K., 29)

“Müzik ve ritim konusunda deneyimim yok ve sesimi doğru kullanamıyorum. Bu yüzden müzik etkinliklerinde teknolojiden yararlanmak benim için gereklidir.” (Ö., K., 30)

Öğretmen adayları da öğretmenler gibi müzik eğitiminde teknoloji kullanmanın öğretmen işini kolaylaştırdığını, öğretmenin eksikliklerini teknoloji aracılığı ile tamamladığını ve teknolojinin öğretmenin en iyi yardımcısı olduğunu düşünmektedirler. Bunlara ek olarak birçok öğretmen adayı müzik eğitimi konusunda yetersiz olduğunu, her öğretmenin aynı deneyime sahip olmadığını ve bu farklılığın teknoloji ile kapatılabileceğini belirtmişlerdir. Ayrıca öğretmenin müzik eğitiminde kendini geliştirmesi ve yenilemesi için teknoloji kullanması gereklidir. Öğretmen adayları teknolojik materyaller ile eşlik edilen müziğe kendisinin ve çocukların daha iyi konsantre olduğunu, ortaya yaratıcı ürünler çıkarıldığını ve öğretmenin sınıftaki hakimiyetini arttırdığını dile getirmişlerdir.

“Her öğretmen aynı deneyime sahip değildir. Bu yüzden teknolojiden yararlanılmalıdır.” (Ö.A., K., 24)

“Öğretmen teknolojiden yararlanarak sınıftaki hakimiyetini artırır.” (Ö.A., K., 23)

“Teknolojiden yararlanmak öğretmenin kendini yenilemesi için gereklidir.” (Ö.A., K., 24)

“Ses sistemi ile müziğe daha iyi konsantre oluyorum.” (Ö.A., K., 23)

Katılımcılar müzik eğitiminde teknoloji kullanmanın öğretmene olumsuz etkileri de olduğunu dile getirmişlerdir. Teknoloji kullanmanın öğretmenin doğaçlama üretimini engelleyebileceği ve öğretmenin kolaya kaçmasına sebep olabileceğini belirtmişlerdir. Ayrıca katılımcılar müzik eğitiminde teknoloji kullanmanın olumsuz yönü için öğretmenin sadece internette bulunan şarkı ve etkinliklerden yararlandığını bu durumun da öğretmeni tembelleştirdiğini düşünmektedirler. Bu konu ile ilgili belirttikleri görüşler şöyledir :

“Öğretmenler yeni şarkı ezberlemeye ihtiyaç duymazlar.” (Ö., K., 38)

“Öğretmeni tembelleştirir. Öğretmen doğaçlama birşeyler üretmek yerine teknoloji kullanabilir.” (Ö., K., 39)

“Öğretmenin pasif olmasına yol açabilir.” (Ö.A., K., 24)

4. 3. 3. Müzik Eğitiminde Teknoloji Kullanma ve Dönem Koşullarına Uyum Sağlamaya İlişkin Görüşler

Araştırmanın katılımcılarına göre içinde bulunduğumuz çağ teknoloji çağıdır. 21. yüzyılda müzik etkinliklerinde teknoloji kullanmak olağan ve çağın gerekliliğidir. Bu dönemde teknolojiye erişmek kolaydır. Teknolojiye erişen kişi yeni kaynaklara ulaşır ve yeni şeyler keşfetmeye yönelir. Katılımcılar dönem koşullarını göz önüne aldıklarında teknolojinin müzik etkinlikleri de dahil eğitimin her alanına girmesi gerektiğini ve bunun bir ihtiyaç olduğunu düşünmektedirler.

“Teknolojinin hayatımızın olmazsa olmaz bir parçası olduğu bu dönemde müzik öğretiminde de kullanılması, çok yönlü beceri gelişimi açısından çocuğa fayda sağlayacaktır.” (Ö., K., 37)

“Hayatımızın her alanında yer alan teknoloji, müzik eğitiminde de yer almalıdır. Giderek gelişen teknoloji ile müzik seslerinde iyileştirmeler yapılabilir.” (Ö.A., E., 23).

“21. yüzyılda teknolojinin her alana girdiği düşünülürse müzik eğitimi alanında da kullanılması normaldir.” (Ö., K., 41)

Ayrıca müzik eğitiminde teknolojiden yararlanılarak çağa ayak uydurulur, müzik alanındaki yenilikler ve güncel bilgiler takip edilir. Sınıfta bulunmayan enstrümanlar çocuklara teknoloji aracılığı ile tanıtılabilir.

“Gelişen çağa ayak uydurma amacı ile teknolojinin müzik eğitiminde kullanılması gerektiğini düşünüyorum.” (Ö., K., 38)

“Bazen sınıfta yeterli enstrüman olmayabiliyor. Teknoloji ile en azından enstrümanların görselini çocuklara gösterebilirim.” (Ö.A., K., 21)

“Günümüzde kolay erişilebilirlik anlamında teknoloji kullanımı oldukça yaygındır. Ama enstrüman çalmak her zaman daha etkilidir.” (Ö., K., 45)

“Gelişen teknoloji ile birlikte farklı teknolojik materyaller kullanmak o zaman için gerekli yeterlilik olarak adlandırılır. Zamandan geri kalmamak için müzik eğitiminde teknoloji kullanılmalıdır.” (Ö., K., 24)

Araştırmaya katılan okul öncesi öğretmenleri müzik eğitiminde teknolojinin olumsuz yönünden çok olumlu yönü öne çıktığı için kullandıklarını belirtmiştir. Bir öğretmen ise *“Sadece okulda teknolojik materyaller bulunduğu için kullanırım.” (Ö., K.,*

35) yanıtıyla yalnızca okuldaki teknolojik imkanları değerlendirmek amacı ile kullandığını ifade etmiştir.

Öğretmen adaylarının görüşlerine göre teknolojik materyaller müzik etkinliklerinde en çok kullanılan materyaldir. Teknolojiden faydalanmak hem öğretmene hem öğrenciye zaman kazandırır ve teknoloji kullanırken donanımına gerek yoktur. Ayrıca teknolojiden yararlanmak sadece bilgisayarla sınırlı kalmamalı ve çeşitlendirilmelidir. Öğretmen adaylarının belirttiği diğer görüşler şu şekildedir :

“Teknoloji çağındayız ve teknolojiden yararlanmak gerekir.” (Ö.A., K., 23)

“Teknolojiden faydalanmak iyi olduğu için gereklidir.” (Ö.A., E., 22)

Öğretmen adaylarından bir katılımcı *“Sadece bilgisayar kullanmanın yetersiz olduğunu düşünüyorum. Daha çok teknolojik materyaller kullanırım.” (Ö.A., K., 22)* yanıtını verirken bir öğretmen ise *“Müzik eğitiminde teknolojiden ziyade daha ilkel ve doğal malzemelerin kullanılması gerektiğini düşünüyorum.” (Ö., K., 30)* yanıtı ile karşıt görüş oluşturmuştur.

4. 3. 4. Müzik Eğitiminde Teknoloji Kullanımının Müzik Eğitim/Etkinliklerine Olan Katkılarına İlişkin Görüşler

Okul öncesi öğretmen ve öğretmen adayları müzik eğitiminde teknolojinin öğrenmeyi destekleme, öğrenilenlerin akılda kalıcılığını arttırma, etkinlikleri ilgi çekici hale getirme, etkinliklerde öğretmenin ve çocuğun daha aktif olmasını sağlama gibi nedenlerden dolayı kullanıldığını belirtmişlerdir. Teknoloji, öğretmeni ve öğrenciyi etkinliğe karşı motive eder, görsel ve işitsel materyal desteği sunarak etkinliğe katılımı arttırır. Teknoloji kullanımının müzik eğitimine olan katkısı açısından *“öğrenimi kolaylaştırma ve hızlandırma”* ve *“etkinliği keyifli hale getirme ifadeleri”* katılımcılar tarafından en sıklıkla belirtilen görüşler olmuştur. Müzik eğitiminde teknolojiyi iyi bir yardımcı materyal olarak gördüklerini ve etkili içerik sunarak etkinliği somutlaştırmak için teknolojiyi kullandıklarını belirtmişlerdir. Ayrıca teknolojinin alternatifleri çoğaltarak çeşitlilik sağlama ve etkinlik hazırlamaya ayrılan süreyi kısaltması yönüyle pratik olduğunu düşünmektedirler. Eğitimde fırsat eşitliği sağlayan teknoloji, aynı zamanda kişinin bilgi birikimine yenilerini ekleyerek kendini geliştirmesine de imkan tanır. Teknoloji destekli müzik eğitiminin daha etkili olduğunu belirten görüşler şöyledir :

“Teknoloji kullanmak eğitimi etkili bir hale getirir, çocukların etkinliğe olan ilgisini arttırarak daha kolay öğrenmesini sağlar. Pratik ve dersi zevkli hale getirir. Ayrıca müzik eğitiminde düz anlatım yönteminin çocuklar için verimli olacağını düşünmüyorum. Teknoloji kullanarak etkinliği görsel olarak desteklemek ve çocuğun yaparak-yaşayarak öğrenmesini sağlamak çocukların hem ilgilerini canlı tutacaktır hem de onlar için daha verimli olacaktır.” (Ö.A., K., 22)

“Teknolojiden işitsel ve görsel olarak faydalanmak yararlıdır. Teknoloji, öğrenme fırsatlarını ve eğitimin kalitesini arttırır.” (Ö., K., 28)

“Teknoloji ile birlikte daha kısa sürede daha fazla şey öğretilir ve etkili öğrenme gerçekleştirilir.” (Ö., K., 26)

“Çocukların dikkatini görsel ve işitsel yönden çektiği için olumlu buluyorum. Öğrenme ve akılda kalıcılık hızlanmış oluyor.” (Ö., K., 27)

Katılımcıların görüşlerine göre teknoloji, müzik etkinliğinde destekleyici ve tamamlayıcı işlevi olan modern bir yöntemdir. Müzik teknoloji ile birlikte daha verimlidir, teknoloji müzik eğitimine geniş imkanlar sunar ve etkinliği düz anlatımdan kurtarır. Katılımcıların ifadelerine göre müziğe ilgisi olan çocuklara teknoloji ile birlikte kendini müzik alanında geliştirme fırsatı sunulur. Ayrıca etkinlik sırasında kaliteli müziğe erişme imkanı sağlar ve öğretmene müzik ile ilgili teknik bilgiler konusunda rehberlik eder. Bu doğrultuda belirtilen görüşler şöyledir :

“Müzik eğitimi teknoloji ile birlikte daha kolay gerçekleştirilir. Ayrıca müzik eğitimi için gerekli olan teknik bilgilerin öğrenilmesine rehberlik eder ve kolay öğrenilmesini sağlar.” (Ö.A.,E., 21)

“Teknoloji ile yapılan etkinlikler çocukların kalıcı öğrenmesini sağlıyor. Etkinlik eğlenceli hale geliyor. Düz müzik eğitiminde öğretilenler kalıcı olmuyor ve çocuklar bir süre sonra sıkılıyorlar.” (Ö., K., 27)

Bazı katılımcılar enstrümanla eğitim yapılması koşulu ile teknolojinin yardımcı materyaller olarak kullanılabileceğini belirtmişlerdir. Katılımcıların birkaçına göre ise teknoloji yardımı ile enstrüman çalmadan da müzik etkinliği gerçekleştirilebilir. Müzik eğitiminde teknolojiden yararlanmayı farklı müzik etkinliklerine erişme, çocuğun ritim duygusunu geliştirme, farklı enstrümanları çocuklara tanıtmaya nedenlerine bağlamışlardır.

Katılımcılar tarafından en sıklıkla belirtilen görüş “*teknolojik materyaller aracılığı ile müziği doğru bir şekilde dinletilmesi ve öğretilmesi*” olmuştur. Müziğin doğru bir formda dinletilmesi ve öğretilmesi ile anlatılmak istenen; teknolojik materyaller aracılığı ile çocukların ritimleri doğru bir şekilde duyması ve müzik eğitiminde yapılan hataların en aza indirilmesidir. Katılımcılara göre anlatım yolu ile şarkı öğretmek her zaman yeterli değildir. Teknoloji kullanarak etkinlikler zenginleştirilmeli ve böylece çocukların birden fazla duyusuna hitap edilmelidir. Ayrıca katılımcılar hayvan, doğa, makine sesleri gibi farklı seslere, farklı şarkılara, yeni müzik etkinliklerine teknoloji aracılığı ile çaba harcamadan ve kolaylıkla ulaştıkları için teknoloji kullanmanın ekonomik olduğunu ifade etmişlerdir. Bu konu ile ilgili belirtilen görüşler şöyledir :

“Sadece şarkıyı söyleyip tekrar ederek ve düz anlatım yolu ile yapılan müzik eğitiminin etkili olmadığını düşünüyorum. Kullanılan materyaller ve teknolojiyle birlikte çocuğun hem birden fazla duyusuna hitap edilir hem de çocuğun ilgisi çekilir. Çocuğun ilgisini çekmesi ve eğlenceli vakit geçirmesini desteklemesi; teknolojinin olumlu yönlerindendir. Öğretmenler olarak teknoloji kullanırken kontrollü olduğumuz sürece olumsuz bir yönünün olacağını düşünmüyorum.” (Ö., K., 26)

“Ritimleri doğru bir şekilde duymak için teknoloji kullanılmalıdır. Böylece daha etkili bir eğitim sağlanır.” (Ö., K., 24)

“Teknolojiden yararlanarak yazılımlar üzerinden öğretmek istediğim bir ritmi ya da şarkıyı notalarıyla ve enstrüman sesleri ile vermek daha faydalı.” (Ö., K., 37)

“Hayvan seslerine, mekanik seslere, farklı ritimlere vb. birçok sese efor harcamadan internet üzerinden erişebiliyoruz ve bunun için zaman kaybetmiyoruz. Bu yüzden teknolojiyi ekonomiklik ilkesine uygun buluyorum.” (Ö., K., 26)

“Daha etkili ve kalıcı bir eğitim sağlar. Çocukların ritim ve sözleri doğru bir şekilde duyup aktarabilmeleri için teknolojinin gerekli olduğunu düşünüyorum.” (Ö., K., 22)

“Müzik eğitiminde teknolojiden yararlanarak şarkılara daha kısa sürede ulaşılır, etkinlikler için zaman kazanılır böylece teknoloji öğretimi hızlandırır.” (Ö.A., E., 22)

Araştırmaya katılan öğretmenler okul öncesi dönemdeki çocuklar için görselliğin önemli olduğunu ve enstrüman eğitiminin teknolojik görseller ile verilebileceğini ifade etmişlerdir. Öğretmenlerin kimisi ise müzik etkinliğinde beden perküsyonu ve ritim çalışmasının öncelikli olması koşulu ile teknolojinin de zaman zaman müzik etkinliklerinde yer alması gerektiğini belirtmişlerdir. Kullanım süresine dikkat edildiğinde teknolojinin yararlı olacağını belirten katılımcılar da olmuştur. Katılımcılar ayrıca her okulda müzik odası olması gerektiğini belirtmişlerdir.

“Okul öncesi çocukları için görsellik önemli olduğundan teknolojiyi kullanmak yararlıdır. Ayrıca enstrüman kullanmaya yönelik görsel görüntüler izletilebilir.” (Ö., K., 40)

“Bir okul öncesi çocuğu eline verilen kağıttan müzik aletlerini tanıyamaz. Çocukların müzik aletlerini tanınması için teknolojiden faydalaniyorum. Ayrıca her okulda bir müzik odası olması gerektiğini düşünüyorum.” (Ö., K., 36)

“Teknoloji ile öğrenme daha zevkli hale gelir. Görsellik öğretimi destekler fakat aşırıya kaçmadan kullanılmalıdır.” (Ö., K., 58)

“Müzik etkinliklerinde daha etkili olduğunu düşündüğüm için genellikle ritim çubukları ve beden perküsyonu kullanıyorum ama ihtiyaç duyduğum zamanlarda da teknolojiden yararlanıyorum. Doğru sesi ve ritmi yakalayabilmek için teknoloji gereklidir. Çocukların müziği öğrenebilmesi için öncelikle müziği dinlemesi gerekir. Çocuk dinlemediği birşeyi zihninde canlandıramaz.” (Ö., K., 23)

“Müzik öğretirken teknoloji kullanılabilir ama her zaman değil. Çoğunlukla marakas, zil, tef, davul, darbuka gibi vurmali çalgıları kullanıyoruz. Bu çocuklar için daha keyifli. Ayrıca öğrenme ve algılarına olumlu etki ediyor. Çocukların yaratıcılığına katkı sağlamak için kendilerinin enstrüman çalarak müzik yapmaları kesinlikle daha doğru.” (Ö., K., 45)

Öğretmen adaylarının görüşlerine göre ise müzik ve teknoloji birbirinin vazgeçilmez parçasıdır. Öğretmen adayları teknoloji desteği ile müzik etkinliklerine iyi bir ses düzeneği sağlandığını, daha gerçekçi seslere ulaşıldığını ve bu yüzden müzik etkinliklerinde teknoloji kullanımının daha çok geliştirilmesi gerektiğini belirtmişlerdir. Ayrıca teknoloji kullanmak enstrüman çalmaktan daha kolay ve ucuzdur. Sınıfta bulunmayan enstrümanların eksikliği de teknolojiden faydalanarak kapatılabilir. Bir

öğretmen adayı “Okul öncesi eğitim kurumlarına daha çok teknolojik materyal desteği sağlanmalıdır.” (Ö.A., K., 23) ifadesini kullanmıştır. Öğretmen adaylarına göre müziği teknolojik materyallerle öğrenmek daha verimlidir. Teknoloji yardımı ile müzik çocuklara sevdilir. Bunun yanı sıra çocuklara dünya müzikleri tanıtılır ve farklı sesler dinletilir.

“Teknoloji, çocuklara müziği sevdirebilir. Ayrıca çocuklara farklı sesleri ve dünya müziğini tanıtmak için gereklidir.” (Ö.A., K., 21)

“Seslerin orijinal formlarına ve gerçekçi seslere ulaşıldığı için gereklidir. Müziği teknolojik materyallerden öğretmek daha etkili.” (Ö.A., K., 23)

“Teknolojiden yararlanmak müzik aleti çalmaktan daha kolay ve ekonomik olduğu için gereklidir. Sınıfta olmayan enstrümanların eksikliği teknoloji aracılığı ile giderilir.” (Ö.A., K., 26)

Katılımcılar müzik eğitiminde teknoloji kullanmanın olumsuz yönleri de olduğunu dile getirmişlerdir. Bu konuda en çok belirtilen olumsuz görüş “fazla teknoloji kullanımının çocukta ve öğretmende teknolojik bağımlılık yaratabileceği” olmuştur. Ayrıca ritim aletlerinin kullanımı azaltması da teknolojinin olumsuz yönlerinden biridir. Öğretmenler teknolojinin kötü amaçlara hizmet edebileceğini, sık kullanmanın çocuklar için sıkıcı olduğunu ve teknolojinin öğretmen kadar etkili olmadığını ifade etmişlerdir. Öğretmenlere göre teknoloji ile yapılan müzik eğitimi canlı performans kadar etkili değildir ve çocuğun yaparak-yaşayarak öğrenmesini engeller. Çocuğun ve öğretmenin enstrüman çalma isteğinin önüne geçer ve kaynaklar bir süre sonra kendini tekrar etmeye başlar. Ayrıca bir katılımcının “Çocukta müziğin sadece teknolojik aletlerden ibaret olduğu algısını oluşturabilir.” (Ö., K., 35) yanıtı ile müzik ve teknoloji birleştirildiğinde çocuğun müziğin asıl işlevini kavrayamadığını ifade etmiştir. Katılımcılara göre; yetişkinlerle birlikte yapılan müzik eğitiminde teknolojiden yararlanılabilir ama çocuklarla yapılan müzik etkinliklerinde teknoloji kullanılmamalıdır.

“Müziğin işlevselliğinin teknoloji ile aktarılamaması ve çocuğun yaparak-yaşayarak öğrenmesinin önüne geçmesi teknolojinin olumsuz yönlerindendir.” (Ö., K., 28)

“Çocuklar ile birlikte yapılan müzik eğitiminde teknoloji kullanmayı gerekli görmüyorum. Çocuk, müziği dijital ortamda değil; müzik aletlerine dokunarak, vurarak, üç boyutlu hissederek, enstrüman çalarak öğrenmeli. Teknoloji, ancak yetişkinler ile gerçekleştirilen müzik eğitiminde kullanılabilir.” (Ö., K., 41)

Birkaç öğretmen adayı müzik ve teknolojinin birbiri ile ilgili olmadığını ve teknolojinin müzik eğitiminde zorunlu olmadıkça kullanılmaması gerektiğini belirtmişlerdir. Öğretmen adaylarına göre teknolojiyi fazla kullanmak çocukların müziğe karşı bakış açısını yanlış etkiler ve müziğin ruhunu yok eder. Ayrıca ses kirliliğine sebep olur. Bu konuda belirtilen görüşlerden birkaçı şöyledir :

“Sınıfta olmayan enstrümanların eksikliğini tamamlamak için teknoloji gereklidir. Fakat teknolojinin aşırı kullanımı enstrüman çalmaya yönelmek yerine sanal ortama alıştırabilir.” (Ö.A., K., 26)

“Kullanım sıklığının ayarlanmamasına bağlı olarak müzik eğitimini olumsuz yönde etkileyebilir. Etkinliğin amacını gerçeklikten uzaklaştırır.” (Ö.A., K., 23)

BÖLÜM V

TARTIŞMA, SONUÇ VE ÖNERİLER

Bu bölümde, araştırma bulguları ile ilgili tartışma, sonuç ve önerilere yer verilmiştir.

5.1. Tartışma ve Sonuç

Araştırma sonucunda sırası ile öğretmenlerin çalışmakta olduğu ilçe, öğretmenlerin çalıştığı kurum, öğretmenlerin kıdem yılı, öğretmen veya öğretmen adayı olma, enstrüman çalabilme, müzik eğitiminde kendini yeterli hissetme, müzik eğitiminde teknoloji kullanımında kendini yeterli hissetme, öğretmen ve öğretmen adaylarının yaşı değişkenlerinin müzik eğitiminde teknoloji kullanımına yönelik tutum üzerinde önemli bir etkisi olmadığı anlaşılmaktadır.

Okul öncesi öğretmenlerinin çalışmakta olduğu ilçe değişkenine göre müzik eğitiminde teknoloji kullanımına yönelik tutum puanları arasında istatistiksel olarak anlamlı fark bulunmamıştır. Modern dünyaya ayak uydurmak ve kolay iletişim kurmak için üretilen akıllı telefonların kullanımı oldukça yaygınlaşmıştır. Akıllı telefonlar aracılığıyla herhangi bir konumdan teknoloji kullanma imkanına rahatlıkla erişilebilir. Bu durum okul öncesi öğretmenlerinin görev yaptığı ilçe değişkenine göre onların teknoloji kullanmaya yönelik tutum puanları arasında anlamlı farklılık olmamasının nedenlerinden biri olarak düşünülebilir. Ayrıca teknoloji alt yapılarının iyileştirilmesi, teknoloji ağının hemen her bölgeye ulaştırılmasına yönelik yapılan çalışmalar, araştırmanın gerçekleştirildiği ilçelerin Antalya ilinin merkezinde bulunan ilçeler olması nedeni ile internete erişme problemi yaşamamaları öğretmenlerin görev yaptığı ilçe değişkeninin tutum puanlarını etkilememesinin gerekçeleri arasında gösterilebilir.

Okul öncesi öğretmenlerinin görev yaptığı kurum değişkenine göre müzik eğitiminde teknoloji kullanımına yönelik tutum puanları arasında istatistiksel olarak anlamlı fark bulunmamıştır. Özel okul, devlet okulu ve belediyeye ait okul öncesi eğitim kurumlarında en az 1 bilgisayar ve internet bağlantısı olduğu düşünülürse öğretmenlerin

görev yaptığı kurumların farklı olmasının tutum puanlarına etki etmediği yorumu yapılabilir.

Okul öncesi öğretmenlerinin kıdem yılı değişkenine göre müzik eğitiminde teknoloji kullanımına yönelik tutum puanları arasında istatistiksel olarak anlamlı fark bulunmamıştır. Teknolojinin bir öğretim yöntemi olarak müfredatta yer alması öğretmenlerin deneyim yılı gözetmeden teknolojiyi kullanmalarının gerekçesi olabilir. Uslu'nun (2008) çalışmasında ise öğretmenlerin deneyimi arttıkça teknolojiye yönelik tutum puanları azalmıştır.

Katılımcıların öğretmen veya öğretmen adayı olma değişkenine göre müzik eğitiminde teknoloji kullanımına yönelik tutum puanları arasında istatistiksel olarak anlamlı fark bulunmamıştır. Okul öncesi öğretmenliği ana bilim dalı 3. Sınıfta “Okul Deneyimi” ve 4. sınıfta “Öğretmenlik Uygulaması” dersleri yer almaktadır. Bu dersler öğretmen adaylarını öğretmenlik mesleğine hazırlamak için müfredatta bulunan uygulamalı bir derstir. Okul öncesi öğretmen adayları bu uygulama dersleri ile okul öncesi eğitim kurumlarına gidip öğretmenlik deneyimi elde etmektedirler. Öğretmen ve öğretmen adaylarının teknoloji kullanımına yönelik tutum puanları arasında istatistiksel olarak anlamlı farklılık olmamasını “Okul Deneyimi” ve “Öğretmenlik Uygulaması” adlı uygulamalı derslerin öğretmen adaylarına müzik eğitiminde teknoloji kullanma imkanı sunması ve öğretmen adaylarının teknoloji kullanımına öğretmenlerin bakış açısıyla bakma şansı elde etmesinin sonucu olarak düşünülebilir.

Katılımcıların enstrüman çalabilme değişkenine göre müzik eğitiminde teknoloji kullanmaya yönelik tutum puanları arasında istatistiksel olarak anlamlı fark bulunmamıştır. Yazıcı'nın (2015) okul öncesi öğretmen adaylarının müzik eğitime yönelik tutumunu incelediği çalışmasında enstrüman çalabilme değişkenine göre tutum puanlarının anlamlı düzeyde farklılık göstermediği sonucuna ulaşması da bu araştırma sonuçları ile paralellik göstermektedir. Enstrüman çalamayan öğretmenler teknolojiden yararlanarak enstrümanları çocuklara tanıtabilir ve enstrüman seslerini teknolojik aletler aracılığı ile sınıfta dinleterek müzik eğitimini gerçekleştirebilir. Öğretmen teknolojiden destek alarak müzik etkinliğini çeşitlendirebilir ve sınıfta bulunmayan bir enstrüman varsa onun eksikliğini teknolojiden yararlanarak giderebilir. Teknolojinin sağladığı bu fırsatlar, okul öncesi öğretmen ve öğretmen adaylarının enstrüman çalabilme değişkenine göre müzik

eğitiminde teknoloji kullanımına yönelik tutum puanları arasında anlamlı farklılık olmamasının nedeni olabilir.

Katılımcıların kendilerini müzik eğitiminde yeterli görmelerine göre müzik eğitiminde teknoloji kullanımına yönelik tutum puanları arasında istatistiksel olarak anlamlı fark bulunmamıştır. 51 katılımcı kendini müzik eğitiminde yeterli görürken 129 katılımcı kendini müzik eğitiminde yeterli görmemektedir.

69 katılımcı kendini müzik eğitimi teknoloji kullanımında yeterli görürken 111 katılımcı kendini müzik eğitimi teknoloji kullanımında yeterli görmemektedir. Bu değişkene göre okul öncesi öğretmeni ve öğretmen adaylarının müzik eğitiminde teknoloji kullanımına yönelik tutum puanları arasında istatistiksel olarak anlamlı fark bulunmamıştır. Araştırmaya katılan okul öncesi öğretmen ve öğretmen adaylarının kendilerini müzik eğitimi teknoloji kullanımında yetersiz görmeleri, onların müzik eğitiminde teknoloji kullanımına yönelik tutumunun olumsuz ve düşük düzeyde olduğu anlamına gelmemektedir. Usta ve Korkmaz (2010) öğretmen adaylarının teknoloji kullanımına yönelik tutumunu incelediği çalışmasında ise teknoloji kullanımında yeterlilik arttıkça tutum puanlarının arttığı sonucuna ulaşmıştır. Usta ve Korkmaz'ın ulaştığı sonuçlar bu araştırma sonuçlarını desteklememektedir.

Yaş değişkenine göre katılımcıların teknoloji kullanımına yönelik tutum puanları arasında istatistiksel olarak anlamlı fark bulunmamıştır. Gerçek, Köseoğlu, Yılmaz ve Soran (2006), Öztürk (2006), Yıldırım ve Kaban'ın (2010) yapmış oldukları benzer çalışmalar yaş değişkenine göre teknoloji kullanımına yönelik tutumun değişmediğini destekler niteliktedir. Yaşa göre dağılım incelendiğinde en çok katılımcının olduğu yaş aralıklarının 22, 23 ve 26 yaş olduğu görülmektedir. Bu sonuca göre yaşı birbirine yakın olan öğretmen ve öğretmen adaylarının teknoloji kullanımına yönelik tutumlarının benzer düzeyde olduğu düşünülebilir. Bu durum yaş değişkenine göre teknolojiye yönelik tutum puanları arasında istatistiksel olarak anlamlı farklılık olmamasının sebebi olabilir. Erkan (2004) ve Uslu (2008) ise benzer çalışmalarında yaşa göre teknolojiye yönelik tutum puanları arasında anlamlı bir fark bulmuş, genç öğretmenlerin daha ileri yaştaki öğretmenlere göre tutumunun daha olumlu olduğu ve yaş ilerledikçe teknolojiye yönelik tutum puanının düştüğü sonucuna ulaşmıştır.

Katılımcılar müzik eğitiminde teknoloji kullanımının çocuğa olan etkilerine yönelik görüşlerini; teknolojik materyaller ile yapılan müzik etkinliğinin somutlaştırılarak çocuğun öğrenmesine katkı sağlaması, çocuğun öğrenmesini kolaylaştırması ve hızlandırması, çocuğu etkinliğe karşı ilgili hale getirmesi ve isteklendirmesi olarak belirtmişlerdir. Yıldız'ın (2013) müzik eğitiminde teknoloji kullanımı ile somuttan soyuta öğrenmenin gerçekleştirildiği ve öğrencinin kendi değerlendirmesini yaptığını belirtmesi katılımcıların görüşlerini destekler niteliktedir. Teknoloji ile yapılan müzik etkinlikleri çocuğun özgüvenini geliştirir ve çocuğun derse yönelik tutumunu olumlu olarak etkiler (Can ve Aras, 2017). Adanaş, Çetin ve Güler'in (2018) benzer çalışmalarından elde ettikleri sonuçlara göre teknoloji kullanımı öğrencilerin akademik başarısını arttırmaktadır. Katılımcılara göre birden çok uyarının bulunduğu zengin öğrenme ortamı çocuğun her yönden gelişimini desteklemektedir. Görsel ve işitsel materyaller ile eğitim içeriği zenginleştirilir ve verimli bir etkinlik alanı oluşturulur (Hızal, 1988; Erbil ve Kocabaş, 2019; Yavuz ve Coşkun, 2008; Yıldız, 2013). Böylece eğitim, öğretmen ve öğrenci için eğlenceli hale gelir (Dargut ve Çelik, 2014; Kürün, 2017; Yavuz, 2008). Katılımcılar da görüşlerinde ses ve görselin birlikte kullanımı ile etkinliğin somutlaştırıldığını, çocuğun konuyu daha iyi anladığını ve etkinliğin eğlenceli bir hale geldiğini dile getirmişlerdir. Katılımcılar bunlara ek olarak teknoloji kullanmanın eğitimde fırsat eşitliği sağladığını belirtmişlerdir. Fidan da (2008) çalışmasında eğitimde teknoloji kullanmanın fırsat eşitliğini ve üretkenliği arttırdığına yer vermiştir. Bu çalışmalar ile araştırma sonuçları benzerlik göstermektedir.

Katılımcılar müzik etkinliklerinde teknolojiden yararlanma nedenlerini daha çok şarkıya ve etkinliğe ulaşma, farklı yöntemlerle müzik eğitimi yapma, şarkıları doğru bir formda dinletme, çocuklara farklı sesleri tanıtmaya, ses düzeneğinden faydalanma, çocukların etkinliklere daha çok katılımını sağlama, enstrüman seslerine daha kolay erişme olarak belirtmişlerdir. Müzik etkinliklerinde teknolojiden yararlanmanın enstrüman çalmaktan daha kolay ve ekonomik olduğunu; ayrıca düz anlatım yerine teknolojik aletlerle zenginleştirilmiş müzik eğitiminin daha faydalı olduğunu ifade etmişlerdir. Teknoloji aracılığı ile enstrüman eğitimi vermenin daha kolay bir hale geldiğini, farklı enstrüman seslerine ulaşarak çocukta enstrümanlara dair temel bilgilerin oluşturulduğunu ifade etmişlerdir. Benzer bir biçimde Yıldız (2013) teknolojiden yararlanarak gerçekleştirilen müzik etkinliklerinde çocukta enstrüman kültürü oluştuğunu belirtirken;

Kaya (2019) da teknolojinin enstrüman çalmayı kolaylaştırdığını ifade etmiştir. Katılımcılar teknolojiden yararlanarak yapılan müzik etkinliklerinde çocuğun sesleri ve ritimleri orijinal hallerinden duyduğunu, çocukta ritim duygusunun geliştiğini ve çocuğun şarkıları aktif bir şekilde öğrendiğini düşünmektedirler. Ayrıca teknolojik materyaller ile yapılan müzik etkinliklerinin çocuğu dans etmeye teşvik ettiğini ve böylece motor becerilerini geliştirdiğini ifade etmişlerdir. Ayhan ve Ertekin'e (2017) göre müzik eğitimi destekleyici olarak hazırlanan videolar; şarkıların doğru ritim ve melodiyle öğrenilmesini gerçekleştirir. Teknolojik materyaller ile yapılan müzik eğitimi, çocuğun temel müzik kavramlarını anlamasına katkıda bulunur (Boccuzzi, 2010). Teknoloji yardımı ile çocuklar müziğin nasıl oluşturulduğunu öğrenir (Kim, 2013). Nart (2016) teknolojik aletler ile ritim ve melodi oluşturulabileceğini, ritim egzersizleri düzenlenebileceğini, müzik eğitimi ile ilgili görsel ve yazılımların geliştirilebileceğini, şarkı besteleme ve melodi yazma gibi yaratıcı etkinliklerin gerçekleştirilebileceğini belirtmiştir. Teknolojik araçlar çocuklara yaratıcılık konusunda rehberlik eder ve kendi müziklerini yapmalarına olanak sağlar (Kaya, 2019). Katılımcılara göre teknoloji aracılığı ile çocuk kendi müzik kültürünü öğrenmesinin yanı sıra farklı müzik kültürlerini de öğrenir. Böylece çocuğa hem sosyal hem de müzikal açıdan katkıda bulunulur (McNab, Smith, Witten, Henderson, Cunningham, 1996).

Müzik etkinliklerinde teknoloji kullanmanın öğretmene olan katkılarını etkinlik hazırlarken daha az zaman harcama, ders süresini verimli bir şekilde kullanma, bilmediği şarkıları da çocuklara öğretme, sınıf yönetimine hakim olma, farklı etkinliklere ulaşarak yaratıcılığını geliştirme, öğretmenin profesyonelliğini artırma olarak belirten katılımcılar, aynı zamanda her öğretmenin müzik eğitimi konusunda aynı deneyime sahip olmadığını ve teknoloji ile bu deneyim farklılığının azaltıldığını ifade etmişlerdir. Müzik etkinliklerinde teknoloji kullanmanın öğretmene olan en büyük katkısını ise enstrüman çalamayan öğretmenin eksikliğini teknoloji aracılığı ile kapatması olarak belirtmişlerdir. Ayrıca katılımcılar teknoloji kullanmanın öğretmenleri daha çok araştırma yapmaya ve yeni bilgiler keşfetmeye yönelttiğini; böylece öğretmenin daima kendini geliştirdiğini düşünmektedirler. Müzik eğitimi konusunda yetersiz olan öğretmenlerin çocukta yanlış ve eksik bilgi oluşturmaması için mutlaka teknolojiden yararlanması gerektiğini belirtmişlerdir. Yıldız da (2013) çalışmasında benzer şekilde teknoloji destekli müzik eğitiminde öğretmenin öğretirken kendisinin de öğrendiğini ve öğretmenin etkinlik süresini

verimli bir şekilde kullanabildiği sonucuna ulaşırken Fidan'ın (2008) çalışmasında yer alan öğretmenler de benzer görüşler belirtmişlerdir. Ayrıca Fidan'ın çalışmasına katılan öğretmenlerin sağlık problemi yaşayan öğretmenin teknolojiden yararlandığında dersin kesintiye uğramayacağını da ifade etmeleri öğretmenlerin teknoloji kullanmalarına yönelik farklı bir bakış açıdır. Öğretmen, önceden kaydettiği şarkıları çocuklara öğretirken aynı zamanda sınıf yönetimini de gerçekleştirebilir ve böylece etkinlik süresini kısaltarak etkinliği daha verimli hale getirir (Nart, 2016). Namdar, Sarıkaya ve Sarıkaya (2017) öğretmenin teknolojiden yararlanarak daha bilinçli bireyler yetiştirebileceğini ve öğrenci-öğretmen etkileşimini arttırabileceğini belirtmişlerdir. Portowitz, Peppler ve Downtown'a (2014) göre de müzik eğitiminde teknoloji kullanmak öğretmenin çocukla etkileşimini arttırır, yeni müzik türlerini, örneklerini ve terimlerini çocuklara tanıtırken öğretmenin işini kolaylaştırır. Alpar, Battal ve Avcı'nın (2007) teknolojinin öğrencileri değerlendirme süresini kısalttığını; Gilbert'in (2015) teknolojinin öğretmene kolaylık sağladığını belirtmesi katılımcıların görüşlerini desteklemektedir. Ayrıca Çağıltay ve Çakıroğlu (2001) da benzer araştırmalarında teknolojinin öğretmenin iş yükünü azalttığı sonucuna ulaşmışlardır.

Katılımcılar müzik etkinlikleri de dahil olmak üzere teknolojinin bütün alanlarda kullanılması gerektiğini, bunun bir ihtiyaç ve çağın gerekliliği olduğunu belirtmişlerdir. Katılımcılara göre teknolojiden yararlanılarak çağa ayak uydurulur, güncel bilgiler takip edilir. Müzik alanında kaydedilen gelişmelerden teknoloji aracılığı ile haberdar olunur. Yıldız'ın (2013) teknolojiden yararlanılarak materyallerin ve bilginin güncellenebileceği ifadesi katılımcıların görüşleri ile benzerdir. Boccuzzi (2010) de müzik eğitiminde teknoloji kullanımı ile ilgili yaptığı benzer araştırmasında müzik eğitimcilerinin müzik ve eğlence alanındaki gelişmeleri takip etmek ve müzik yetkinliklerini arttırmak adına online kurslara katılmak için teknolojiden yararlandığı sonucuna ulaşmıştır. Namdar, Sarıkaya ve Sarıkaya'ya (2017) göre teknoloji eğitime kaynak çeşitliliği sağlar ve eğitimi güncelleştirir.

Katılımcılar müzik eğitiminde teknoloji kullanmanın olumsuz yönleri de olduğunu belirtmişlerdir. Müzik etkinliklerinde teknoloji kullanmanın çocuğu etkileyen olumsuz yönlerini; çocuğun yaratıcılığının törpülenmesi, çocuğu enstrüman çalmak yerine hazırı yöneltmesi, çocuklar arasındaki bireysel farklılıklara ve öğrenme hızına dikkat edilememesi olarak belirtmişlerdir. Teknolojinin aşırı kullanımının çocuğun müziğe olan bakış açısını yanlış etkileyebileceğini; çocukta müziğin sadece teknolojik materyallerden

ibaret olduğu algısı oluşturabileceğini belirtmişlerdir. elik ve Dargut (2014) da benzer bir şekilde eğitimde teknoloji kullanımına yönelik tutumu incelediği araştırmasından yola çıkarak öğretmenlerin çoğunluğunun teknoloji kullanımı konusunda yeterli bilgiye sahip olmadığını ve bu durumun çocukta bilgi kirliliği oluşturabileceğini ifade etmiştir.

Katılımcılara göre ocuk enstrümanlara dokunarak ve hissederek müzik eğitimi almalıdır. Ayrıca uzun süreli teknoloji kullanımında çocuğun dikkat problemi yaşayacağını ve çocuğun radyasyona maruz kalacağını, ses düzeyine dikkat edilmezse çocukta işitsel problemlerin ortaya çıkabileceğini ifade etmişlerdir. Çocuğun çevreden soyutlanarak kendisini sanal ortama kaptırabileceğini ve teknoloji bağımlısı olabileceğini de eklemişlerdir. İliş (2006) de uzun süreli teknoloji kullanımında çocuğun dikkatinde eksilme olabileceğini, çocuğun gz sağlığının bozulabileceğini ve çocukta bağımlılık yaratabileceğini belirtmiştir. ağıltay ve akıroğlu'nun (2001) araştırmasına katılan öğretmenlerin teknoloji kullanımının çocuğun sosyalleşmesini olumsuz yönde etkileyeceğini ifade etmeleri, bu araştırmaya katılan katılımcıların belirttiği ifadeler ile benzerlik göstermektedir.

Katılımcılara göre müzik eğitiminde teknoloji kullanmanın ğretmen açısından olumsuz yönleri öğretmenin yeni şarkılar öğrenmemesi, müzik eğitimi konusunda kendisine yeni şeyler katmaması, etkinliklere çok fazla zen göstermemesi, ğretmeni tembelleştirmesi olarak ifade edilmiştir. Namdar, Sarıkaya ve Sarıkaya'nın (2017) alışmasına katılan öğretmenlerin teknoloji kullanmanın kişiye tembelleştirdiğini ve asosyal bir hale getirdiğini; teknolojinin aşırı kullanımının okuma davranışını azalttığını ve bilgi kaynaklarının çabuk tüketildiğini belirtmeleri bu araştırmadan elde edilen görüşlerle paralellik göstermektedir. Katılımcıların teknolojinin öğretmenin doğlalama üretimini engelleyip yaratıcılığını törpülediği görüşünü desteklemektedir. Erbil ve Kocabaş'ın (2019) teknoloji kullanmanın öğretmenin yaratıcılığını engellediği ifadesi ile paralellik göstermektedir. Ders planında teknolojik materyallerin kullanımına doğru bir şekilde yer verilmediğinde teknolojinin eğitimin önüne geçmesi ve ğretim sürecinin asıl amacına ulaşamaması da teknoloji kullanımının olumsuz yönlerindendir (Yıldız, 2013).

Çocuğun müzik ile tanışmasının öncelikle müzik aletleri ile olması gerektiğini düşünen katılımcılar; müzik eğitiminde aşırıya kaçmadan teknolojinin de kullanılabileceğini düşünmektedirler. Öğretmenin bu konuda bilinçli hareket etmesini ve çocuklar için en faydalı olacak şekilde teknoloji kullanımına yer vermesi gerektiğini ifade

etmişlerdir. Yavuz ve Coşkun'a (2008) göre de eğitimde önemli bir yere sahip olan teknolojik araçlar yeri ve zamanı geldiğinde doğru bir şekilde kullanılmalıdır.

5.2. Öneriler

Bu bölümde, yapılan araştırmanın sonuçlarına göre verilen öneriler yer almaktadır. Sunulan öneriler iki grup halinde aşağıda verilmiştir :

5. 2. 1. Uygulayıcılara Yönelik Öneriler

- Katılımcıların belirttiği müzik etkinliklerinde teknoloji kullanmanın çocukları etkinliğe katılmaya isteklendirdiği ve çocuğun öğrenmesini kolaylaştırdığı görüşlerinden yola çıkarak okul öncesi öğretmenlerine; müzik etkinliklerini teknolojik aletlerle zenginleştirmeleri önerilebilir.

- Katılımcıların büyük bir çoğunluğunun müzik eğitiminde teknoloji kullanırken kendini yeterli görmemeleri doğrultusunda öğretmenlere verilen hizmet içi eğitimlerde teknolojinin yararlı kullanımı ile ilgili seminerler düzenlenmeli, müzik alanındaki eğitsel yazılımlar tanıtılmalı ve bu yazılımların nasıl kullanılacağı ile ilgili bilgi verilmelidir. Ayrıca müzik etkinlikleri ile teknolojinin bütünleştirilmesine yönelik eğitimler verilmelidir.

- Enstrüman çalamayan ve sesini doğru kullanamayan okul öncesi öğretmenleri bu eksikliğini teknolojiden yararlanarak gidermeye çalıştığı için; müzik eğitimi ile ilgili Türkçe yazılım programları geliştirilmeli ve bu programlar bütün okullara ücretsiz olarak sağlanmalıdır. Ayrıca bu yazılım içerisinde öğretmenlerin müzik etkinliklerinde teknoloji kullanma deneyimlerini ve görüşlerini birbirleriyle paylaşabilecekleri; öğretmen, çocuk ve velilerin etkileşim içinde olabileceği sanal forumlar oluşturulabilir.

- Okul öncesi öğretmenlerinin okullarda müzik odası olmadığını ve teknolojik materyal eksikliği yaşadığını belirttiği görüşler doğrultusunda devlet tarafından okul öncesi eğitim kurumlarına müzik etkinliklerinde kullanılmak üzere teknolojik materyal desteği sağlanmalıdır. Bu materyaller dayanıklı ve tekrar kullanılabilir özellikte olmalıdır. Ayrıca her okul öncesi eğitim kurumunda teknolojik aletler ve elektronik enstrüman yönünden zengin bir müzik odası oluşturulmalıdır.

- Okul öncesi öğretmen adaylarına göre eğitim fakültelerinde öğretmen adaylarına verilen müzik eğitimi derslerinin içeriği teknoloji kullanımı açısından yetersizdir. Üniversitelerde işlenen müzik eğitimi dersleri teknoloji kullanımı açısından yeterli hale getirilmeli, teknolojinin müzik etkinliklerinde kullanımı ile ilgili uygulamalı eğitimler verilmelidir. Öğretim görevlileri de bu derslerde teknolojik araçlardan yararlanmalıdır. Böylece öğretmen adaylarının teknoloji ile daha çok etkileşim içinde olabileceği bir ortam yaratılabilir.

- Okul öncesi öğretmen adayları arasında müzik eğitiminde teknoloji kullanımına yönelik görüşü olmayan katılımcılar da bulunduğu için; öğretim görevlileri tarafından veya düzenlenebilecek bir eğitim ile öğretmen adaylarına teknolojinin hizmet ettiği hedefler ve teknolojinin yararları açıklanmalıdır.

- Katılımcıların belirttiği çocuklarda teknoloji kavramının oluşması ve çocuğun teknoloji kullanımına dair farkındalık kazanması için teknoloji kullanılması gerektiği görüşüne göre; okul öncesi öğretmenin teknolojiye yönelik tutumu ve etkinliklerde teknolojiye yer vermesi önemlidir. Bu amaçla okul öncesi öğretmenlerinin teknolojiye yönelik tutum düzeylerini olumsuzdan olumluya dönüştürecek ve olumlu tutumlarını arttırmaya yönelik yeni eğitim politikaları geliştirilebilir.

5. 2. 2. Araştırmacılara Yönelik Öneriler

- Teknoloji günden güne gelişim gösterdiği ve daha erişilebilir hale geldiği için, müzik eğitiminde teknoloji kullanımını ve kullanıcıların tutumlarını incelemek için yeni araştırmalar gerekli olacaktır.

- Demografik değişkenlere göre okul öncesi öğretmen ve öğretmen adaylarının müzik eğitiminde teknoloji kullanımına yönelik tutum puanları arasında farklılık bulunmamıştır. Farklılık olmama nedenlerinin ortaya çıkarılmasına yönelik yeni çalışmalar yapılabilir. Bu araştırma ölçeğinde kullanılan demografik değişkenlerden farklı değişkenler kullanılarak öğretmen ve öğretmen adaylarının müzik eğitiminde teknoloji kullanmaya yönelik tutumunu etkileyen faktörlerin saptanmasına yönelik yeni çalışmalar yapılabilir.

- Öğretmen ve öğretmen adaylarının teknoloji kullanmaya olan ilgisi, özyeterliliği, algısı gibi diğer duyuşsal etkenlerin müzik eğitiminde teknoloji kullanımına yönelik etkileri incelenebilir.

- Okul öncesi müzik eğitimi alanında geliştirilen yazılımların müzik etkinliklerine olan etkisini incelemek için deneysel araştırmalar yapılabilir.

KAYNAKÇA

- Adanaş, E., Çetin, H., & Güler, Ç. (2018). *Müzik dersi öğretiminde teknoloji kullanımının öğrencilerin akademik başarısına etkisi*. Anadolu I. Uluslararası Multidisipliner Çalışmalar Kongresi, Diyarbakır, 1108-1111.
- Agnew, S. M. (2009). *Factors influencing the implementation of technology in the music classroom*. Doctoral Dissertation, University of Kansas, USA.
- Akın, M. (2007). Bilgisayar ve internet teknolojilerinden yararlanmanın uygulama alan bilgisi oluşturma yönünde etkisi (Erzincan Eğitim Fakültesi Örneği). *Erzincan Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi*, 9(2).
- Akış, A. (2008). *Okul öncesi eğitimi öğretmen adaylarının bilgisayar kullanımına ilişkin tutumları*. Yayımlanmamış Yüksek Lisans Tezi. Selçuk Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü, Çocuk Gelişimi Bölümü, Çocuk Gelişimi ve Ev Yönetimi Eğitimi Anabilim Dalı, Konya.
- Akkoyunlu, B. (1995). Bilgi teknolojilerinin okullarda kullanımı ve öğretmenlerin rolü. *Hacettepe Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi*, 11(11), 105-109.
- Akpınar, Y. (1999). *Bilgisayar destekli eğitim ve uygulamalar*. Ankara: Anı Yayıncılık.
- Albuz, A., & Akpınar, M. (2009). *2006 İlköğretim müzik dersi öğretim programı ve yeni yaklaşımlar*. [2006 Primary School Music Teaching Program and New Approaches], 8. Ulusal Müzik Eğitimi Sempozyumu, OMÜ. [Available online at: <http://muzikegitimcileri.net>], Retrieved on April 12, 2016.
- Algan, G., Özkut, B., & Kaya, S. Ö. (2012). Okul öncesi eğitim kurumlarındaki çocukların annelerinin müzik eğitimine bakış açısı. *Selçuk Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi*, (27), 21-31.
- Alkan, C. (1998). *Eğitim Teknolojisi*. Ankara: Anı Yayıncılık.
- Alkan, C. (2005). *Eğitim Teknolojisi* (7. Baskı). Ankara: Anı Yayıncılık.
- Alkan, C., & Kurt, M. (2007). *Özel Öğretim Yöntemleri: Disiplinlerin Öğretim Teknolojisi*. Ankara: Anı Yayıncılık.

- Alpar, D., Batdal, G., & Avcı, Y. (2007). Öğrenci merkezli eğitimde eğitim teknolojileri uygulamaları. *Hasan Ali Yücel Eğitim Fakültesi Dergisi*, 7(1), 19-31.
- Altun, E. (Ed.). (2015). *Bilgisayar ve öğretim teknolojileri eğitimi bölümleri için özel öğretim yöntemleri I-II [Special teaching methods for computer education and instructional technology departments I-II]*. Ankara: Pegem Akademi Yayıncılık.
- Arapgirlioğlu, H. (2003). *Müzik teknolojisi ve yeni yüzyılda müzik eğitimi*. Cumhuriyetimizin 80. Yılında Müzik Sempozyumu. Malatya: İnönü Üniversitesi. 30-31 Ekim 2003. 160-164.
- Arkün, S., Baş, T., Avcı, Ü., Çevik, V. ve Gürçan, T. (2009). *ADDIE tasarım modeline göre web tabanlı bir öğrenme ortamı geliştirilmesi*. Eğitimin Değişen Yüzü: Yeni Paradigmalar 25. Yıl Konferansı, 14 Mart, Ankara.
- Arslan, A. (2006). Bilgisayar destekli eğitim yapmaya ilişkin tutum ölçeği. *Yüzüncü Yıl Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi*, 3(2), 24-33.
- Arı, A., (Ed.). (2015). *Öğretim Teknolojileri ve Öğrenme Araçları*. Konya: Eğitim Yayınevi.
- Aşkar, P., & Akkoyunlu, B. (1994). Use of information technology in schools and the role of principals. in M. Thomas, T. Sechwest & N. Estes (Eds) *The Eleventh International Conference on Technology and Education*, London, 27-30 March, pp. 1056-1058. Austin: Morgan Printing Company.
- Atabek, O. (2019). Challenges in integrating technology into education. *Turkish Studies - Information Technologies and Applied Sciences*, 14(1), 1-19. <https://doi.org/10.7827/TurkishStudies.14810>
- Atabek, O. (2020). Experienced educators' suggestions for solutions to the challenges to technology integration. *Education and Information Technologies*. Advance online publication. <https://doi.org/10.1007/s10639-020-10243-y>
- Atabek, O., & Burak, S. (2019). Müzik öğretmeni adaylarının eğitim teknolojilerine yönelik özyeterlilik ve tutumları. *Akdeniz Eğitim Araştırmaları Dergisi*, 13(29), 444-464. <https://doi.org/10.29329/mjer.2019.210.23>

- Atabek, O., & Burak, S. (2020). Pre-School and primary school pre-service teachers' attitudes towards using technology in music education. *Eurasian Journal of Educational Research*, 2020(87), 47-68. <https://doi.org/10.14689/ejer.2020.87.3>
- Ayaz, M. F., Şekerci, H., & Oral, B. (2016). The effect of using of instructional technology to elementary school students' academic achievement: A meta-analysis study. *Journal of the Faculty of Education*, 17(1), 35-54. <https://doi.org/10.17679/iuefd.17131503>
- Aydın, N., & Yılmaz, A. (2010). Yapılandırıcı yaklaşımın öğrencilerin üst düzey bilişsel becerilerine etkisi. *Hacettepe Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi*, 39(39), 57-68.
- Ayhan, A., & Ertekin, B. (2017). Notasyon Videoları Yoluyla Solfej Eğitimi Çalışmaları Üzerine Bir Değerlendirme: Müzikolaj Örneği. *Uluslararası Eğitim Teknolojileri Sempozyumu*, (s. 34-46). Sivas: Cumhuriyet Üniversitesi.
- Ayvacı, H. S., & Devecioğlu, Y. (2010). Computer-assisted instruction to teach concepts in pre-school education. *Procedia-Social and Behavioral Sciences*, 2(2), 2083-2087. <https://doi.org/10.1016/j.sbspro.2010.03.285>
- Babayiğit, Ö. Ç., Calp, M. H., & Doğan, A. (2015). Uzaktan eğitimde içerik geliştirme süreci: Gazi Üniversitesi Bilişim Enstitüsü Örneği. *Cumhuriyet Uluslararası Eğitim Dergisi*, 4(1), 1-20.
- Balım, A. G., Sucuoğlu, H., & Aydın, G. (2009). Developing attitude scale towards science and technology. *Pamukkale University Journal of Education*, 25(1), 33-41.
- Başer, F. Â. (2004). Müziğin okul öncesi dönemde çocuk gelişimine katkısı. *Sakarya Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi*, (8), 1-10.
- Başuğur, D.,İ., (2009). *Müzik eğitiminde interaktif yazılımların kullanımı*. 8. Ulusal Müzik Eğitimi Sempozyum Kitabı, On Dokuz Mayıs Üniversitesi, 23-25 Eylül 2009.
- Bektaş, F., Nalçacı, A., & Erçoşkun, H. (2009). Sınıf öğretmeni adaylarının “öğretim teknolojileri ve materyal geliştirme/tasarımı” dersinin kazanımlarına ilişkin görüşleri. *Kuramsal Eğitimbilim Dergisi*, 2(2), 19-31.
- Bolat, E. Y. (2017). Okul öncesi öğretmenlerinin müzik etkinlikleri konusundaki görüşlerinin belirlenmesi. *İdil Sanat ve Dil Dergisi*, 6(35), 2073-2096. <https://doi.org/10.7816/idil.2017.063.511>

- Boccuzzi, F. P. (2010). *A survey of music educator's understanding and use of advanced audio technology in their instructional methods and strategies*. Master thesis', The University of Florida, USA.
- Burak, S., & Erdoğan, Ş. (2018). Yaratıcı drama ve orff-schulwerk uygulamalarının müzik dersine yönelik tutumlar üzerindeki etkileri. *Elementary Education Online*, 17(1), 314-335. <https://doi.org/10.17051/ilkonline.2018.413.775>
- Cain, T. (2004). Theory, technology and the music curriculum. *British Journal of Music Education*, 21(2), pp. 215-221. <https://doi.org/10.1017/S0265051704005650>
- Can, A. A., & Aras, T. (2017). Bilişim teknolojilerinin ilköğretim müzik dersinde kullanımına yönelik öğretmen görüşlerinin değerlendirilmesi. *Güzel Sanatlar Enstitüsü Dergisi*, (39), 9-30.
- Creech, A. (2019). Using music technology creatively to enrich later-life: A literature review. *Frontiers in psychology*, 10, 117. <https://doi.org/10.1093/oxfordhb/9780199730810.013.0042>
- Creswell, W.J. (2017). *Karma yöntem araştırmalarına giriş* (1. baskı). (M. Sözbilir, Çev.) Ankara: Pegem Akademi. <https://doi.org/10.14527/9786053184720>
- Crow, B. (2006). Musical creativity and the new technology. *Music Education Research*, 8(1), 121-130.
- Cüre, F. ve Özden, N. (2008). Öğretmenlerin bilgi ve iletişim teknolojileri (BİT) uygulama başarıları ve BİT'e yönelik tutumları. *Hacettepe Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi*, 34(34), 41-53.
- Çakır, H., Çebi, A., & Özcan, S. (2013). BÖTE nedir? Nasıl tanımlanır? Okul müzesiyle başlayan serüvenden insan performans teknolojilerine uzanan yolculuk [What is CEIT? How to define it? The journey starting from school museums to human performancetechnologies]. *Educational Technology Theory and Practice*, 3(2), 102-111.
- Çağıltay, K., Çakıroğlu, J., Çağıltay, N., & Çakıroğlu, E. (2001). Öğretimde bilgisayar kullanımına ilişkin öğretmen görüşleri. *Hacettepe Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi*, 21(21).

- Çelik, H. C., & Bindak, R. (2005). İlköğretim okullarında görev yapan öğretmenlerin bilgisayarla yönelik tutumlarının çeşitli değişkenlere göre incelenmesi. *İnönü Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi*, 6(10), 27-38.
- Çetinkaya, M., & Taş, E. (2016). Web destekli ve etkinlik temelli ölçme değerlendirme materyali geliştirilmesi. *Eğitim ve Öğretim Araştırmaları Dergisi*, 5(1), 21-28.
- Çevik, D. B. (2007). *Armoni eğitimi ile piyano çalma becerileri arasındaki ilişkilerin incelenmesi*. Doktora tezi, Dokuz Eylül Üniversitesi, Eğitim Bilimleri Enstitüsü, İzmir.
- Çevik, D. B. (2011). Armoni Dersine İlişkin Tutum Ölçeğinin Geliştirilmesi. *Milli Eğitim Dergisi*, 40(190), 7-24.
- Çevik Kılıç, D. B. (2015). Müzik öğretmeni adaylarının bilgisayar kullanma becerileri ve bilgisayarlara yönelik tutumları. *Balıkesir University Journal Of Social Sciences Institute*, 18(33), 15-32.
- Çilden, Ş. (2001). Müzik, çocuk gelişimi ve öğrenme. *Gazi Üniversitesi Gazi Eğitim Fakültesi Dergisi*, 21 (1), 1-8. <http://www.gefad.gazi.edu.tr/211/1.pdf> (26.05.2007).
- Dağhan, G., Kalaycı, E., & Seferoğlu, S. S. (2011). *Milli eğitim şuralarındaki teknoloji politikalarının incelenmesi*. Paper presented at the XII. Akademik Bilişim Konferansı. İnönü Üniversitesi, Malatya. 2-4 Şubat. (<http://ab.org.tr/ab11/liste.html>).
- Dargut, T., & Çelik, G. (2014). Türkçe öğretmeni adaylarının eğitimde teknoloji kullanımına ilişkin tutum ve düşünceleri. *Ana Dili Eğitimi Dergisi*, 2(2), 28-41
- DeCarlo, L. T. (1997). On the meaning and use of kurtosis. *Psychological methods*, 2(3), 292-307.
- Demirel, Ö., Seferoğlu, S., & Yağcı, E. (2001). *Öğretim Teknolojileri ve Materyal Geliştirme*. Ankara: Pegem Yayıncılık.
- Dick, W. & Carey, L. (1978). *The systematic design of instruction* (1st ed.). New York: HarperCollins.

- Erbil, D. G., & Kocabaş, A. (2019). Sınıf öğretmenlerinin eğitimde teknoloji kullanımı, tersine çevrilmiş sınıf ve işbirlikli öğrenme hakkındaki görüşleri. *İlköğretim Online*, 18(1), 31-51. <https://doi.org/10.17051/ilkonline.2019.527.150>
- Erdal, G. G. (2012). Gelişim ve öğrenme kuramcılarına göre müzik öğretim yöntemlerinin okul öncesi eğitimdeki yeri. *International Journal of New Trends in Arts, Sports & Science Education (IJTASE)*, 1(4), 54-59.
- Erden, E. Ş., & Serkan-Topoğlu, O. (2012). Music Education in Preschool Period. *IJECER, Cilt.1, Sayı.2*, (1-12).
- Erkan, S. (2004). Öğretmenlerin bilgisayara yönelik tutumları üzerine bir inceleme. *Manas Üniversitesi Sosyal Bilimler Dergisi*, 6(12), 141-145.
- Fidan, N. K. (2008). İlköğretimde araç gereç kullanımına ilişkin öğretmen görüşleri. *Kuramsal Eğitimbilim Dergisi*, 1(1), 48-61.
- Gençel-Ataman, Ö., & Okay, H. H. (2009). İlköğretim müzik öğretmenlerinin yapılandırmacı yaklaşıma dayalı ilköğretim müzik dersi öğretim programına yönelik görüşleri (Balıkesir ili örneği). 8. Ulusal Müzik Eğitimi Sempozyumunda sunulan bildiri, Balıkesir.
- Gerçek, C., Köseoğlu, P., Yılmaz, M., & Soran, H. (2006). Öğretmen adaylarının bilgisayar kullanımına yönelik tutumlarının çeşitli değişkenler açısından incelenmesi. *Hacettepe Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi*, 30(30), 130-139.
- Gilbert, A. D. (2015). *An exploration of the use of and the attitudes toward technology in first-year instrumental music* (Unpublished doctoral dissertation). The University of Nebraska-Lincoln, Lincoln. <http://digitalcommons.unl.edu/musicstudent/79>
- Girginer, N., & Özkul, A. E. (2004). Uzaktan eğitimde teknoloji seçimi. *The Turkish Online Journal of Educational Technology*, 3(3), 155-164. <http://www.tojet.net/articles/3319.htm>
- Gök, A., Turan, S., & Oyman, N. (2011). Okul öncesi öğretmenlerinin bilişim teknolojilerini kullanma durumlarına ilişkin görüşleri. *Pegem Eğitim ve Öğretim Dergisi*, 1(3), 59-66.

- Gökbudak, Z. S. (2004). *Video teknolojisinin piyano eğitimindeki rolü. 1924-2004 Musiki Muallim Mektebinden Günümüze Müzik Öğretmeni Yetiştirme Sempozyumu*. Isparta: Süleyman Demirel Üniversitesi. 7-10 Nisan 2004.
- Göksu, İ., Özcan, K.V., Çakır, R., & Göktaş, Y. (2014). Türkiye’de öğretim tasarımı modelleriyle ilgili yapılmış çalışmalar [Studies related to instructional design models in Turkey]. *İlköğretim Online*, 13(2), 694-709. <http://ilkogretim-online.org.tr>
- Göncü, İ. Ö. (2016). 4-6 yaş anaokulu çocuklarına uygulanan müzik eğitiminin müziksel ses ve işitsel algı gelişimlerine etkileri. *Abant İzzet Baysal Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi*, 16 (İpekyolu Özel Sayısı), 2382-2392.
- Gudek, B. (2019). Computer self-efficacy perceptions of music teacher candidates and their attitudes towards digital technology. *European Journal of Educational Research*, 8(3), 683-696. <https://doi.org/10.12973/eu-jer.8.3.696>
- Güdek, B. (2009). Müzik eğitimi anabilim dalı giriş/özel yetenek sınavına giren adayların kaygı düzeylerinin çeşitli değişkenler açısından incelenmesi. *Sakarya Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi*, (18), 147-166.
- Gürsoy, G. ve Uğurlu, B. (2018). Eğitim bilişim ağı tutum ölçeği geliştirme çalışması. *Eğitim Teknolojisi Kuram ve Uygulama*, 8 (2), 67-89.
- Güven, S. (2006). Öğretim teknolojileri ve materyal geliştirme dersinin kazandırdığı yeterlikler yönünden değerlendirilmesi (İnönü Üniversitesi Eğitim Fakültesi Örneği). *Türk Eğitim Bilimleri Dergisi*, 4(2), 165-179.
- Hızal, A. (1988). Eğitimde teknolojik kaynaklara (araç-gereçlere) karşı tutum. *Eğitim ve Bilim*, 12(68), 23-31.
- İşman, A. (2002). Sakarya ili öğretmenlerinin eğitim teknolojileri yönündeki yeterlilikleri. *The Turkish Online Journal of Educational Technology*, 1(1), 72-92.
- İşman, A. (2003). *Öğretim teknolojileri ve materyal geliştirme*. İstanbul: Değişim Yayınları.
- İşman, A. (2015). *Öğretim Teknolojileri ve Materyal Geliştirme* (5. Baskı). Ankara: Pegem Akademi.

- İliş, B. E. (2006). *Erken çocukluk eğitiminde bilgisayar kullanımına yönelik bilgisayar ve anaokulu öğretmenleri ile 6 yaş grubu çocuklarının görüşleri*. Yüksek Lisans Tezi, Dokuz Eylül Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü, İzmir.
- Kabataş, M. (2017). Okul öncesi dönemde müzik eğitiminin önemi. *Afyon Kocatepe Üniversitesi Akademik Müzik Araştırmaları Dergisi*, 3(6), 1-16. <https://doi.org/10.5578/amrj.57441>
- Kağıtçıbaşı, Ç. (2010). *Günümüzde İnsan ve İnsanlar. Sosyal Psikolojiye Giriş*. İstanbul: Evrim Yayınevi.
- Kaya, Ö. (2019). Akademik müzik eğitimi alan öğrencilerin derslerinde müzik teknolojilerinin kullanılmasına ilişkin görüşlerinin incelenmesi. *İdil Sanat ve Dil Dergisi*, 57, 703–711. <https://doi.org/10.7816/idil-08-57-15>
- Kayaduman, H., Sırakaya M. ve Seferoğlu S. (2011). *Eğitimde FATİH projesinin öğretmenlerin yeterlik durumları açısından incelenmesi*. Akademik Bilişim II-XIII. Akademik Bilişim Konferansı Bildirileri. Malatya: İnönü Üniversitesi. 2-4 Şubat 2011.
- Kemp, J. E., Morrison, G. R. ve Ross, S. V. (2004). *Design effective instruction* (4th Ed.). New York: John Wiley & Sons.
- Kılıç, I. (2009). İlköğretim birinci kademe sınıf öğretmenlerinin müzik öğretiminde karşılaştıkları sorunlar. *İnönü Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi*, 10(1), 123-137.
- Kılıç, I. (2012). *Okul öncesinde müzik eğitimi*. Ankara: Pegem Akademi.
- Kısa, A. G. B. (2005). *Hemşire öğretim elemanlarının teknolojiye ilişkin tutumları*. Yüksek Lisans Tezi, İstanbul Üniversitesi, Sağlık Bilimleri Enstitüsü, İstanbul.
- Kızılkaya, N. (2011). *Müzik Sanatının Bilişim Yolculuğu*. XIII. Akademik Bilişim Konferansı Bildirileri. Malatya: İnönü Üniversitesi. 2-4 Şubat 2011.
- Kim, E. (2013). Music technology-mediated teaching and learning approach for music education: A case study from an elementary school in South Korea. *International Journal of Music Education*, 31(4), 413-427. <https://doi.org/10.1177/0255761413493369>

- Koç, A. (2004). *Günümüzde bilgisayar destekli müzik yazılımlarının müzik eğitime katkıları*. 1924-2004 Musiki Muallim Mektebinden Günümüze Müzik Öğretmeni Yetiştirme Sempozyumu. Isparta: Süleyman Demirel Üniversitesi. 7-10 Nisan 2004.
- Korkmaz, F. ve Ünsal, S. (2016). Okul öncesi öğretmenlerin ‘Teknoloji’ kavramına ilişkin metaforik algılarının incelemesi. *Mustafa Kemal Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi*, 13(35), 194-212.
- Kürün, A. R. (2017). *Müzik Öğretmeni Adaylarının Güncel Müzik Yazılımlarını Okul Şarkılarına Destek Amaçlı Kullanmalarının İncelenmesi* (Yayımlanmamış Yüksek Lisans Tezi). Yükseköğretim Kurulu Ulusal Tez Merkezi’nden edinilmiştir. (Tez No. 480341)
- Laferriere, T., Hamel, C., & Searson, M. (2013). Barriers to successful implementation of technology integration in educational settings: A case study. *Journal of Computer Assisted Learning*, 29(5), 463–473. <http://doi.org/10.1111/jcal.12034>.
- Levendoğlu, N. O. (2004). *Teknoloji destekli çağdaş müzik eğitimi*. 1924-2004 Musiki Muallim Mektebinden Günümüze Müzik Öğretmeni Yetiştirme Sempozyumu Bildirisi (s. 2-4). Isparta: Süleyman Demirel Üniversitesi, 7-10 Nisan 2004.
- McNab, R. J., Smith, L. A., Witten, I. H., Henderson, C. L., & Cunningham, S. J. (1996, April). Towards the digital music library: Tune retrieval from acoustic input. *In Proceedings of the first ACM international conference on Digital libraries*, 11-18.
- Milli Eğitim Bakanlığı (MEB) (1999). *Eğitim teknolojisi kılavuzu*. Ankara: Eğitim Araştırma ve Geliştirme Dairesi Başkanlığı.
- Milli Eğitim Bakanlığı (MEB) (2006). Temel eğitime destek projesi “öğretmen eğitimi bileşeni” öğretmenlik mesleği genel yeterlikleri. *Tebliğler Dergisi*, 2590, 1491-1540.
- Milli Eğitim Bakanlığı (MEB) (2013). *Okul Öncesi Eğitimi Programı*. Ankara: Milli Eğitim Bakanlığı Temel Eğitim Müdürlüğü.
- Modiri, I. G. (2010). Okul öncesinde müzik aracılığı ile yabancı dil öğretimi. *Uludağ Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi*, 23(2), 505-516.

- Nart, S. (2016). Software in the technology integrated music education. *Turkish Online Journal of Educational Technology –TOJET*, 15(2), 78-84.
- NETS-T, I. (2008). International Society for Technology in Education. *The ISTE NETS and Performance Indicators for Teachers*.
- Oğuz Namdar, A., Sarıkaya, M., & Sarıkaya, R. (2017). Drama, müzik ve görsel sanatlar derslerinde teknoloji kullanımına yönelik öğretmen görüşleri. *Turkish Journal of Teacher Education*, 6(1), 33-46.
- Oğuz, T., & Kaya, Ö. M. E. (2017). An investigation of research on music education in preschool period. *Anadolu Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi*, 1(1), 1-13.
- Okumuş, M., Karadağ, E. (2014). Popüler müziklerin okul öncesi dönem çocukları üzerindeki etkisi. *Eğitim ve Öğretim Araştırmaları Dergisi*, 3(4), 289-297.
- Özdemir, G., & Yıldız, G. (2010). Genel gelişim sürecinde müziksel gelişim. *Mehmet Akif Ersoy Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi*, 2(2), 77-90.
- Özerbaş, M. A., & Kaya, A. B. (2017). Öğretim tasarımı çalışmalarının içerik analizi: ADDIE modeli örnekleme. *Türk Eğitim Bilimleri Dergisi*, 15(1), 26-42.
- Özmenteş, S. (2012). İlköğretim öğrencilerinin evdeki müziksel ortamları, müzik dersine yönelik tutumları ve kişisel değişkenleri arasındaki ilişkiler. *Eğitim ve Bilim*, 37(163), 53-66.
- Öztürk, T. (2006). *Sosyal bilgiler öğretmen adaylarının eğitimde teknoloji kullanımına yönelik yeterliliklerinin değerlendirilmesi (Balıkesir örneği)*. (Yayımlanmamış Yüksek Lisans Tezi).Gazi Üniversitesi, Eğitim Bilimleri Enstitüsü, Ankara.
- Panda, S., & Mishra, S. (2007). E-learning in a mega open university: faculty attitude, barriers and motivators. *Educational Media International*, 44(4), 323-338.
- Portowitz, A., Peppler, K. A., and Downton, M. (2014). In Harmony: a technology-based music education model to enhance musical understanding and general learning skills. *International Journal of Music Education*, 32(2), 242-260. <https://doi.org/10.1177/0255761413517056>

- Salı, G., Akkol, M.L., & Oğuz, V.(2013). Okul öncesi öğretmenlerinin müzik etkinliklerinde yaşadığı sorunlar. *Afyon Kocatepe Üniversitesi Sosyal Bilimler Dergisi*, 15(2), 79-100. <https://doi.org/10.5578/JSS.7042>
- Sastre, J., Cerdà, J., Garcia, W., Hernández, C., Lloret, N., Murillo, A., et al. 2013. New technologies for music education. *Second International Conference on e-Learning and e-Technologies in Education (ICEEE)*, (pp. 149-154).
- Selvi, K. (Ed.). (2008). Öğretim teknolojileri ve materyal tasarımı. Ankara: Anı Yayıncılık.
- Senemoğlu, N. (2004). *Gelişim Öğrenme ve Öğretim: Kuramdan Uygulamaya* (10. Baskı.) Ankara: Gazi Kitabevi, Fersa Matbaacılık.
- Sığırtmaç, A. (2005). Okul öncesi dönemde müzik eğitimi. *Çukurova Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi*, 9(9), 30-39.
- Silverman, R. E. (1968). Two Kinds of Technology. *Educational Technology*, 8(1), 3-9.
- Şahin, A., & Akçay, A. (2011). Türkçe öğretmeni adaylarının bilgisayar destekli eğitime ilişkin tutumlarının incelenmesi. *International Periodical for the Languages Literature and History of Turkish or Turkic*, 6(2), 909-918.
- Şeker, S. S., & Saygı, C. (2013). Sınıf öğretmeni adaylarının müzik öğretimine ilişkin tutumlarını ölçmeye yönelik ölçek geliştirme çalışması. *Electronic Turkish Studies*, 8(8), 1237-1246.
- Şen, Y. (2006). Okulöncesi dönemde, çocuğun gelişiminde müziğin önemi. *Atatürk Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi*, 7(1), 337-343.
- Şimşek, A., Özdamar, N., Becit, G., Kılıçer, K., Akbulut, Y., & Yıldırım, Y. (2008). Türkiye'deki eğitim teknolojisi araştırmalarında güncel eğilimler. *Selçuk Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi*, (19), 439-458.
- Şimşek, Ü. (2015). *Sosyal bilgiler öğretmen adaylarının eğitimde teknoloji kullanımına ilişkin tutum ve görüşlerinin incelenmesi*. Yüksek Lisans Tezi, Aksaray Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü, Aksaray.
- Türk Dil Kurumu. (2005). *Türkçe sözlük*. Ankara: Türk Dil Kurumları Yayınları.
- Tecimer, B. (2006). İnternet ve yaşam boyu müzik eğitimi. *Müzed, Kış*,(15), 8-9.

- Temiz, E. (2006). *Okulöncesi dönemde müzik eğitimi; yaşanan problemler ve çözüm önerileri*. Ulusal Müzik Eğitimi Sempozyumu Bildirisi. Denizli: Pamukkale Üniversitesi, Eğitim Fakültesi, 26-28 Nisan 2006.
- Tınar, M. Y. (1996). *Çalışma psikolojisi*. İzmir: Necdet Bükey AŞ.
- Töreyin, A. M. (2002). Müzik öğretmenliği eğitiminde ses eğitimi. *Müzik Eğitimcileri Derneği Dergisi (MÜZED)*, (5), 4-5.
- Tufan, S. (2006). *Okul Öncesi Müzik Öğretmeni Profili*. VI. Ulusal Müzik Eğitimi Sempozyumu Bildirisi. Denizli: Pamukkale Üniversitesi Eğitim Fakültesi Kongre Kitabı, Cilt:2, 185-192.
- Tsai, C.C., Lin, S. S. J. & Tsai, M.J. (2001). Developing an internet attitude scale for high school students. *Computers and Education*, 37(1), 41-51.
- Uçan, A. (2005). *Müzik Eğitimi Temel Kavramlar-İlkeler-Yaklaşımlar ve Türkiye'deki Durum* (3. Basım). Ankara: Evrensel Müzikevi.
- Uluocak, S., & Tufan, E. (2011). İlköğretim altıncı sınıf öğrencilerinin müzik dersine ilişkin tutumlarının farklı değişkenler açısından incelenmesi. *Kastamonu Eğitim Dergisi*, 19(3), 991-1002.
- Uslu, Ö. (2008). *İlköğretimde çalışan öğretmenlerin bilgisayara karşı tutumları ve bilgisayar kaygı düzeyleri*. Doktora Çalışması, Dokuz Eylül Üniversitesi, Eğitim Bilimleri Enstitüsü, İzmir.
- Usta, E., & Korkmaz, Ö. (2010). Öğretmen adaylarının bilgisayar yeterlikleri ve teknoloji kullanımına ilişkin algıları ile öğretmenlik mesleğine yönelik tutumları. *Uluslararası İnsan Bilimleri Dergisi*, 7(1), 1335-1349.
- Uşun, S. (2004). *Bilgisayar destekli öğretimin temelleri*. Ankara: Nobel Yayın Dağıtım.
- Üstüner, M. (2006). Öğretmenlik mesleğine yönelik tutum ölçeğinin geçerlik ve güvenirlik çalışması. *Kuram ve Uygulamada Eğitim Yönetimi Dergisi*, 12(45), 109-127.
- Yayla, A. A. & Yayla, F. (2009). *Müziksel algılama ölçeği*. 8. Ulusal Müzik Eğitimi Sempozyumunda sunulan bildiri. Samsun: Ondokuz Mayıs Üniversitesi, 23-25 Eylül.

- Yanpar Yelken, T. (2017). *Öğretim teknolojileri ve materyal tasarımı*(Geliştirilmiş 14. Baskı.) Ankara: Anı Yayıncılık.
- Yavuz, S. (2005). Developing a technology attitude scale for pre-service chemistry teachers. *The Turkish Online Journal of Educational Technology – TOJET*, 4(1), 17-25.
- Yavuz, S., & Coşkun, E. A. (2008). Sınıf öğretmenliği öğrencilerinin eğitimde teknoloji kullanımına ilişkin tutum ve düşünceleri. *Hacettepe Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi*, 34(34), 276-286.
- Yazıcı, T. (2015). Okul öncesi öğretmen adaylarının müzik öğretimine ilişkin tutumları. *International Journal of Social Science*, (37), 433-445. <http://doi.org/10.9761/JASSS3014>
- Yener, S. (2009). *Türkiye’de Güzel Sanatlar Fakülteleri Müzik Bölümleri Müfredat Programlarının Karşılaştırmalı Analizi*. 8. Ulusal Müzik Eğitimi Sempozyumu Bildiri Kitabı. Samsun: Ondokuz Mayıs Üniversitesi, 23-25 Eylül, 251-263.
- Yıldırım, Z., & Özden, Y. (1998). *Web Tabanlı Öğretim Materyali Geliştirme Modeli*. In Second International Distance Education Symposium. Ankara.24 Haziran 2012. <http://www.cs.bilkent.edu.tr/~david/desymposium/TurkeyCD/authors.htm>.
- Yıldırım, A., Şimşek, H. (2008). *Sosyal Bilimlerde Nitel Araştırma Yöntemleri*. (7. Baskı). Ankara: Seçkin Yayıncılık.
- Yıldırım, S., & Kaban, A. (2010). Öğretmen adaylarının bilgisayar destekli eğitime karşı tutumları. *Uluslararası İnsan Bilimleri Dergisi*, 7(2), 158-168.
- Yıldız, Y. (2013, November). *A0035-model önerisi: geleceğin müzik eğitimi kurumları için teknoloji destekli çalgı eğitim sınıfı*. International symposium on changes and new trends in education, (p. 137).
- Yükrük, S. (2004). *Gazi Üniversitesi Güzel Sanatlar Eğitim Fakültesi Müzik Öğretmenliği Anabilim Dalı son sınıf Öğrencilerinin Öğretmenlik Uygulamalarında Sınıf Ortamında Seslerini Kullanma Becerileri*. Musiki Muallim Mektebinden Günümüze Müzik Öğretmeni Yetiştirme sempozyumu, Isparta: 339.

- Yünkül, E., & Er, K. O. (2014). The effect of multimedia software course on student attitudes/çoklu ortam yazılımının derse yönelik tutuma etkisi. *Eğitimde Kuram ve Uygulama*, 10(2), 316-330.
- Waddell, G., & Williamon, A. (2019). Technology use and attitudes in music learning. *Frontiers in ICT*, 6(May), 1–14.
<https://doi.org/10.3389/fict.2019.00011>

EKLER

EK 1. KİŞİSEL BİLGİ FORMU

Cinsiyetiniz	☐ Kadın ☐ Erkek
Yaşınız	
Mesleğiniz	☐ Öğretmen ☐ Öğretmen Adayı
Öğretmen iseniz; Deneyim Yılı	
Öğretmen iseniz; Çalıştığınız Kurum ve İlçe	
Öğretmen iseniz; En son mezun olduğunuz program	
Enstrüman çalabiliyor musunuz?	☐ Evet ☐ Hayır
Kendinizi müzik eğitimi konusunda yeterli buluyor musunuz?	☐ Evet ☐ Hayır
Kendinizi müzik eğitiminde teknoloji kullanımı açısından yeterli buluyor musunuz?	☐ Evet ☐ Hayır

**EK 2. MÜZİK EĞİTİMİNDE TEKNOLOJİ KULLANIMINA YÖNELİK
TUTUM ÖLÇEĞİ**

		Kesinlikle Katılmıyorum	Katılmıyorum	Kararsızım	Katılıyorum	Kesinlikle Katılıyorum
1	Teknoloji kullanımının, müzik öğretimini daha etkili bir hale getirdiğine inanıyorum.	(1)	(2)	(3)	(4)	(5)
2	Müzik eğitimi için gerekli kaynaklara; teknolojiyi kullanarak daha kolay erişirim.	(1)	(2)	(3)	(4)	(5)
3	Müzik öğretirken teknolojiye gereksinim duyarım.	(1)	(2)	(3)	(4)	(5)
4	Öğrencileri müzik öğrenmeye isteklendirmek için teknoloji kullanmayı severim.	(1)	(2)	(3)	(4)	(5)
5	Teknoloji kullanımı, müziğin öğrenciler tarafından öğrenilmesini kolaylaştırır.	(1)	(2)	(3)	(4)	(5)
6	Öğrenciler üzerinde istediğim etkiyi oluşturabilmek için müzik öğretirken teknolojiye gereksinim duyarım.	(1)	(2)	(3)	(4)	(5)
7	Teknolojiyi kullanarak eriştiğim kaynaklar, müzik öğretimi konusunda bana ilham verir.	(1)	(2)	(3)	(4)	(5)
8	Müzik öğreteceğim zaman teknoloji kullanma olanağına sahip olmak isterim.	(1)	(2)	(3)	(4)	(5)

EK 3. MÜZİK EĞİTİMİNDE TEKNOLOJİ KULLANIMINA YÖNELİK GÖRÜŞLER ANKETİ

1. Müzik eğitiminde teknoloji kullanımına yönelik düşünceleriniz nelerdir?

.....

.....

.....

2. Müzik eğitiminde hangi teknolojiler kullanılabilir?

.....

.....

.....

3. Müzik eğitiminde teknolojiyi kullanır mısınız?Kullanma ya da kullanmama nedenlerinizi yazınız.

.....

.....

.....

4. Müzik eğitiminde teknolojiden yararlanmak sizce gerekli midir?Neden?

.....

.....

.....

5. Müzik eğitiminde teknoloji kullanmanın olumlu ve olumsuz yönlerini yazınız.

.....

.....

EK 4. MEB İZİN YAZISI

Evrak Tarih ve Sayısı: 19/12/2019-60574

T.C.
ANTALYA VALİLİĞİ
İl Millî Eğitim Müdürlüğü

Sayı : 98057890-605.01-E.25114797
Konu: Anket Uygulaması

17.12.2019

AKDENİZ ÜNİVERSİTESİ REKTÖRLÜĞÜNE
(Öğrenci İşleri Daire Başkanlığı)

İlgi : 19/11/2019 tarih 34393 sayılı yazınız.

Üniversiteniz Eğitim Bilimleri Enstitüsü Müdürlüğü, Temel Eğitim Anabilim Dalı Okul Öncesi Eğitim Tezli Yüksek Lisans Programı Öğrencisi Ezgi Düriye ÇÖREKÇİ'nin "Okul Öncesi Öğretmen ve Öğretmen Adaylarının Müzik Eğitiminde Teknoloji Kullanımına Yönelik Tutumları" adlı araştırmasını, İlimiz Muratpaşa, Konyaaltı ve Kepez ilçelerinde bulunan Okulöncesi Eğitim Kurumlarında görev yapan Öğretmenlere, uygulama isteği ile ilgili 19/11/2019 tarih 34393 sayılı yazınız, İl Millî Eğitim Müdürlüğü Araştırma Değerlendirme ve İnceleme komisyonumuz tarafından, 03/12/2019 tarihinde incelenerek "Millî Eğitim Bakanlığına Bağlı Okul ve Kurumlarda Yapılacak Araştırma, Yarışma ve Sosyal Etkinlik İzinlerine Yönelik İzin ve Uygulama Genelgesi" gereğince uygun görülmüş olup, Müdürlüğümüzün 04/12/2019 tarihli ve 24115791 sayılı onayı ve uygulanacak veri toplama araçları onaylanarak ekte gönderilmiştir.

Araştırmanın bitiminde, sonuç raporunun bir örneğinin CD ortamında (başvuru sahibinin ekte örneği bulunan dilekçe ile) Müdürlüğümüz Ar-Ge bürosuna gönderilmesi hususunda;

Gereğini arz ederim.

Mehmet KARAKAŞ
Müdür a.
Müdür Yardımcısı

EKLER:

- 1- Onay ve Ekleri (3 sayfa)
- 2- Dilekçe Örneği(1 sayfa)

GÜVENLİ ELEKTRONİK İMZALI
AĞLI İLE AYNI DİR

18 Aralık 2019

Murat KOYUN

Antalya İl Millî Eğitim Müdürlüğü
Sığırsu Mah. Hamidiye Cad. MÜRKEZ/ANTALYA
E-posta: projeler07@meh.gov.tr

Ayrıntılı bilgi için: Mehmet KARAKAŞ
Tel: (0 242) 238 60 00
Faks: (0 242) 238 61 11

Bu evrak güvenli elektronik imza ile imzalanmıştır. <https://evraksorgu.meh.gov.tr> adresinden 717b-ceb7-393d-a707-9a5a kodu ile teyit edilebilir.

T.C.
ANTALYA VALİLİĞİ
İl Millî Eğitim Müdürlüğü

Sayı : 98057890-20-E.24115791
Konu : Anket Uygulaması

04.12.2019

İL MİLLÎ EĞİTİM MÜDÜRLÜĞÜNE
ANTALYA

İlgi : 22/08/2017 tarih ve 126079291 sayılı Millî Eğitim Bakanlığına Bağlı Okul ve Kurumlarda Yapılacak Araştırma, Yarışma ve Sosyal Etkinlik İzinlerine Yönelik İzin ve Uygulama Genelgesi.

Akdeniz Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü Müdürlüğü, Temel Eğitim Anabilim Dalı Okul Öncesi Eğitimi Tezli Yüksek Lisans Programı Öğrencisi Ezgi Düriye ÇÖREKÇİ'nin "Okul Öncesi Öğretmen ve Öğretmen Adaylarının Müzik Eğitiminde Teknoloji Kullanımına Yönelik Tutumları" adlı araştırmasını, İlimiz Muratpaşa, Konyaaltı ve Kepez İlçelerinde bulunan Okulöncesi Eğitim Kurumlarında uygulama isteği ile ilgili 19/11/2019 tarihli ve 34393 sayılı yazısı, Müdürlüğümüz ARGE Birimi Değerlendirme ve İnceleme Komisyonunca incelenmiş olup;

Adı geçenin ilgi Genelge kapsamında 2019-2020 Eğitim Öğretim Yılı içerisinde olmak üzere, İlimiz Muratpaşa, Konyaaltı ve Kepez İlçelerinde bulunan Okulöncesi Eğitim Kurumlarında görev yapan Öğretmenlere Okul Müdürlüğünün sorumluluğunda, Eğitim-Öğretim faaliyetlerini aksatmaksızın yürütmesi,

Söz konusu araştırmanın bitimine müteakip; sonuç raporunun bir örneğinin, "İlgi Genelgenin 8. Maddesine" istinaden Bakanlığımıza iletilmek üzere CD ortamında Müdürlüğümüz Ar-Ge bürosuna gönderilmesi kaydıyla uygulanması, Komisyonca uygun görülmüştür.

Makamlarınızca da uygun görüldüğü takdirde, Valilik Makamının 02/04/2019 tarih ve 12935 sayılı yetki devrine göre olurlarınıza arz ederim.

Mehmet KARAKAŞ
Müdür a.
Müdür Yardımcısı

OLUR
04.12.2019

Yüksel ARSLAN
Vali a.
İl Millî Eğitim Müdürü

Antalya İl Millî Eğitim Müdürlüğü
Soğuksu Mah. Hamidiye Cad. MERKEZ/ANTALYA
E-posta: projeler07@meb.gov.tr

Ayrıntılı bilgi için: Mehmet KARAKAŞ Md. Yrd
Tel: (0 242) 238 60 00
Faks: (0 242) 238 61 11

Bu evrak güvenli elektronik imza ile imzalanmıştır. <https://evraksorgu.meb.gov.tr> adresinden 74f1-096d-3b8d-8b79-0f9b koda ile teyit edilebilir.

EK 5. ETİK KURUL KARAR YAZISI

T.C.
AKDENİZ ÜNİVERSİTESİ
Sosyal ve Beşeri Bilimler Bilimsel Araştırma ve Yayın Etiği Kurulu
KARAR

Toplantı Tarih : 23/10/2019

Karar Sayısı : 194

Üniversitemiz Eğitim Fakültesi Temel Eğitim Bölümü öğretim üyesi **Doç. Dr. Sabahat BURAK**'ın danışmanlığını, **Ezgi Düriye ÇÖREKÇİ**'in araştırmacılığını üstlendiği, "*Okul Öncesi Öğretmenlerinin ve Öğretmen Adaylarının Müzik Öğretiminde Teknoloji Kullanımına Yönelik Tutumları*" başlıklı tez çalışması kapsamında kullanılacak olan mülakat çalışmasının uygunluğunun görüşülmesi istemi.

Üniversitemiz Eğitim Fakültesi Temel Eğitim Bölümü öğretim üyesi **Doç. Dr. Sabahat BURAK**'ın danışmanlığını, **Ezgi Düriye ÇÖREKÇİ**'in araştırmacılığını üstlendiği, "*Okul Öncesi Öğretmenlerinin ve Öğretmen Adaylarının Müzik Öğretiminde Teknoloji Kullanımına Yönelik Tutumları*" konulu mülakat çalışmasının, fikri hukuki ve telif hakları bakımından metot ve ölçeğine ilişkin sorumluluğun başvurucuya ait olmak üzere, proje süresince uygulanmasının etik olarak **uygun olduğuna** oy birliği ile karar verilmiştir.

Başkan
Prof. Dr.
Osman ERAVŞAR
(imza)

Başkan Yrd.
Prof. Dr.
Bahattin ÖZDEMİR
(imza)

Üye
Prof. Dr.
Hilmi DEMİRKAYA
(imza)

Üye
Prof. Dr.
Mustafa ŞEKER
(imza)

Üye
Prof. Dr.
Adnan DÖNMEZ
(imza)

Üye
Prof. Dr.
Abdullah KARAÇAĞ
(imza)

Üye
Prof. Dr.
Eyyup YARAŞ
(imza)

23.10.2019
A.A.Dikis
Bil.İşl.

EK 6. ÖZGEÇMİŞ

Kişisel Bilgiler

Adı Soyadı : Ezgi Düriye ÇÖREKÇİ

Doğum Yeri ve Tarihi : KALE – 25/07/1994

Eğitim Durumu

Lisans Öğrenimi : Akdeniz Üniversitesi Eğitim Fakültesi Temel Eğitim Bölümü

Okul Öncesi Eğitimi Ana Bilim Dalı

Anadolu Üniversitesi İşletme Fakültesi İşletme Bölümü

Yüksek Lisans Öğrenimi : Akdeniz Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü

Okul Öncesi Eğitimi Tezli Yüksek Lisans Programı

Bildiği Yabancı Diller : İngilizce

İş Deneyimi

Stajlar : Zafer Anaokulu (2016 – 2017)

Şehit Binbaşı Cengiz Toytunç Anaokulu (2017 – 2018)

Projeler : Hamburg Üniversitesi – Havas 5 Erken Dil Tanılama Testi

Çalıştığı Kurumlar : Cem Yuva Anaokulu (2019)

American Eagle (2017)

Expo 2016 ANTALYA (2016)

İletişim

E-Posta Adresi : akdenz.20@gmail.com

Tarih : 13/08/2020

EK 7. İNTİHAL RAPORU

Yüksek Lisans Tezi

ORJİNALLIK RAPORU

% 5	%	% 5	%
BENZERLİK ENDEKSİ	İNTERNET KAYNAKLARI	YAYINLAR	ÖĞRENCİ ÖDEVLERİ

BİRİNCİL KAYNAKLAR

1	YAVUZ, Soner and COŞKUN, A. Erdal. "Sınıf Öğretmenliği Öğrencilerinin Eğitimde Teknoloji Kullanımına İlişkin Tutum ve Düşünceleri", Hacettepe Üniversitesi, 2008. Yayın	%1
2	ARSLAN, Ali. "ÖĞRETMEN ADAYLARININ BİLGİSAYAR DESTEKLİ EĞİTİM YAPMAYA YÖNELİK TUTUMLARI İLE ÖZ YETERLİK ALGILARI ARASINDAKİ İLİŞKİ", Dicle Üniversitesi, 2008. Yayın	%1
3	ÖZMENTEŞ, Sabahat. "İlköğretim öğrencilerinin evdeki müziksel ortamları, müzik dersine yönelik tutumları ve kişisel değişkenleri arasındaki ilişkiler", TUBITAK, 2012. Yayın	<%1
4	YOLDAŞ, Cenk, YETİM, Gamze and KÜÇÜKOĞLU, Nur Ezgi, "OKUL ÖNCESİ ÖĞRETMEN VE ÖĞRETMEN ADAYLARININ ÖZYETERLİK İNANÇLARININ	<%1

KARŞILAŞTIRILMASI", Dumlupınar Üniversitesi 2016

DOÇ. DR. SABAHAT BURAK

Sabah

Yüksek Lisans Tezi

Yazar: Ezgi Dünyâ Çarekçi

Gözetim Tarih: 12.04.2022 08:30AM (UTC+0300)

Gözetim Numarası: 138697877

Doğru adı: EDC_D_050C_TEZ_11_3_sabah_tumini.docx (150.04K)

Kelime sayısı: 6591

Karakter sayısı: 125173

EK 8. BİLDİRİM SAYFASI

BİLDİRİM

Hazırladığım tezin/raporun tamamen kendi çalışmam olduğunu ve her alıntıya kaynak gösterdiğimi taahhüt eder, tezimin/raporumun kağıt ve elektronik opyalarının Akdeniz Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü arşivlerinde aşağıda belirttiğim koşullarda saklanmasına izin verdiğimi onaylarım:

- ☐ Tezimin/Raporumun tamamı her yerden erişime açılabilir.
- ☐ Tezim/Raporum sadece Akdeniz Üniversitesi yerleşkelerinden erişime açılabilir.
- ☐ Tezimin/Raporumun yıl süreyle erişime açılmasını istemiyorum. Bu sürenin sonunda uzatma için başvuruda bulunmadığım takdirde, tezimin/ raporumun tamamı her yerden erişime açılabilir.

13/08/2020

EZGİ DÜRİYE ÇÖREKÇİ